

festivalkras 2011
Torek, 23. avgust ob 20.00 uri
Vlado Kreslin
ZGONIK (Sgonico) / Stari opuščeni kamnolom pri Repnici
www.festivalkras.si

Nabrežinec Aleš Pertot in njegovih 61 rodovnikov izvirnih nabrežinskih rodin

V treh slovenskih rajonih v Gorici dvojezičnosti še vedno premalo

festivalkras 2011
Torek, 23. avgust ob 20.00 uri
Vlado Kreslin
ZGONIK (Sgonico) / Stari opuščeni kamnolom pri Repnici
www.festivalkras.si

Primorski dnevnik

Bo Pahor kljub vsemu zdržal do pomlad?

RADO GRUDEN

Slovenski premier Borut Pahor se je odločil, da ne bo čakal, da poteče zakonsko določen trimesečni rok, v katerem lahko eden od ministrov začasno prevzame tudi vodenje drugega ministrstva, ki zaradi odstopa ali kakega drugega razloga ostane brez vodje. Do 23. septembra bi moral namreč državnemu zboru predlagati v potrditev ime ministra (ali ministričke) za visoko šolstvo. To ministrstvo namreč po odstopu Gregorja Golobiča začasno vodi minister za šolstvo Igor Lukšič. Kmalu za njim bi prišli na vrsto še ministri za javno upravo, kulturo in gospodarstvo, ki jih zdaj tudi vodijo ministri, ki že imajo svoje resorce, medtem ko mora vodjo ministrstva za notranje zadeve predlagati že do konca prihodnjega tedna oziroma to funkcijo začasno prevzeti sam.

Pahor bo, kot je sam dejal, imena kandidatov za izpraznjena ministrska mesta sporočil »v razumnem roku« in nihovo izvolitev v državnom zboru vezal na zaupnico. S tem je tudi na široko odprl vrata do predčasnih volitev, ki bi bile lahko še pred koncem leta, če Pahor prihodnji mesec zaupnice ne dobije.

Zato se je že začelo preštevanje poslank in poslancev, ki bi lahko podprtli vlado. Pahor ima 33 zanesljivih glasov, kolikor jih imajo skupaj Socialni demokrati (28) in Liberalna demokracija Slovenije (5), ki sta še edini preostali stranki v vladi. Prav tako je jasno, da ne more računati na glasove Janševe SDS (27), ljudske stranke (6) in donedavne zaveznice v vladni koaliciji stranke Zares (7). Odločilni bodo tako glasovi Jelinčičeve nacionalne stranke (5), nepovezanih poslancev (5), poslanec manjšin (2) in Erjavčevega Desusa (5). Vsi ti ne izključujejo možnosti, da podprejo Pahorjev ministrski paket in tako dejansko omogočijo preživetje vlade do konca mandata. Ta hipoteza je povsem realna, ker je za potrditev ministrov dovolj navadna večina.

Če bo Pahor preživel zaupnico, bo vlada torej ostala do konca mandata oziroma do pomladi prihodnjega leta, ko naj bi bile na vrsti redne parlamentarne volitve. Takrat pa se bo začela nova zgodba, v kateri se lahko ob starih in znanih akterjih predvsem na levici pojavijo tudi nova (čeprav ne neznana) imena.

LIBIJA - Gadafi z vsemi silami brani svoje položaje

Uporniki začeli ofenzivo za osvojitev prestolnice

Polkovnikov režim zapustila dva vidna predstavnika

PROMET - Vračanje dopustnikov v razbeljena mesta

Kolone na avtocesti

Kar 18 kilometrov na odseku Palmanova-Videm, 20 kilometrov od meje do Moščenic

VIDEM, TRST - Dolge kolone avtomobilov na avtocestah so zaznamovale prvo soboto po velikem šmarnu. Na odseku med avtocestno pentijo pri Palmanovi in Vidmom je bila vrsta vozil dolga kar 18 kilometrov, pred vhodom na

avtocesto pri Moščenicah pa se je v pozni popoldanskih urah kolona, ki se je premikala po polžje, podaljšala celo na 20 kilometrov. Turisti, ki so se po opravljenih počitnicah v Avstriji, Sloveniji in Hrvaški vračali domov, so morali kar ne-

kar ur čakati pod pekočim soncem. Še dobro, da jim je avtocestno podjetje prisloilo na pomoč s tovornjakom-hladilnikom, ki je potnike osrečil z osvežujočimi plostenkami hladne vode.

Na 2. strani

KRAŠKA OH CET 2011 - V Repnu in na Colu

Slavoloki stojijo

Večja skupina moških je včeraj postavila tri zelene slavoloke

TRST - Prihodnjo nedeljo bo v cerkvici na Tabru 25. Kraška oh cet, na kateri si bosta v družbi več sto narodnih noš obljudila večno zvestobo Martina in Aleš.

V Repnu in na Colu so včeraj domačini, klub vročini in sopari, pridno dvigali zelene slavoloke, ki bodo v prihodnjih dneh pričakali obiskovalce in udeležence »dogodka leta«. V Repnu stojita slavoloka na cesti, ki pelje na glavni trg, in pred Kraško hišo, en slavolok pa je tudi na Colu.

Že jutri bo v Kraški hiši koncert glasbene skupine Etnoploč, uradno odprtje letošnje Kraške oh cete pa bo v sredo ob 19. uri.

Na 5. strani

malalan
OD LETA 1949 VASA DRAGULJARNA
OPĆINE • NARODNA ULICA, 28 • TEL. 040211465
WWW.MALALAN.COM

NEDELJA, 21. AVGUSTA 2011

št. 198 (20.213) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK, pr. 26. novembra 1943 v naselju Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvoboženem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

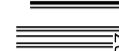
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina PLACANA V GOTOVINI Spredziona in aboniranost postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

TRIPOLI - Dogajanje v Libiji je zelo težko ocenjevati od daleč, saj je propaganda zelo živahnata tako na strani upornikov kot režimskih sil. Medtem ko so uporniki zavzeli in nato tudi izgubili mesto Brezga, so se vneli sropadi okrog letališča v Tripoliju. Gadafijevi nasprotniki so namreč začeli ofenzivo za osvojitev prestolnice.

Diktatorjev režim se vse bolj maje. Včeraj sta ga zapustila nekdajni premier Džalud, sicer polkovnik prijatelj iz otroških let, in minister za nafto Bukra. Razshirele so se tudi govorice, da se Gadafi pripravlja na azil, vendar so v Washingtonu prepričani, da bo vztrajal do konca.

Na 10. strani

SSk o vladnem protikriznem dekreту

Na 2. strani

Na prazniku PD trije župani leve sredine

Na 4. strani

Tržačane pesti neznošna vročina

Na 4. strani

Andrej Bole pričakuje dobro letino

Na 7. strani

Z nožem rani dve osebi in zbežal

Na 16. strani

Gyulaijev vodomet zaslubi ovrednotenje

Na 17. strani

PROMET - Kilometrske kolone na avtocestah

Pred Vidmom 18 km dolga kolona, pri Moščenicah popoldne celo 20

Vračanje turistov s počitnic v Avstriji, Sloveniji in Hrvaški ohromilo promet

VIDEM, TRST - Osemnajst kilometrov na avtocesti od Vidma do Palmanove, šest kilometrov ob vhodu na avtocesto pri Moščenicah, s tem da je bila pozno popoldne kolona avtomobilov od meje proti Moščenicam dolga približno dvajset kilometrov. Prva sobota po velikem šmarnu je povsem potrdila prometna pričakovanja. Pod žgočim soncem, s temperaturo ki je ponekod dosegl 38 stopinj Celzija, so se dopustniki pred vrnitvijo domov morali prepotiti v dolgih kolonah vozil.

Najhujše je bilo čez dan na avtocesti A23. Italijanski turisti, ki so dopustovali v Avstriji, ter tisti avstrijski turisti, ki so izbrali ta konec tedna za odhod na počitnice, so navalili s severa. Na tisoče avtomobilov in drugih vozil se je tako zagozdiло tam, kjer so pač morali znižati hitrost. V prvih dopoldanskih urah je kolona ustavljenih vozil segala od križišča z avtocesto A4 pri Palmanovi vse do Vidma. Vodstvo avtocestnega podjetja Autovie venete je zato svetovalo voznikom, naj pri videmski južni cestninski postaji zapustijo avtocesto in se poslužijo drugih državnih cest, kar pa je le za spoznanje izboljšalo položaj na prometnici. Voznikom in sopotnikom je v vroči uri priskočil na pomoč tovornjak-hladilnik avtocestnega podjetja, ki je delil čakajočim plasenkami s svežo vodo.

Druga kritična točka je bila cestninska postaja pri Moščenicah. Sem se je stekla kača vozil turistov, ki so se vrčali s počitnic v Sloveniji in na Hrvaškem. Že okrog poldneva je bila vrsta čakajočih dolga kake štiri kilometre. Tako so morali avtomobilisti čakati dobro uro za vstop na avtocesto. V popoldanskih urah pa se je začela kolona daljšati in je mestoma dosegla šest, sedem kilometrov.

Prometna policija je nadzorovala promet, ni ji pa uspelo razvozlati prometne godlje. Avtocestno podjetje je sporočilo, da je prišlo na več odsekih do manjših nesreč, ki pa zaradi poljže vožnje vozil v koloni niso imele hujših posledic za potnike, le avtočarji bomo imeli od tega nekaj koristi.

Manjše kolone vozil so se ustvarile v dopoldanskih urah ob izhodu za Latisano in Lignano, saj so se številni domaćini odločili za kopanje na peščeni plaži največjega deželnega morskega letovišča, posledično pa so morali avtomobilisti v poznih popoldanskih in večernih urah čakati na vstop na avtocesto pri cestninski postaji pri Latisani, da je bila tako pot kopalcev domov daljša od običajne.

Poleg gneče na avtocestah ni bilo miru niti drugje; po cesti, ki od mejnega prehoda preko Bazovice vodi proti križišču z državno cesto 202, se je včeraj praktično ves dan vila nepregledna kača pločevine

KROMA

GORNJA RADGONA - Pod gesлом Naravnost na mizo do 25. avgusta

Kmetijsko-živilski sejem Agra

Predstavlja se 1710 razstavljalcev iz 27 držav - Sejem odprl slovenski predsednik Danilo Türk

GORNJA RADGONA - Predsednik Slovenije Danilo Türk je včeraj v Gornji Radgoni odprl 49. Kmetijsko-živilski sejem Agra. Gre za največji kmetijski sejem v Sloveniji, na katerem se predstavlja preko 1710 razstavljalcev iz 27 držav.

Država gostja je tokrat Poljska, ob njej pa se bodo predstavile še Brazilija, Češka, Bolgarija, Moldavija, Vojvodina in Kosova. Sejem je obdržal slogan Naravnost na mizo, prav tako pa tudi skrb za lokalno pridelavo hrane in večjo samooskrbo s podudarkom na turističnih kmetijah, ekoloških živilih in ekološkem kmetovanju, pa tudi na domačih blagovnih znakih ter projektih Kupujem slovensko in Kupujem domače.

Tudi letos bo na Agri pet velikih sklopov, pri čemer največji del zavzemajo komercialne razstave, preostalo pa strokovne razstave, strokovni posveti in predavanja, ki jih bo čez 50, šest strokovnih ocenjevanj in spremljevalne prireditve, ki jih bo blizu 100.

Na ogled so najsdobnejša mehanizacija, vrhunska oprema in sredstva za okoljno videnje prijazno poljedelstvo, reje živilu in človeku.

vili in gozdarstvo ter za pridelavo, predelavo in posrežbo hrane, objubljajo organizatorji. Ena od letosnjih novosti je tudi dan Pomurja, s katerim želijo bolje predstaviti regijo.

Predsednik Türk je na odprtju pojavil slovensko strategijo razvoja kmetijstva in opredeljene cilje za zagotovitev ustrezne prehranske varnosti in ustrezne tržne uspešnosti, ekološke primernosti in vsestranskega razvoja podeželja. "Vse to so pomembne prioritete, ki definirajo okvir, znotraj katerega se mora voditi ekonomika politika naše države in ki nam mora zagotoviti tisto potrebno raven naše kakovosti bivanja, zaradi katere smo neodvisna država," je poučaril Türk.

Pohvalil je tudi kmetijskega ministra Dejana Židana za konkretne rezultate in povezovanje žitno-pšeničnega sektorja, "povezovanje, preseganje razdrobljenosti v naši proizvodnji, vzpostavljanje proizvodno-prehranskih verig, poskus, da bi na podlagi izkušenj, ki smo jih pridobili in so nastale prav v zadnjem času, razvili čim bolj celovit, čim bolj učinkovit sistem kmetij-

stva". To nas mora voditi naprej, je dejal. Opozoril pa je tudi, da ob načrtih ne smemo pozabiti, da smo del EU in sveta in da moramo vedeti, kako skupno spremiščati unijo, ob tem pa ne smemo pozabiti na številne dele sveta, kjer trpijo lakoto.

Minister Židan je v nagovoru dejal, da je bilo pri prehranski varnosti zadnje leto nekaj izzivov in afer, ki so pokazale, da proizvodnja hrane ščiti ljudi. Inšpekcije EU, ki smo jih imeli v Sloveniji, pa so pokazale, da učinkovito varujemo ljudi in delujejo zakonito, torej dobro, je dejal. Veliko akcij - trenutnih in preteklih - po njegovih besedah poteka z namenom, da potrošniki razumejo, kako važna je proizvodnja hrane in da ima na voljo vedno več informacij.

Marek Sewicki, minister za kmetijstvo Poljske, ki predseduje EU, pa je kot prioriteto reforme kmetijske politike v EU označil varnost hrane, varovanje okolja ter razvoj obnovljivih virov. Reforma pa ne sme pomeniti samo redistribucije evropskega proračuna, ampak se mora po njegovem osredotočiti na razvoj kmetijstva, je po-udaril. (STA)

Elisa na slavju v Čedadu zaradi priznanja Unesca

ČEDAD - Kot znano je organizacija Unesco uvrstila Čedad na seznam mest in krajev, ki so del svetovne kulturne dediščine. Priznanje si je mesto prislužilo kot kulturno središče Longobardov.

Da bi proslavila ta pomemben doseg, se je občinska uprava župana Stefana Ballocha odločila za dvo-dnevni praznik, ki bo v Čedadu v petek in soboto. V petek bodo mestne ulice in trge zasedli gostilničarji, glasbeniki in DJ-eji. Osrednji dogodek pa bo v soboto, ko bo na trgu pred stolnico nastopila Elisa. Priljubljena pesvka iz Tržiča bo sooblikovala Koncert za življenje; del izkupička bodo namenili za postavitev šole v Šrilanki, v kateri se bodo lahko izobraževali otroci, žrtve vojne. Sledil bo še nastop skupine Danka, ki bo premierno predstavila pesmi svoje najnovejše plošče Giusto o Sbagliato, ki bo izšla konec septembra. Vstopnice so na voljo na spletni strani www.ticketone.it in v običajnih prodajnih mestih.

Jutri srečanje Tonda s parlamentarci in načelniki skupin

VIDEM - Predsednik Furlanije-Julijanske krajine Renzo Tondo je za jutri na pogovor o dodatnih vladnih ukrepih v boju proti gospodarski kriзи poklical deželne parlamentarce in načelnike svetniških skupin v deželnem svetu. Pogovorili se bodo tudi o tem, kakšne učinke bodo imeli ti ukrepi za Furlanijo-Julijsko krajino.

Na Zaplazu srečanje vernikov treh dežel

TREBNJE - V romarski cerkvi Marije Pomočnice na Zaplazu blizu Trebnjega je bilo včeraj 29. Srečanje treh dežel oz. romanje vernikov iz FJK, Koroške in Slovenije. Somaševanje škofov in duhovnikov v vseh jezikih romarjev je vodil ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres, ki je kot vzor izpostavil blaženega Alojzija Grozdetu. Pobudo za srečanje treh dežel je leta 1981 dal nekdanji videmski nadškof Alfredo Battisti, sedanja celovški krški škop Egon Kapellari in ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar pa sta takoj podprla. Prvo srečanje je bilo leta 1982 na Višnjah v Italiji, potem pa vsako naslednje leto in eni izmed (nad)škofij. Lani je srečanje potekalo na Otoku pri Vrbskem jezeru na avstrijskem Koroškem.

MRZLI VRH Jerlušičeva: Posočje kot simbol miru

TOLMIN - Pred kaverno z olтарjem pod Mrzlim vrhom so v spomin na padle med Soško fronto včeraj že enačilišči priredili slovesnost z mimo. Ministrica za obrambo Ljubica Jerlušič je v gorovu poudarila, da je bila Posočje nekoč kraj, kjer so si ljudje iz vse Evrope stali nasproti kot sovražniki, danes pa je simbol miru in skupnega sožitja. Po besedah Jerlušičeve je prva svetovna vojna s svojo močjo ideologijo in imperijev uspela v Posočju zbrati ljudi iz vse Evrope ter postaviti nasproti kot velike sovražnike. Ob tem je poudarila, so se na Soški fronti bojevali predstavniki vseh narodov, ki so sodelovali v prvi svetovni vojni, Slovenci pa so se borili tako na italijanski kot na avstro-ogrski strani.

Ministrica se je v svojem govoru spomnila tudi druge svetovne vojne. V Posočju je namreč delovala tudi Gregorčičeva brigada, ki je ravno med 19. in 20. avgustom 1944 doživelna največjih izgub.

STALIŠČE - SSk o vladnem protikriznem dekreту za znižanje stroškov javnih uprav

Številnim slovenskim javnim upravam grozi drastično krčenje ali celo ukinitev

TRST - Deželni tajnik Slovenske skupnosti (SSk) Damjan Terpin je objavil tiskovno sporočilo o prvi oceni ukrepor protikriznega dekreta italijanske vlade in njegovih učinkov. Dekret, ki naj bi bil korak pri sanaciji visokega javnega dolga Italije, med drugim vsebuje tudi drastične posege na nivoju javne uprave in krajevnih avtonomij, opozarja stranka.

SSk z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da bo navedena reforma uničuje posegla po krajevnih avtonomijah, kot so dežele, pokrajine in občine. Predvidena je nameč brezpolovitev števila deželnih svetnikov, ukinitev pokrajin Trst in Gorica, najbolj pa so v nevarnosti manjše občine, ki jih dekret dejansko ukinja. Med temi jih je kar deset, v katerih se izvaja zaščitni zakon! Vse to neposredno zadeva slovensko narodno skupnost v deželi FJK, kjer Slovenci, še zlasti kjer imamo svoje župane, neposredno upravljamo več občin. Skupaj z njimi pa bi moralno izginiti še veliko število krajevnih upraviteljev, svetnikov in odbornikov v vseh, tudi večjih občinah, pokrajnah in na Deželi, kar bo hudo oklestilo raven našega predstavninstva in kakovost upravljanja teritorija slovenske narodne skupnosti. Hud udarec bo doživel tudi obseg slovenskega predstavninstva v občinskih svetih večjih občin, kot so Gorica in Trst, kjer je prav tako predvideno drastično zmanjšanje števila svetnikov in odbornikov. Takšen razplet bi

pomenil pravo katastrofo za slovensko narodno skupnost, saj pomeni grobo in drastično kršitev zaščitnega zakona št. 38/2001, predvsem njegovih členov 21 in 28.

SSk ocenjuje, da so taki posegi krivični do narodnih manjšin, ne upoštevajo 6. člena ustave in kršijo mednarodne dogovore, predvsem Okvirno konvencijo o varstvu narodnih manjšin iz leta 1995, kar tu di načela Evropske listine o deželnih ali manjšinskih jezikih iz leta 1992.

Slovenska stranka ocenjuje, da italijanska vlada s takimi posegi iz svojih državljanov dobesedno brije norme, še posebej iz naše manjšine. Slovenci v Italiji smo že utrpeli ukinitev gorskih skupnosti, sedaj pa tvegamo, da izgubimo tudi pokrajin Trst in Gorica, kamor so bile med drugim komaj prenešene pristojnosti ukinjenih gorskih skupnosti in ki zlasti na Gorškem, zadnje čase tudi na Tržaškem, igrajo zelo pomembno vlogo pri upravljanju z našim naselitvenim teritorijem.

Na Gorškem je še posebno kritičen položaj občine Števerjan, ki je po odstotkih slovenskega prebivalstva najbolj slovenska občina v Italiji in bi na podlagi navedenega dekreta moralna izgubiti svoji upravno avtonomijo in biti pridružena nekaterim sosednjim občinam, v katerih se sedaj zaščitni zakon ne izvaja. To bi povzročilo ogromne težave glede izvajanja določil zaščitnega zakona. Podobne hude tažave z izvajanjem za-

ščite bi nastale tudi v Benečiji, kjer bi se pojavi podoben problem, še zlasti tam, kjer je izvajanje naših pravic šele na začetku.

Stranka je zaenkrat stopila v stik s parlamentarnimi predstavniki Južnotirolske ljudske stranke in Demokratske stranke in bo preko njih vložila potrebne amandmaje v senatu, kjer se bo začela razprava o spremembi vladnega dekreta v zakon. Prve dni naslednjega tedna bo v tudi sestavila amandmaje, tako da jih bodo prijateljski senatorji manjšinskih strank in DS - seveda pričakujemo, da tudi slovenska senatorka - lahko pravočasno vložili.

SSk je tudi informirala pristojne državne organe v Republiki Sloveniji o nevarnih vplivih omenjenih dočil na raven naše zaščite, in zaprosila za ustrezni diplomatski odziv in politično podporo.

Stranka ocenjuje, da se za Slovence v Italiji pripravlja huda bitka za obrambo upravne avtonomije, ki predstavlja eno temeljnih sredstev za izvajanje zaščite. V tem smislu gre poziv vsem dejavnikom slovenske narodne skupnosti in skupnemu predstavniku za učinkovito posredovanje proti krivičnim in pogubnim poslegom italijanske vlade. V tem smislu, sklene Terpin, je še posebej utemeljena pobuda, ki jo je pred dnevi navedel deželni svetnik Ssk Igor Gabrovec o sklicu tretjega zborna slovenskih izvoljenih javnih upraviteljev.

SALZBURG - V okviru salzburškega festivala jo spremlja ciklus srečanj o problematiki meje

Svetovna praizvedba predstave Še vedno vihar po Handkejevem romanu

Raziskovanje lastne identitete skozi soočanje z likom matere - Handkejev razširjeni koncept slovenstva

SALZBURG - »Da stehe ich nun - Zdaj tu stojim« se glasi napis dvojezične table, ki je upodobljena na plakatu, razobešenim pred vhodom v avditorij Perner Insel v Halleinu. Napis sprejme gledalce salzburškega festivala in jih uvaja v cikel srečanj o problematiki meje Jenseits der Grenze. Po buda spremlja svetovno praizvedbo predstave Immer noch Sturm (Še vedno vihar) po romanu kontroverznega avstrijskega pisatelja Petra Handkeja. Pisateljevo zagovarjanje pravic koroških Slovencev ni novost, nova pa je tako odmevna širitev sporočila z gledališkim sredstvom v okviru festivala, ki je deležen največje medijske pozornosti.

Avtobiografski roman, v katerem pisatelj poudarja svoje slovensko poreklo s pripovedovanjem o družini matere skozi osmedeset let koroškega boja za uveljavljanje pravice do lastnega jezika in kulture, je izšel lani pri berlinski začložbi (slovenski prevod še ni na voljo).

Po odpovedani uprizoritvi v dunajskem Burgtheatru je dramatizacijo teksta postavil na oder hamburški Thalia Theater.

Z pisatelje je adaptacija delikatna odgovornost, pri kateri se težko odločajo za črtanje, predvsem pa ohrajanje literarno naravo teksta; tako je bilo tudi v peturni predstavi (z enim samim odmorom), ki je slonela predvsem na besedi v večglasnem pripovedovanju. Dolžina predstave je po drugi strani ustrezala epskemu značaju pripovedi, »sanske igre« (Traumspiel), ki na pol poti med fikcijo in resničnostjo, po besedah pripovedovalca Jaz-a, obuja spomin na družinsko sago. Vsak član družine ima zelo jasno definiran značaj in pristop k vprašanju identitete, kar je igralcem omogočilo oblikovanje sedmih izrazito zaznamovanih in prepoznavnih likov. Bistveno statična skupinska fotografija se je animirala sredi omejenega prizorišča, ki ga je definiralo stalno padanje zeleno-rumenih listov s simboličnimi veji domače jablane. V njeni senci, pred očmi nepopustljivo zavedenega, redkobesednega starega očeta in stare matere, arhaične nosilke brezčasne slovanske dediščine, se razvijajo zgodbe materinih bratov partizanov, idealista Gregorja, ki s strokovnim usposabljanjem nadaljuje kmečko poslanstvo družine, in zagrenjene, angažirane Ursule, a tudi »ameriškega« strica Valentina, ki gleda na vsa prizadevanja z ironično distanco, ali Benjamina, ki ga »bolezen« družine duši.

Vprašanje o lastni identiteti pa je za Jaza predvsem stvar soočanja z likom matere, zasanjanke, ki se odpove družinskim vrednotam in verjame v kratkotrajno ljubezen z nemškim vojakom, Handkejevim očetom. V istem krogu sobivajo sprejemanje, upor ali odpoved, klic korenin pa ne pozna dvomov, ko se družina složno zbere ob mizi, zapoje slovenske ljudske pesmi ali se zavrti ob utripu balkanske glasbe, seveda ob spremljavi harmonike. Koncept slovenstva je pri Handkeju namreč precej razširjen, saj, kot je dokazal tudi s precej spornimi izjavami in dejanji, je njegova slovenska domovina celotna, mitizirana nekdanja Jugoslavija. Dogajanje se ne drži kronologije, sledi le časovnemu zaporedju sna, včasih nočne more, je dosledno le pri opisu mučnega odnosa do ljubljenega, prekletega jezika, v katerem prebiva duša. Slovenske besede se pogosto pojavljajo v nemškem tekstu, saj »so in ostajajo« v osebnih zgodbah koroških Slovencev, ne glede na viharje zgodovine, ki jih še zmeraj premetavajo in zaradi katerih je moralno ocenjevanje ljudi pod pritiskom zatiranja in lastnih sovražnih čustev pravzaprav nemogoče. Včasih je lažje izražati misli s petjem, z zborovsko izvedbo narodne Vsi so venci vejni ali ko ravno mati zapoje nemško himno, a v izbruhih histeričnega smeha.

Handkejev koroški epos je manifest; dolgoletni molk potrebuje veliko besed, ki so tako goste in napete, da ure predstave minejo brez dolgočasa, ob dinamiki padanja listov, preproste in posrečene zamisli bolgarskega režisera Dimittera Gotscheffa.

Družina postane proti koncu enota, kot zbor v grški tragediji se zbere okrog protagonisti s svojim bremenom lažnega miru in se brezupno sprašuje, ali se bodo dobrati starci časi lahko vrnili. Znamenja osebne preteklosti se nabirajo na robu odra: klobuk, plašč, pručka. Spomin se bo ohranil, to je trdna volja avtorja-protagonista, ki ne pozabi niti na povojne iluzije o svobodnem izražanju (Nicht mehr verbissene Slawen!) in sklene s pesimistično noto o sedanosti, saj je težko graditi nove vrednote, ko je država postala grobniča identitete, ko živi »brez občutka življenja, ker ga je zgodovina požrla«.

Morda pa se vendar nekaj spreminja, kot dokazujejo uprizoritev te predstave, odobravanje avstrijskih medijev in odziv številnega občinstva.

Rossana Paliaga

Prizor s predstave, ki trajala pet ur z enim samim premorom, a občinstva ne dolgočasi

SALZBURG - Janko Malle, predsednik SPZ v Celovcu

Kljub izboljšanju klime, je do sožitja drugačnosti še daleč

Janko Malle

ARHIV

stemu iznicaevala tisti del avstrijske zgodovine, ki bi moral nesporno postati del njene zgodovinske identitete, to je prispevki koroških partizanov k osvoboditvi Avstrije. Skozi vso povojo zgodovino smo priča, kako je avstrijska politika zanicaevala in zasramovala osvobodilni boj koroških Slovencev. Zato se Handke upravičeno sprašuje, kako je mogoče tiste, ki so se borili proti tiraniji, navsezadne kriminalizirati in nečloveško ponižati ter jim v janosti odveti osnovno človeško dostojanstvo.«

Je koroška slovenska skupnost še zmeraj, po besedah Handkejeve drame, v vrtincu viharja?

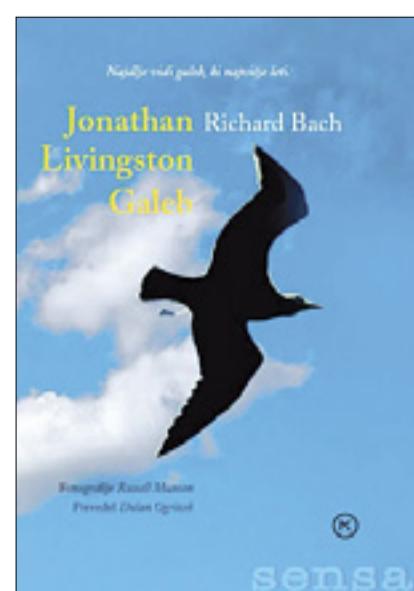
»Nevihte so navadno turobne, toda današnje prihajajo subtilno. Je že res, da se je politična klima na Koroškem obrnila na bolje. Toda ne smemo prezeti dejstva, da današnja politična klima dopušča tudi radikalno in grobo retoriko, sovraštvo, ki ga ustvarjajo zaenkrat besede. Na to v vsakem oziru tudi Handke opozarja. Kako daleč smo od besed do dejanj, nam je že večkrat povedala zgodovina. Mislim, da ne bi smeli podcenjevati in omalovažečevati agresije, ki jih prinašajo besede. Ne bi smeli skrivati, česar nismo videli in česar nismo vedeli (ali kar nočemo videti in vedeti). Nikakor nimam namena ustvarjati pesimistične podobe o politični klimi na Koroškem, vendar pa mislim, da primanjkuje jasne in trezne ocene, ki bi nam dajala dovolj sposobnosti, da bi videli, da so v nevarnosti osnovne človekove svoboščine in da je vzpon desnega populizma prispeval k novemu vrednotenju družbenje morale in družbene sociale. Z metodo ustvarjanja jasnih nasprotij in razlik naj bi se ustvarjale nove identitete, ki prebivalstvo z vso ostrino delijo na Avstrije in Neavstrije, na domače in tujce, pridne delavce in zabusante, inozemske delavce, ki jemljejo Avstrije delo in prinašajo kriminal v deželo, na kulturne in primitivne, čiste in umazane itd. To je realna nevarnost, ki se v koroškem in v evropskem merilu pojavlja prav pri vprašanju odnosa in sožitja s tujci. Koroški Slovenci smo v zavesti povprečnega koroškega prebivalstva še vedno del tujine. O tem se je predolgo molčalo in se še vedno preveč molči. Handke je s svojo literaturo odgrnil zaveso molka o koroških Slovencih, saj je v svoji predstavi *Immer noch Sturm* dovolj nazorno pokazal, da je molk zaradi strahu grozen, molk radi lojalnosti pa še hujši.«

Moja knjiga poletja

V Kanalski dolini se je na naš telefonski klic odzval Peter Gerdol, ki je dobro znani predvsem ljubiteljem smučanja. Tržačan, ki si je družno ustvaril v Žabnicah, je namreč odgovoren za smučarske naprave pri

mane, njegov najljubši avtor pa je Američan Richard Bach. Gerdol svetuje kar vse knjige tega

družbi Promotor in direktor smučarskih tekem za Svetovni pokal na Trbižu.

Zaupal nam je, da najpogosteje bere revije, in sicer predvsem take, ki zadevajo njegovo delo. Teh je v Italiji kar nekaj, omenil je na primer Professione montagna, Neve e valanghe, Sciaje in druge publikacije, ki že samo z naslovom prinašajo bralcu v vročih poletnih mesecih prijetno ohladitev. Gerdol je poleg tega že več kot trideset let naročen na angleško verzijo revije National Geographic, ki jo prebira redno. Vsak dan bere Primorski dnevnik, po knjigah pa seže, ko si izbori nekaj več prostega časa.

»V glavnem berem zvezčer, preden grem spati, včasih pa tudi zjutraj,« je dejal smučarski strokovnjak. Še najraje ima ro-

pisca, ker je vsaka po svoje posebna: »Njegovo najbolj znano delo je novela Jonatan Livingston Galeb, a tudi vse ostale knjige so zanimive in branje je dokaj lahko.« Omenjena novela iz leta 1970 je pravljica o galebu, prispolobi človeka, ki vse življenje išče popolnost, samouresničitev in svobodo. Slovenski prevod je bil pri založbi Mladinska knjiga deležen številnih ponatisov. Pred kratkim pa je

Gerdol prebral zadnjo Bachovo knjigo z italijanskim naslovom Il cielo ti cerca (v angleškem izvirniku je to Hypnotizing Maria). (af)

SALZBURG - Praizvedbi predstave Petra Handkeja *Immer noch Sturm* so z zanimanjem sledili tudi predstavniki koroških slovenskih kulturnih organizacij, med katerimi nam je svoje prve vtise zaupal Janko Malle, predsednik Slovenske prosvetne zveze v Celovcu.

»Handke se že v svojih prvih literarnih delih zaposluje z vprašanjem, zakaj na Koroškem slovenski jezik ni nekaj normalnega. Zadnja leta je intenzivno prebiral spominsko literaturo o partizanstvu na Koroškem, družil se je s še živečimi koroškimi partizani. V svojem zadnjem delu *Immer noch Sturm* je to temo postavil v svoje avtobiografsko okolje in na primeru svojih (družinskih) prednikov skušal osvetliti, zakaj so sprenevedanje o preteklosti, nemško-nacionalna nadutost in populistični oportunitizem globoko zadirani v mentaliteti koroškega prebivalstva. Handke je s svojim priznanim literarnim imetusom in v svoji močni in poetični besedni diktiji pozitiven faktor, saj vprašanja diskriminacije slovenskega jezika in slovenske kulture in zaničevanje osvobodilnega boja koroških Slovencev postavlja v širše evropske povezave, in sicer v okvire tistih demokratičnih temeljev Evropske unije, ki so zrasli iz vojaškega obračuna z nacizmom in fažizmom. Handke se ostro postavlja proti nedolžnemu sprenevedanju Avstrije in njeni dvojni morali, ki je v svojem si-

DEMOKRATSKI PRAZNIK - Cosolini, Honsell in Pedrotti na Opčinah

Trije župani leve sredine za uspeh na deželnih volitvah

Honsell pozdravil v slovenščini - Cosolini za »dolgo volilno kampanjo«

Slovenska beseda na Demokratskem prazniku na Opčinah! "Dober večer, zelo sem vesel, da sem spet tukaj, na Opčinah, lepo pozdravljeni." Tako, v perfektno izgovorjeni slovenščini je začel svoj poseg na sinočnjem javnem srečanju o "izzivu leve sredine ob deželnih volitvah leta 2013" videmski župan Furio Honsell. Honsell, po rodu iz Genove, z diplomo Normalke v Pizi, rektor videmske univerze, nekaj sezona televizijska zvezda Faziovega programa *Che tempo che fa*, je v začetku sedemdesetih let prezivel na Opčinah skoraj pet let, njegovi starši pa še tam stanujejo. Ko se je včera "uradno" kot župan vrnil v kraško vas, je čutil potrebo, da pozdravi kar v jeziku, ki ga je bil pred več kot štirimi desetletji tam slišal. Z njim sta na vprašanja televizijskega novinarja Christiana Degana odgovarjala njegova kolega-novinarka, tržaški župan Roberto Cosolini in pordenonski župan Claudio Pedrotti.

Osrednja tema večera je bila priprava leve sredine na deželne volitve čez slabi dve leti. Bolj kot o prihodnosti pa je bil na začetku govor o sedanosti, ki se deželni lev sredini kaže po eni strani v zelo svetli luči, po drugi strani pa tudi nanjo vpliva temna plat sedanjih težkih gospodarskih časov. Svetlo luč je predstavljala prav prisotnost županov glavnih mest treh pokrajin na Opčinah. Leva sredina niše nikoli upravljala tri četrtine glavnih pokrajinskih mest v deželi (in župani so v en glas izrazili željo, da bi se jim prihodnje leto pridružil še kolega iz Gorice...).

Cosolini in Pedrotti sta kot novinarka opisala svoji sveži županski avanturi. Za Tržačana je bila to uresničitev kolektivnih sanj tukajšnje leve sredine. Pordenončan, visoki voditelj Elettroluxa, bi bil sedaj verjetno nekje zaradi dela v Ukrajini, če ne bi v treh dneh sprejel vabil, naj se preizkusiti v politiki. Zmagal je, "predvsem, ker sem bil nov človek," je sam priznal in poudaril potrebo po "novih obrazih v politiki".

Vladni gospodarski manever je bil v ospredju prvega dela srečanja. Ocena vseh treh županov je bila enoglasna: negativna. Vlada sploh ne ve, kaj hoče z njim doseči. Ukinitev majhnih občin in pokrajin? Kdo pa bo opravljal njihovo delo? In koliko bi pri tem prihranili? Matematik Honsell je naštrel škodo, ki bi jo ukrep prizadejal krajevnim upravam. Občine morajo že sedaj kriti vladne lu-

Cosolini, Honsell in Pedrotti (od leve) so odgovarjali na vprašanja novinarja Degana

KROMA

knje, na primer na področju šolstva, potem ko je vlada znižala šolski urnik za tri ure: skrbeti mora za pošolski pouk, pa tudi za nadzor pred začetkom pouka. Za Cosolinija je ukrep nepravičen, načenja socialno kohezijo. Vlada zahteva žrtve od tistih, ki so že močno ogroženi, a ne da je zgleda. Tudi on je za drastično znižanje števila parlamentarcev. To bi že bil dober pokazalec tiste resnosti, ki je v sedanjem ukrepu povsem odsotna.

In deželne volitve 2013?

Leva sredina ima sedaj veter v jadrilih. Tudi čez poldrugo leto je treba ustvariti tisto široko ljudsko participacijo, ki je bila zmagovalna na majskeh upravnih volitvah in treh referendumih.

Kako torej do zmage? Cosolinijev recept: "Z dobrim upravljanjem naših občin, z novo idejo o deželi, ki jo je sedanja vlada izvotila in z resnim političnim programom." Predvsem pa: "Kandidata je treba izbrati že na začetku prihodnjega leta, da bo lahko imel dovolj časa za spoznanje deželnega ozemlja, problemov in vprašanj." V bistvu je ponudil recept - dolga volilna kampanja - ki je bortovala k njegovi zmagi v Trstu.

Imena?

Le Pedrotti se je opogumil: "Upam, da bo nekdo iz pordenonske pokrajine." Namig na njegovega županskega predhodnika Sergia Bolzonella je bil očiten. Honsell je menil, da "obstajajo številna vredna imena". Izbira? Primarne volitve so

še vedno aktualne. A naj bo zelo jasno: kdor bo izgubil, se bo moral vpriči v volilno kampanjo kot če bi zmagal!

Danes bo Demokratski praznik sklenilo srečanje o politiki Demokratske stranke

za Trst in Italijo. Razpravljali bodo senatorka Tamara Blažina, poslanec Ettore Rosato in pokrajinski tajnik stranke Francesco Russo. Začetek ob 19. uri.

M.K.

VREME - Dežela FJK aktivirala številko 848-448884

Peklenska vročina

Trst med najbolj vročimi mesti v Italiji - Redno pijmo, v vročih urah pa se izognimo sprehodom

Vsi morajo veliko piti, tudi hišni ljubljenčki!

KROMA

RADIOAMATERJI - Mednarodni maraton povezal 560 svetilnikov v 53 državah

Svetilnik so povezali celo z Japonsko

Radioamaterji so zelo koristni predvsem v primeru naravnih katastrof - Tržaško sekciijo združenja ARI vodi Lojzko Popovič

Skupina tržaških radioamaterjev (Popovič je 2. z desne) v tržaškem svetilniku

KROMA

V času vsespološne »internetizacije«, ko je postala komunikacija preko spletja ali telefona sestavni del našega vsekdana, se nekateri še vedno odločajo za telegrafijo, komuniciranje preko radijskih valov, ali celo s pomočjo Morsejeve abecede.

To so člani italijanskega združenja radioamaterjev (ARI) in njegove tržaške sekcije IQ3TS, ki ji predseduje Giigi-Lojzko Popovič. Včeraj so se tudi oni vključili v mednarodni maraton, ki je povezel 560 svetilnikov v triinpetdesetih državah. Med njimi je bilo tudi osem italijanskih: na skrajnem severovzhodu je bil tržaški svetilnik zmage, na skrajnem jugu pa tisti na otoku Pantelleria. Kot nam je pojasnil Popovič, jih je včeraj uspelo tržaški svetilnik povezati z Južno Afriko, Brazilijo in celo Japonsko, seveda pa tudi z nekaterimi svetilniki v Evropi ... in v bližnjem Portorožu oziroma Piranu.

Po Popovičevi oceni se za radioamaterstvo še danes odloča precej ljudi. Tržaška sekcija prireja dvakrat letno tečaj, na katerem se udeleženci pripravijo za ministrski izpit; zadnjega je opravil devet tržaških tečajnikov, prihodnji tečaj se bo pričel 27. septembra. Kdaj pa se danes najbolj uporabljajo radioamaterska sporocila? »Predvsem takrat, ko pride do naravnih katastrof,« pravi Popovič. »Radioamaterji spadamo pod okrilje civilne zaščite, ko je na primer Abruce prizadel potres, so nas poklicali v tiste kraje: prve dneve, ko telefoni in druge oblike komunikacije ne funkcionirajo, so postaje radioamaterjev in njihove antene še kako koristne.« (pd)

Augustovski vročinski val, ki je zanjel naše kraje, povzroča veliko težav predvsem priletnim in šibkejšim osebam. Trst, ki je te dni med najbolj vročimi mesti v Italiji, je s tega vidika posebno prizadet, saj je povprečna starost prebivalcev visoka. Na urgenci se je v zadnjih dneh znašlo nekaj sto ljudi, ki so se zaradi visoke temperature in vlagi počutili slabno. Danes in jutri pa naj bi se slika še nekoliko poslabšala, z dodatnim dvigom temperature in neznosno soparo.

Civilna zaščita opozarja, da se je najvišja dnevna temperatura dvignila s 35 na 38 stopinj, najnižja pa znaša 22 stopinj Celzija. Trst in Turin sta trenutno najbolj vroči mesti na severu države, vročinski val je doslej v srednji in severni Italiji zajel enajst mest, v pondeljek se jih bo po predvidevanjih priključilo še pet.

Dežela Furlanija-Julijška krajina je aktivirala posebno telefonsko številko 848-448884 (po odgovoru moramo pritisniti še številko 2), namenjeno osebam, ki jim vročina povzroča težave. Številka bo do 15. septembra aktivna od pondeljka do petka med 9. in 18. uro, v soboto in nedeljo pa med 9. in 14. uro. Številka ni brezplačna, ceno si delita uporabnik in deželna uprava. Klinični center nudi pomoč, nasvetne za ključovanje vročini in vlagi ter informacije o razpoložljivih storitvah.

Ko se temperatura dvigne nad 33 stopinj Celzija, se klinični center sam obrača na prebivalce, ki so po oceni zdravstvenih in socialnih služb v nevarnosti. Teh je na deželnih ravnih okrog 1200, klinični center pa preverja, kakšno je njihovo zdravstveno stanje. Družinski zdravnik in javne službe lahko na seznam kažeckoli vključijo nove paciente.

Tržaško podjetje za zdravstvene storitve kot običajno svetuje občanom, naj bodo v teh soparnih dneh previdni. V najbolj vročih urah raje ostanimo doma ali pa se zadržimo nekje na hladnem, primerno naj se oblačimo. Zelo pomembno je, da pijemo veliko vode in sadne sokove, sveže sadje je v tem času nadvse koristno. Predvsem prilete osebe, ki so redkokdaj že, naj se spomnijo, da je voda v poletni priperi odrešilna. (af)

KRAŠKA OH CET 2011 - V Repnu in na Colu potekajo priprave ne dogodek leta

»Takega slavoloka, kot je bil tisti leta 1945, najbrž ne bo več ...«

Okrog 50 moških postavilo tri slavoloke - Nocoj koncert instrumentalnega tria Etnoploč

Trst je bil včeraj eno najtoplejših mest v Italiji, res soparnemu vremenu navkljub pa je bilo v Repnu in na Colu zelo živahno. Prihodnjo nedeljo bo namreč v cerkvici na Tabru 25. Kraška ohcet in dogodek leta zahteva od vaščanov kar nekaj dela.

Včeraj je bilo tako na sporedu postavljanje slavolokov, ki se bo zaključilo danes. Okrog petdeset fantov in moških je z borovci in brinjem okrasilo Col in Repen, to se pravi cesto, ki jo bo čez teden dni prehodil dolg sprevod svatov. To so bili predvsem vaščani, a tudi člani društva, ki imajo med Kraško ohceto odprte osmice; med njimi so bili tako na primer tudi lovci iz Doberdoba ...

Sredi popoldneva je bil slavolok pred Kraško hišo že nared, prav tako tisti na Colu, medtem ko je na cesti, ki vodi na repenski trg, moška ekipa še postavljala ogrodje iz borovih hloodov. Delo je potekalo po točno določeni shemi, ki jo je v žepu svoje srajce nosil eden od veteranov. Na njej so že desetletja zapisane potrebne mere, razmerja in druge »skravnosti« (slavolok mora na primer na sredini meriti 4,2 metra).

Pod slavolokom je vladalo sproščeno vzdušje, h kateremu so odločilno pripomogli sveže pijače in prigrizek, ki sta jih prinesla zaročenca Martina in Aleš pa sta poskrbela za osvežajočo pijačo

KROMA

neprimočno olajšala postavitev slavoloka. Največji naravovarstveniki so bili nekoliko zaskrbljeni zaradi velikih količin brina, ki jih porabijo za njegovo okrasitev. Bodoča nevesta Martina je vedela povedati, da uporablajo v njenih krajih, to je v Bregu, raje bršljan.

Med požrtvovalnimi delavci so bili tudi Albin, Egon, Milko Lazarjev, Milko Štefkov in Ninko, ki pri posta-

vitvi slavolokov sodelujejo od vsega začetka, od daljnega leta 1968 ... kljub temu, da so zadovoljni z doprinosom mlajših vaščanov (in celo »prstopavcev«). Spominjali so se leta, ko je neurje podrolo slavolok in priznali, da so postali z leti bolj previdni. Slavoloki so ob vsaki Kraški ohceti lepi in mogočni ... »takega slavoloka, kot je bil tisti, ki so ga postavili leta 1945, pa najbrž ne bo več: imel je obliko Triglava!« Tisti

slavolok sicer ni častil mladoporočencev, ampak zmage v drugi svetovni vojni, zato sta ga namesto papirnatih cvetic krasili rdeča zvezda in črki OF ...

Kakorkoli, ko boste mogoče že jutri stopali pod slavoloki (v Kraški hiši bo namreč ob 20.30 koncert priljubljene skupine Etnoploč), ne pozabite na ves trud, ki so ga domačini in ostali prijatelji Kraške ohceti vložili v lep videz vasi. (pd)

SZSO - Potovalni tabor peterice skavtov z dvema voditeljicama

Tržaški izvidniki na Siciliji

Gostili so jih sicilski skavti, člani organizacije AGESCI - Obisk Palerma, Capacija, Etne in Catanie nepozabna izkušnja

Tržaški izvidniki, člani slovenske skavtske organizacije SZSO, so bili od 25. julija do 1. avgusta na potovalnem taboru po Siciliji. Ekipa petih izvidnikov (Nicoleta Vatovec, Petra Debelis, Igor De Luisa, Klara Kravos, Nejc Kravos) sta vodili Valentina Filippi in Tanja Škerl. Pri organizaciji potovalnega tabora so jim pomagali sicilski skavti, katere sta voditeljici spoznali na lanskem skavtskem tečaju na tem otoku.

Na poletni tabor na Sicilijo smo z Ronk poleteli proti Rimu in po vmesnem postanku polet nadaljevali do Palerma, kjer so nas gostili sicilski skavti, člani organizacije AGESCI, s sedežem »Volpe Astuta«, kjer je v 80' in 90' letih bila mafija posest. Ogledalni smo si zanimivi Palermo in 27. julija odpotovali z vlakom do kraja Capaci, kjer so leta 1992 umorili sodnika Giovannija Falconeja, ki se je boril proti mafiji. Tam so nas čakali voditelji čete Agesci, Capaci 2, s katero smo taborili v bližini mesta Torretta in z njimi preživeli enkratne trenutke, od skupnega dela, do iger, duhovnosti in tabornih ognjev. Spoznali smo družačno stvarnost, ki nas je prizadela, kot npr. velika razlika med revščino in bogastvom tamkajšnjih prebivalcev. Trenutek odhoda je prišel prehitro in s krasnimi spomini v srcu smo odšli proti zadnjim dogovščinam v Catania.

Peterica skavtov z voditeljicama med spoznavanjem Sicilije

31. julija smo se povzpeli po pepelnatih stezah Etne in se potem vrzali dol po grebenu, kjer je med izbruhom leta 1985 tekla lava. Zadnji dan smo preživel pod pekočim soncem v Catani, med tipičnimi tržnicami, kjer je zvenel večinoma nerazumljiv siccijanski jezik.

Precej melanholično, vendar veseli in obogateni, smo se vrnili v Trst. Preživeli smo veliko lepih trenutkov. Na letošnji tabor bomo vsi imeli enkratne spomine zaradi nepozabnih izkušenj, ki jih bomo nosili v srcu vse življenje.
4. četa Trst, voditeljici: Valentina Filippi in Tanja Škerl.

Darila za kraški par

- komplet kuhinjskih nožev na lesnem podstavku (darilo podjetja Kralj David & Fabjana Snc.);
- enoletna naročnina na Primorski dnevnik (darilo družbe DZP-PRAE);
- narodna noša za nevesto (pri-spevki Občine Repentabor);
- majhna lesena skrinjica-ročno delo (darilo Marjana Corettijsa iz Ricmanj);
- majolke za vino (darilo prejšnjega kraškega para, Ivane in Deana);
- enoletna vinjeta za slovenske avtoceste (darilo BAR G Ferne-tiči);
- 750,00 evrov (darilo Zadružne kraške banke);
- prispevki za poročno potovanje (potovalna agencija Aurora Viaggi);
- knjiga Stanislava Renčija Okusi Kraša (darilo Tržaške knjigarne);
- srebrni okvir (darilo draguljarne Skerlavaj);
- poročna prstana za ženina in nevesto (darilo draguljarne Malalan z Općin);
- čevljii za nevesto (darilo podjetja Malalan Moda z Općin);
- bon v vrednosti 200,00 evrov (darilo uslužbencev Tržaške Kmetijske Zadruge);
- 6 steklenic malvazije in 6 refoška (darilo kmetije Rado Kocjančič);
- sliko za Kraško ohcet (darilo slikarja Deziderija Švare);
- večerja za dve osebi (Gostilna Bak - Pesek);
- 10 steklenic vina (darilo bara Caffè Vatta);
- bon vrednosti 100,00 evrov (darilo podjetja Cosmini macchine utensili S.r.l.)
- 1 kuhan pršut, 2 salama in sir (darilo trgovine Mauri Tiberio - jestvine na drobno);
- klekljana čipka (darilo Zvonimira in Nevenke Kalc - kraški par leta 1981)

V Briskovski jami za veliki šmaren skoraj tisoč obiskovalcev

Skoraj tisoč ljudi si je za cilj svojega velikega šmarnega izbrala Briskovsko jamo. Nemci, Nizozemci, Rusi, Američani in tudi številni Italijani, med katerimi je bilo presenetljivo veliko Tržačanov. Ti so bili doslej zelo redki gostje, letošnjo pomlad pa se je začel ta trend preusmerjati. Društvo Alpina delle Giulie, ki s svojo speleološko skupino upravlja jamo, je tudi letos za njenega vodjo potrdila arhitektka Alessia Fabbricatoreja, ki si je zastavil cilj relansiranja jamskega turizma v moderni obliki. V tem okviru so pred kratkim končali prenovo osvetlitve, ki med drugim omogoča tudi virtualni ogled tistih delov jame, ki niso dostopni za vse obiskovalce.

Danes pri Biti odprtje likovne razstave

TRST - Obiskovalci kriškega Ljudskega doma in restavracije Biti si bodo od danes lahko ogledali slikarsko razstavo Polaroid. Ob 18.30 bodo namreč odprli razstavo mlade likovnice Samanthe Fermo, ki se prestavlja z izborom ženskih likov in aktov. Razstava bo na ogled do sredine septembra med obravovanjem restavracije Biti.

Večer country glasbe v kopališču Ausonia

V tržaškem kopališču Ausonia (nabrežje Riva Traiana 1) se vsak večer vrstijo zabave in koncerti. Tokrat bo na tej prijetni obmorski lokaciji zavel prav poseben veter »daljnega zahoda«, saj bo nočojšnji spored posvečen country glasbi. Nastopile bodo tri glasbene skupine, ki se ukvarjajo s to glasbeno zvrstjo, in sicer Blue Krass, Carpool to Nashville in Kid West. Z njimi bo nastopil tudi pevec in glasbenik Aljoša Saksida. Koncert bo ob 20.30 ob vsakem vremenu, obiskovalcem pa bo na voljo tudi poseben country meni.

DEVIN-NABREŽINA - Ob prazniku sv.Roka na razstavi rodovniki 61 nabrežinskih družin

Nabrežinci Aleša Pertota

V župnijskih knjigah je začel brskati za svojimi predniki, po petih letih temeljitega dela je pripravil rodovnike vseh izvirnih nabrežinskih družin

Aleš Pertot je pravi Nabrežinec. Čistokrvni. O tem ne more biti nobenega najmanjšega dvoma. Kajti: gospod Aleš je sam poiskal dokaze o svoji neoporečni nabrežinskosti, o svojem nabrežinskem poreklu. Iz taknil ga je v starih župnijskih knjigah z delom, ki je bilo po svoji temeljnosti, vztrajnosti in zagnanosti primerljivo delu najbolj marljivih mraljic. Poiskal je svoje dede, pradede, in dede teh pradedov ter sestavil rodovnik svoje družine. Ker pa je med tem iskanjem naletel na stotine, tisoče drugih Nabrežincev, sopotnikov njegovih prednikov, je nesobično pripravil tudi rodovnike drugih izvirnih nabrežinskih družin. 61 jih je bilo, kolikor je bilo pač ob prelomu 17. in 18. stoletja hišnih števil v vasi. In tako je po petletnem brskanju po župnijskih in škofijskih arhivih, prepoznavanju latinskih izrazov, prepisovanju imen, iskanju povezav med posameznimi družinskim članom in dokončni lepopisni ureditvi sestavil rodovnike 61 družin, ki so bili konec preteklega tedna razstavljeni v društvu Igo Gruden ob letošnjem prazniku vaškega patrona sv. Roka.

Gigantsko delo, vredno najbolj izčrpne univerzitetne raziskave, se je - kot se mnogokrat dogodi - porodilo iz preproste zamisli. Oziroma vprašanja. »Kdo so moji predniki?« se je vprašal Aleš Pertot. Vprašanje ga je ščemelo leto in leta. Po upokojitvi je napočil čas za iskanje odgovora.

»Začel sem iskati v domačem župnišču. Od nonota in none po očetovi strani in nonota in none po mamini strani navzdol,« je pojasnil pred dnevi na domu v Nabrežini, ki mu krasna lončena peč v zimskih dneh daje - ob estetski - s svojo gretino topilno.

Začetek je bil kar komplikiran. Župnijske knjige so pisane v latinščini. Še dobro, da je moral mladenič Aleš pred skoraj pol stoletja, ob prehodu z industrijske na trgovsko šolo polagati izpit iz latinščine. Nepozabna profesorica Nada Pertot, po kateri je poimenovana nabrežinska knjižnica, njegova daljna sorodnica, ga je eno leto učila latinški jezik. In kar se je mladi Aleš takrat naučil, je sedaj zreli, upokojeni Aleš izkoristil pri iskanju svojih prednikov.

Raziskovanje se je ukalo med štirimi knjigami: Liber anemorum - knjigo duš v vasi, Liber copulatorum (ali Liber matrimoniorum) - knjigo porok, Liber baptistorum - krstno knjigo in Liber defunctorum - knjigo umrlih.

Vse te knjige so shranjene v župnišču cerkve sv. Roka v Nabrežini, ki pa je v preteklosti spadala pod šempoljsko faro in še prej pod Zgonik. Zato se je raziskovanje razširilo tudi na župnijske knjige v teh vaseh. »Župnik je bil v Zgoniku, nato je Šempolj dobil kurata, ta pa je bil zadolžen tudi za Nabrežino,« je pojasnil Pertot in takoj potegnil eno od ugotovitev raziskovanja: »Če je kurat iz Šempolja v začetku 18. stoletja skrbel za Nabrežino, pomeni, da je bila vas takrat res majhna.«

Raziskava se je začela pri očetovi in mamini družini. Očetova je v preteklosti živel na hišni številki 3, mamma na hišni številki 22. Hišne številke so pomembne, ker iz njih, iz tistih, ki so v tistih hišah bivali koncem 1600 in začetku 1700, je mogoče iztakniti celotno pokolenje. »Po očetu smo Krmčevi, ki izhaja iz koromača, po mami pa Štvari, Simonovi,« je razlagal Aleš Pertot. »Vzdevek posameznih družin je bil potreben, da bi jih razlikovali od drugih. Kajti mnogo družin je imelo enake priimke. Z vzdevki so se izognili zmedni in neprjetnitem zamenjavam družin,« je pojasnil Pertot, in omenil nekaj takih vzdevkov: Štropovi, pa Dudkovi, vzdevki družine Iga Grudna.

V Nabrežini bi lahko paradi priimki sestavili štiriperesno deteljico: Pertot, Gruden, Caharija in Radovič. »Bili so napisani v raznih oblikah. Mnogokrat fonetično, saj so bili ljudje nepismeni, župnik pa je napisal priimke tako, kot jih je slišal. Tako je imel sedanji priimek Pertot tudi pisne oblike Pertout, Pertaut in celo Pertold. Caharija pa je bil prvotno Zacharija, s svetopisenskim prizvokom.«

»V začetku sem težko razumel, kako funkcioniра beleženje posameznih vpisov,« je priznal Pertot. Počasi, počasi - »con sanata pazienza!« - pa se je naučil brati razne be-

Aleš Pertot

KROMA

sede, prepoznavati znake in kratice in tako razvozljavati nabrežinsko preteklost.

Raziskava se je kaj kmalu začela širiti. »Če je na primer Nabrežinka poročila Šempoljca, sem moral obvezno izvedeti, kdo je ta. In tako so se širirni nabrežinskim knjigam pridružile še knjige iz Šempolja, nato Zgonika in Opčin, ker so Opčine »vladale« kraškim faram. Openske knjige so krasno urejene, zgoniške že nekoliko preperele, da je treba paziti, ko obračaš strani, šempoljske, tiste okoli leta 1700, pa so v kar slabem stanju,« je podal svoj »inventar« nabrežinski raziskovalec.

Družinsko iskanje prednikov se je kmalu raztegnilo na vsevaško iskanje Nabrežincev in tistih, ki so se v Nabrežino priseli. Družinsko iskanje prednikov se je kmalu raztegnilo na vsevaško iskanje Nabrežincev in tistih, ki so se v Nabrežino priseli.

Koliko jih je bilo? Aleš Pertot ne ve točnega števila. Gotovo več kot 6 tisoč, mora skupno kakih 10 tisoč.

Vsa imena je skrbno prepisal v celo vrsto zvezkov. Ko je prvo polovico svojega delovnega življenja delal pri Iretu, je bil tehnični risar. Sad te delovne izkušnje je prebil v pripravo in oblikovanje pol rodovnikov nabrežinskih družin, razstavljenih ob vaškem prazniku.

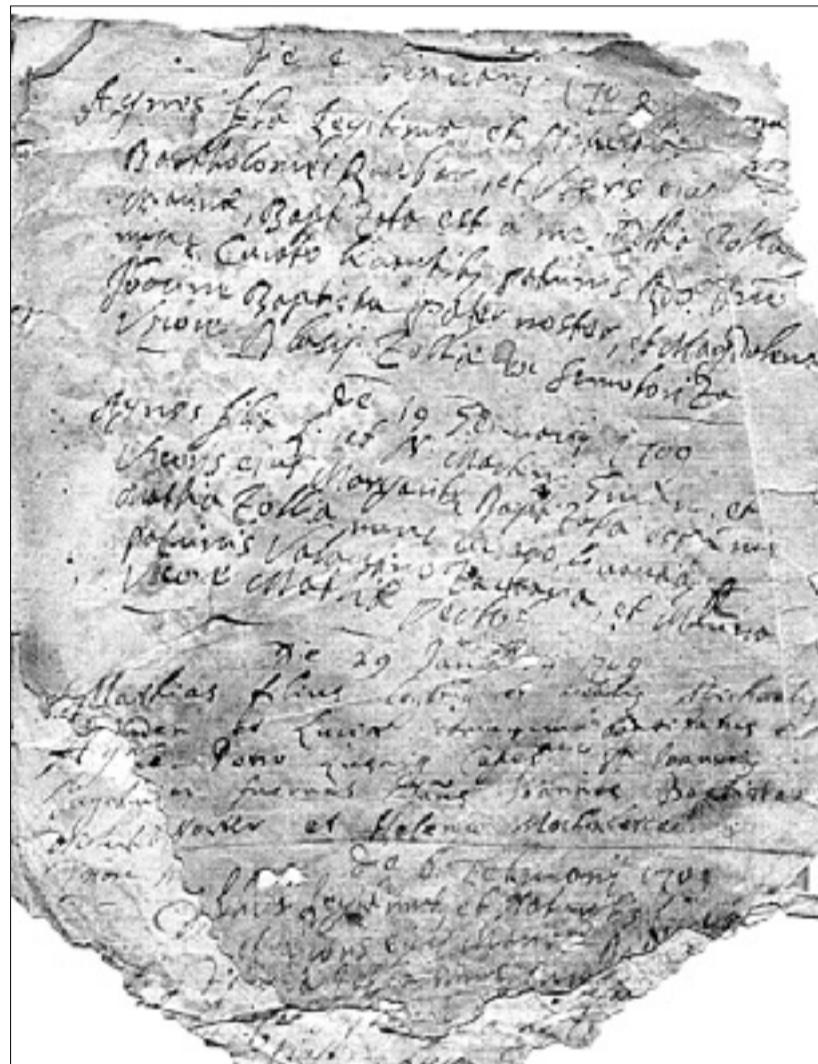
Med pogovorom je Aleš Pertot izlúčil nekaj ugotovitev. Vsi Nabrežinci so bili slovenskega porekla. »Do leta 1900 nisem izsledil nobenega Italijana!« je izrecno podčrtal. »Le sredi devetnajstega stoletja, z gradnjo Južne železnice, je sem prispelo nekaj mimerjev iz okolice Belluna, v kamnolomih pa je delalo nekaj Furlanov, od katerih so se nekateri poročili z domačinkami in se tako rekoč poslovenili.« Podobno je bilo tudi v drugih vaseh, v zgodovinarstvu katerih je Aleš Pertot pokukal: »Zgonik, Prosek, Križ, to je bilo cisto slovensko ozemlje, brez Italijanov.«

Raziskovalna pot ga je popeljala tudi v Trst, do škofijskega arhiva. Tam je stikal z Nabrežinci in Nabrežinkami, ki so se tjakaj preselili. In iztaknil jih je kar nekaj. Na primer Catharino Pertot, Lukotovo po domačem vzdevku, rojeno 1817, ki je bila služkinja pri tržaški družini. 23. novembra 1846 se je poročila s kmetom Jacobusom Gustinuichem, 32 let, iz župnije Hrushizza. Ob njegovem imenu stoji prispi: »Tempo domicilli 5 anni.« Ob imenu Catherine Pertot pa »Tempo domicilli 13 anni.« »Pomeni, da je moral Gustinuich 5 let čakati, preden je postal polnopravni tržaški občan, Pertotova pa kar 13 let. Tržaški patriciji so se namreč takrat močno bali priliva ljudi s podeželja v mesto in se zaščitili z normami, kot je bila tista o »tempo domicilli«,« je pojasnil Pertot.

Iz njegove »tržaške« raziskave izhajata vsaj dve ugotovitve. Prvič: Trst že sredi devetnajstega stoletja ni bil »italianissimo«, kot trobi tržaška desnica, temveč je bil že takrat tudi slovenski. Drugič: tržaški patriciji so se že pred poldrugim stoletjem posluževali ukrepov proti priseljencem, ki jih sedaj razglaša Severna liga.

Časi okrog leta 1700 so bili težki. Domala vsi so bili kmetje - »agricola«. Šele pozneje se pojavijo tudi drugi poklici: »lapida« - kamnosek, »piscator« - ribič.

Mnogo je bilo rojstev, mnogo tudi smerti. Velikansko število otrok ni prestalo enega leta starosti. Mnogi so umrli že kmalu po porodu. Tudi mnogo žensk je umrlo ob porodu. Zato ni bilo čudno, da se je mo-

Fotografija strani župnijske knjige iz Šempolja iz leta 1705

FOTO ALEŠ PERTOT

ški kmalu takoj poročil z drugo, da je lahko skrbel za njegove otroke.

Župniki so zelo pazili na »zakonske in naravne otroke« - filius legalis et naturalis. Prav v tej zvezi je ob odprtju razstave Aleš Pertot razkril zanimiv utriek iz nabrežinske preteklosti. V času, ko Nabrežina še ni imela župnika, je za poroke nabrežinskih parov skrbel kurat iz Šempolja. Poroke so se odvijale dvakrat letno: februarja in novembra. Pred začetkom pomladnih kmetijskih dejavnosti in po koncu jesenskih. Takrat je bil pač čas porok, nič čudnega, da se je ob roku poročilo tudi po deset do petnajst parov.

Pa je Pertot ob enem poročnem terminu odkril, da se je parček poročil ob 6. uru zjutraj (in v župnijski knjigi je bila »ora 6 matutina« podčrtana z rdečim), ob »ora 6.30 matutina«, spet podčrtano z rdečim, pa se

je parčku rodil sinek, ki je bil - ker se je rodil po opravljeni poroki - filius legalis et naturalis.«

Take in podobne življenske zgodbe iz preteklosti, ki so počivale v starih župnijskih knjigah, je Aleš Pertot prebudil s svojo radovnostjo. Ta teden, po razstavi rodovnikov, so mu številni domačini čestitali za opravljeni delo. Ki pa se ni končalo z Nabrežino. Na zalogi že čakajo novi, prepolni zvezki imen starih Šempoljcev v Slivenčev. V času, ko mnogi upokojenci ždijo za zapečkom, nadaljuje upokojeni Aleš svoje življensko delo. In tudi žena Nadja se z njim prav nič ne dolgočasi, kot se dogaja mnogim parom v jeseni. »Žena? Postala je moja tajnica!« je ponosno izpostavljen se danjo družinsko funkcijo čistokrvni Nabrežinec Aleš Pertot.

Marjan Kemperle

SESLJAN - Včeraj Težavno reševanje

Tik nad sesljansko obalo je včeraj prišlo do dokaj zapletene reševalnega posega, dekle se je znašlo v težavah na strmini, ki vodi proti odročni plaži.

Ob 11.20 se je 22-letna romunska državljanica spuščala proti težko dostopni plaži na območju sesljanskega kamnoloma, ob turističnem naselju Portopiccolo. Nekej na polovici poti je padla v luknjo ob steni in si poškodovala nogo. Steklala je reševalna akcija, v kateri so sodelovali služba 118, gasilci in obalna straža, slednja je prevzela breme koordinacije posegov.

Reševalci so na kraj pripluli z motorimi čolni in se nato povzpeli peš do poškodovanke. S čolnom so jo pripeljali do sesljanskega portiča, od koder je rešilec odpeljal v katinarsko bolnišnico.

UL. FABIO SEVERO - Preiskava tržaške policije Delavci našli kokain, razpečevalec v pripor

Večjemu tržaškemu razpečevalcu so v stanovanjskem poslopju v Ulici Fabio Severo, kjer staneuje, prekrižali račune ... gradbeni delavci. Policiisti tržaškega mobilnega oddelka so ob koncu preiskave, ki se je v aprilu začela z naključnim odkritjem dvestoti gramov kokaina, v petek zvezki imen starih Šempoljcev v Slivenčev. V času, ko mnogi upokojenci ždijo za zapečkom, nadaljuje upokojeni Aleš svoje življensko delo. In tudi žena Nadja se z njim prav nič ne dolgočasi, kot se dogaja mnogim parom v jeseni. »Žena? Postala je moja tajnica!« je ponosno izpostavljen se danjo družinsko funkcijo čistokrvni Nabrežinec Aleš Pertot.

Zgodba se je začela aprila letos, ko so gradbeni delavci popravljali streho stanovanjskega poslopja v Ulici Fabio Severo. Med vzdrževalnimi deli so zlezli tudi v odprtino med podstrešjem in dvigalom, kjer so naleteli na čudno celofansko vrečko. V njej je bila sumljiva bela snov. Poklicali so police. Osebje tržaške kvesture je vrečko zaseglo, analiza na forenzičnem oddelku pa je potrdila, da je to čist kokain. V vrečki je bilo dvesto gramov bele droge, s to količino bi prodajale verjetno zaslužil od 16 do 20 tisoč evrov.

Preiskovalci so po ogledu seznama stanovalcev brž usmerili svo-

Praznik krompirja in kraških sirov

V prireditvenem prostoru v Praštu se danes in jutri nadaljuje praznik krompirja in kraških sirov, ki ga prireja Pro loco Mitreo v sodelovanju z združenjem Ajser2000 in FareAmbiente. Danes bodo odprli kioske opoldne, otroci se bodo zabavali z napihljivimi igračami, vseskozi pa bo dogajanje spremljala glasba. Ob 15. uri bo na vrsti turnir v briškoli, od 17. do 22. ure bo odprt dobrodelni sejem, od 21. ure dalje bo igrala country skupina Crossroads. Jutri bodo kioski in igre odprli ob 17. uri, ob 19. uri bodo najlepši »krompirčki« podelili nagrado Miss Patata, zvezčer bo glasbeni kabaret z Leom, Gerryjem in skupino Bandomat.

Aurora Ensemble na miljskem pustu

Drevi ob 21. uri bo v pristanu San Rocco zadnja prireditev v okviru poletnega miljskega pusta. Na sporednu bo koncert orkestra Aurora Ensemble pod taktirko Romola Gessija.

Desetmesečne vozovnice za šolarje

Podjetje Trieste Trasporti obvešča, da bodo od jutri naprodaj šolske desetmesečne vozovnice, ki veljajo od 1. septembra letos do 30. junija 2012. Vozovnica za eno avtobusno linijo stane 197,65 evra (177,90 evra za drugega člena iste družine, 158,10 evra za tretjega člena). Vozovnica za vse linije pa stane 248,50 evra (223,65 evra za drugega, 198,80 za tretjega člena). Na blagajni v UL Lavoratori 2 se je treba izročiti fotografijo, osebni dokument, davčno številko in izjavo, ki jo mora v primeru mladoletnih dijakov podpisati eden od staršev (obrazec dobimo pri okencu). Več informacij na tel. št. 800-016675.

Na gradu sv. Justa film Črni labod

Drevi ob 21. uri bodo na gradu sv. Justa predvajali film v angleškem jeziku z italijanskimi podnapiši Black Swan (Črni labod - Il cigno nero) režiserja Darren Aronofskyja. To je zadnji film v nizu, ki ga ponujata zadruga Bonawentura in La Cappella Undergound v okviru občinskih poletnih večerov Serestate. V psihološkem trilerju na newyorški pleśni sceni nastopajo Natalie Portman, Vincent Cassel, Mila Kunis, Barbara Hershey in Wynona Ryder.

Sodnik za predhodne preiskave je na zahtevo tožilca Frezze odredil pripor, E. K. pa se je šele ta petek vrnil iz tujine. Policisti so ga zvezčer osebno preiskali in odvedli v tržaški zapor, med hišno preiskavo so zasegli devet tisoč evrov v gotovini, domnevno je šlo za izkupiček prodaje kokaina. Zasegli so tudi mobilni telefon, preiskovalci se zdaj ukvarjajo s pregledovanjem telefonskega prometa. V telefonu se morda skrivajo tudi številke dobitviteljev, pajdašev in strank priprtega 29-letnika.

PRED TRGATVIJO - Na obisku pri Andreju Boletu

Letošnja letina bo dobra, če ne bo divjih prašičev ...

Leta 2008 so mu divji prašiči povzročili za 35 tisoč evrov škode - Vse vino stekleniči

Kmetija Bole se nahaja v Piščancih, točneje v Ulici Sottomonte med Rojanom in Općinami, od daljnega leta 1830, danes pa jo upravlja že sedma generacija. Družinsko posestvo Boletovih se je širilo ali ozilo glede na zakonodajo in slabše ali boljše čase. Ko je Trstu še vladala Avstrija, je bila kmetija večja. Družina Bole ima za sabo dolgo tradicijo imen Andrej, ki jih je trenutna generacija začela počasi odpravljati.

Andrej Bole, Antonov sin, ki upravlja danes kmetijo, je zaključil šolanje na srednji kmetijski šoli v Novi Gorici, kjer je pridobil status kmetijskega tehnika. Očetovo kmetijo je prevzel pred približno petnajstimi leti, prej pa je bil zaposlen na Kmetijski zadrugi, še prej pa je študiral v Ljubljani. Njegovi vingradi se danes razprostirajo na tri hektarje veliki terasasti površini v bregu nad Rojanom. »Dva hektarja zemljišč je družinskih, en hektar pa imam v najemu,« pravi Andrej, ki se je posvetil, kot že prej njegov oče, izključno stekleničenju in prodaji vina. »Osnimo smo opustili pred dvajsetimi leti zaradi raznih težav in ker je zahtevala veliko dela. Tudi ljudje, ki zahajajo danes v osmice, niso več taki kot nekoc.« Vino prodaja pretežno v mestu, v gostilnah, barih, trgovinah, a tudi doma na kmetiji. Vsako leto pridelja od 150 do 180 hektolitrov vina, stekleniči pa nekaj več od polovice, 10 tisoč steklenic letno. Največ ima rešoška, glere, vitovske, najmanj pa malvazije. Vse sorte vina razen glere imajo zaščiteno geografsko poreklo Kras, glesto pa trži z blagovnim imenom Jeras, ki je dejelno vino.

Letošnja letina dobro kaže tudi na Piščancih, tako količinsko kot kakovostno. »Letos letina ni tako problematična, kot je bila lanska. Škropili smo petkrat, tako da bolezni ni bilo. Dež se je po-

Andrej Bole med pregledovanjem grozdja v svojem vinogradu

KROMA

javil v pravih trenutkih in ni bilo hude suše. Velike probleme pa imamo z divjimi prašiči,« je dejal vinogradnik, ki je leta 2008 zaradi teh živali imel 35 tisoč evrov škode, pristojne oblasti pa so mu komaj letos izplačale zgolj 2.300 evrov odškodnine. Problem skuša rešiti z ograjami in mrežami, a so divji prašiči zelo bistre živali in dobijo vedno novo pot do nasadov. »Glavno oviro pa predstavljajo nekateri odgovorni na Pokrajini, ki se ne zavzemajo pretirano za rešitev teh problemov,« meni Andrej, ki ni edini kmetovalec, ki to misli. Divji prašiči mu pojedo grozdje in lomijo mladikle, lahko uničijo cel vinograd v 48 urah, kar se mu je pripetilo že lani. Prisotni so čez celo leto. »Do sedaj niso povzročili večje škode, ker jejo v glavnem tra-

vo ali drugo sadje, ki je že zrelo. Pozimi rijejo tla, v sušnih obdobjih pa najraje jejo grozdje, ker jih odzaja. Ko se bliža trgatve, ko je grozdje zrelo, je nevarnost njihovih vdorov največja. Jejo bolj belo grozdje, ker dozori prej in je slajše, potem se lotijo tudi črnega. Da bi se branili pred divjimi prašiči, bi morali dvigniti vse trte na latnike, tako pa se izgubi na kakovosti, pridobi pa se na kolicinici.«

Divji prašiči so se na Piščancih in okolici pojavili, ko je Cardarelli, ki jih je redil, šel v stečaj in jim takoj »odprl vrata«, da so se lahko mirno pasli po vingradih, cestah in drugih zemljiščih ter se razmnoževali. Andrej pa se boji, da bi lahko letos povzročili enako škodo kot pred tremi leti.

Andreja Farneti

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 21. avgusta 2011

IVANA

Sonce vzide ob 6.12 in zatone ob 20.03 - Dolžina dneva 13.51 - Luna vzide ob 23.12 in zatone ob 14.00

Jutri, PONEDELJEK, 22. avgusta 2011

TIMOTEJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,4 stopinje C, zračni tlak 1019 mb raste, vlaga 76-odstotna, brezvetro, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 26,7 stopinje C.

OKLICI: Luca Aquilesi in Constanta Simeon, Fabio Khalil in Chiara Capuzzo, Lorenzo Rosa in Barbara Massimi, Andrea Del Ben in Marcela Kalamarova, Alessandro Lavenia in Michela Colmo, Salvatore Grillo in Ilknur Civa, Maurizio De Gioia in Arianna Vlahov, Daniele De Nardo in Erika Meneghin, Matteo Magris De Paoli in Barbara Zgaljic.

Lekarne

Nedelja, 21. avgusta 2011
Lekarne odprte
od 8.30 do 13.00

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje polje 1.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Goldoni 8 (040 634144)

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. avgusta 2011

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 44 (040 764943), Trg Valmaura 11 (040 812308), Općine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749)

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253), Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje

Jutri praznjujeta 40-letnico poroke

Divna in Igor Čuk

Še enkrat toliko srečnih zdravih skupnih let jima iz srca želijo

mama Paula,
sinova Vasja in Vanja z družinama ter Sergij z družino

Čestitke

Te dni sta praznovala 50 let skupnega življenja MARIA in CAMILLO. Da bi se še naprej tako ljubila in razumela jima želi Vaška skupnost Praprot.

Pri Lajnarjih slavi danes naša draga mama, nona in tašča MARIJA visok jubilej - 92 let. Da bi jih pokončno, pogumno in ponosno nosila, da bi jo spremljalo zdravje še naprej ter da bi se vedno prijetno počutila v družinskem krogu, ji želijo vsi domaći.

V Cerovlj se nam danes mudi, ker jih naš harmonikar CRISTIAN 18 slavi. Zdaj, ko si postal polnoleten upamo, da boš na harmoniki bolj spreten. Želimo ti še veliko glasbenih uspehov. Kraški muzikanti.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je bil 15. julija na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it) objavljen odlok o posodobitvi zavodskih lestvic učnega osebja šol vseh vrst in stopenj. Za vpis v zavodske lestvice morajo kandidati v roku 30 dni od objave odloka izpolnitni in izbrani šoli izročiti obrazec A/1, A/2 ali A/2 bis, medtem ko je za izbiro šol predviden obrazec B, ki ga je treba po predhodni registraciji (www.istruzione.it/istanze.on-line) po internetu izpolniti do 26. avgusta (do 14.00). Kandidati, ki so vključeni v pokrajinske lestvice habilitiranih in ne prosijo za vpis drugih natečajnih razredov v 2. ali 3. pasu, izpolnijo samo obrazec B. Podrobnejša navodila so na razpolago v omenjenem odloku.

DTZ ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinivijo didaktičnih dejav-

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

OMV: Proseška postaja 35
AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL: Ul. Locchi 3
ESSO: Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRTVE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTVE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1
AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738
ADRIA: Proseška postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči
TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

nosti šola zaprta ob sobotah do vključno 27. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprtvo od 9.00 do 14.00.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNEGA ZNANSTVENEGA LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo tajništvo med poletno prekinivijo didaktičnih dejavnosti ob sobotah zaprto do 27. avgusta. Prvi dan pouka v naslednjem š.l. 2011/12 bo v ponedeljek, 12. septembra.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠEK obvešča, da bo med poletno prekinivijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 27. avgusta.

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda obvešča, da se šahovska in računalniška delavnica MIŠK@ prične v ponedeljek, 29. avgusta, ob 8.30. Udeleženci naj se zberejo v veži TTZ Ž. Zoisa, Ul. Weiss 15, ob 8.15. Otroci naj prinesejo s seboj malico. Če se še niste prijavili, se lahko 1. dan vseeno pridružite. Od 5. do 8. septembra pa bo potekala fotografisko-biološka delavnica »Poglej ptička« s poudarkom na plazilcih, namenjena otrokom od 2. razreda dalje. Prijave in info (do 2. septembra) na tel.: 320-2717508 (Tanja - od sobote, 27. avgusta dalje), dnevno na: zsciril-metod@gmail.com.

Izleti

KRUT obvešča, da sta na razpolago dodatni dvoposteljni sobi za skupinsko letovanje od 28. avgusta do 3. septembra na Malem Lošinju. Informacije in vpisovanje v Ul. Cicerone 8, od 9. do 13. ure, tel. 040-360072.

IZLET NA BARBANO: letos bo goriško-tržaško slovensko romanje na Barbano, v ponedeljek, 29. avgusta. Ob 11. uri sv. maša, še prej pa priložnost za sv. Spoved in nakupovanje spominov. Naročen je avtobus, ki bo na razpolago za vstop kot sledi: 6.30 - Barzovica; 6.45 - Općine; 7.00 - Trst (Trg Oberdan); 7.20 - Prosek; 7.25 - Križ; 7.30 - Sesljan; 7.35 - Devin; 7.40 - Štivan. Po sv. maši bomo šli v Bilje na količno, nato na Sveti Goro. Vpis in informacije na tel. št. 347-9322123.

SKD IGO GRUDEN organizira društveni izlet v Idrijo v nedeljo, 4. septembra. Z vodičem si bomo ogledali mesto in grad ter muzejske zbirke na gradu. Po kosišu sprehod do Mejce, kjer sta Kamšt (največje vodno kolo v EU) in Scopoličev botanični vrt. Od-hod ob 8. in povratak okrog 20. ure. Vpisovanje v Kavarni Gruden v Nabrežini (ob sredah zaprto). Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

Obvestila

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informacije na tel. št.

Loterija 20. avgusta 2011

Bari	85	41	68	46	47
Cagliari	64	4	56	2	1
Firence	16	13	32	37	39
Genova	79	56	90	5	8
Milan	7	55	83	45	51
Neapelj	38	74	4	43	81
Palermo	78	71	77	75	42
Rim	4	80	49	88	25
Turin	74	1	83	38	63
Benetke	27	67	1	39	34
Nazionale	44	82	36	25	56

Super Enalotto št. 100

18	26	29	78	79	80	jolly 49
Nagradi sklad						2.853.867,92 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						53.432.760,79 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
8 dobitnikov s 5 točkami						53.510,03 €
953 dobitnikov s 4 točkami						449,19 €
40.117 dobitnikov s 3 točkami						21,34 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
6 dobitnikov s 4 točkami	44.919,00 €
219 dobitnikov s 3 točkami	2.134,00 €
3.261 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
23.318 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
53.277 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

ROJANSKA SLOVENSKA ŽUPNIJSKA SKUPNOST vabi danes, 21. avgusta, k tradicionalni sv. maši, ki bo pri Marijinji kapelici pri Lajnarjih (Piščanci) ob 18. uri.

V BARKOVLAJAH bomo slavili zavetnika sv. Jerneja danes, 21. avgusta, s skupno mašo ob 19. uri. Po maši bo procesija s svečkami.

V JASLIH SLOVENSKEGA DIJASKEGA DOMA S. Kosovel je na razpolago še nekaj prostih mest za š.l. 2011/12. Za informacije poklicite na tel. št. 040-573141.

OBČINA REPENTABOR objavlja javni razpis za izbor popisovalcev za zadolžitev 15. popisa prebivalstva in stanovanj za l. 2011. Interesenti lahko vložijo prošnjo za vključitev v izbor za pripravo prednostne lestvice na osnovi naslovov do 12. ure 22. avgusta. Informacije na tel. 040-327122, faks 040-327511, anagrafe@com-monrupino.region.evg.it (občinski urad za popisovanje), občina Repentabor (Col, 37). Več na www.comune.monrupino.ts.it.

BREZPLAČNI POLETNI TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA raznih stopenj ter konverzacije bo potekal avgusta in septembra v popoldanskih in večernih urah. Pouk se bo odvijal na odprtih prostorih ŠD Bor - stadion 1. Maj, ob slabem vremenu pa v prostorih KD Slavko Škamperle, str. di Guardiella 7. Prijave od ponedeljka do četrtek od 18. do 19. ure v prostorih staciona 1. Maj, ter od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure v Ul. Valdirovo 30, tel. št.: 040-761470; izven uradnih ur na tel. št.: 338-2118453, centroitalosloveno@libero.it.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadružna L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure: 24. in 31. avgusta: »Oblikujmo meduze«; »Barvanne slamice«; 26. avgusta: »Barčice z imenom za sedež«; »Ribolov«. Info na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

OBČINA DOLINA objavlja javni razpis za izbor popisovalcev za 15. Splošni popis prebivalstva in stanovanj - l. 2011. Interesenti lahko vložijo prošnjo za vključitev v izbor za pripravo prednostne lestvice na osnovi naslovov do 26. avgusta. Informacije: tel. 040-8329220, fax 040-228874, anagrafe@com-sandorligo-della-valle.region.evg.it (občinski popisni urad - občina Dolina št. 270). Več na www.sandorligo-dolina.it.

OBČINA KOLŠA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadružna L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure: 24. in 31. avgusta: »Oblikujmo meduze«; »Barvanne slamice«; 26. avgusta: »Barčice z imenom za sedež«; »Ribolov«. Info na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

OBČINA DOLINA objavlja javni razpis za izbor popisovalcev za 15. Splošni popis prebivalstva in stanovanj - l. 2011. Interesenti lahko vložijo prošnjo za vključitev v izbor za pripravo prednostne lestvice na osnovi naslovov do 26. avgusta. Informacije: tel. 040-8329220, fax 040-228874, anagrafe@com-sandorligo-della-valle.region.evg.it (občinski popisni urad - občina Dolina št. 270). Več na www.sandorligo-dolina.it.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE Krožek Milje vabi na praznik komunističnega tiska do ponedeljka, 29. avgusta do 3. septembra. Pod vodstvom Patrizie Jurinčič in Maruške Guštin se boste seznanili z osnovnimi govornimi tehnikami in odrsko-nastopanjem preko iger, improvizacij in pripravljanjem krajšega prizora. Info in prijave na <a href="mailto:mosp-sk

SEŽANA - V Kosovelovem domu

Kriški kraški ribiči

V ponedeljek prireditev ob prazniku sežanske občine in v okviru prvega Festivala Kras

V okviru prvega Festivala Kras oziroma ob prazniku Občine Sežana bo jutri ob 17. uri v veliki dvorani sežanskega Kosovelovega doma prireditev o ribiški tradiciji na Krasu *Kriški kraški ribiči*.

Po uvodnem pozdravu Davida Terčona, Franke Košute, Jadrana

Sterleta in predstavnice Ministrstva za šolstvo in šport Alenke Pavlovec, bo pesnik Miroslav Košuta predstavil svojo pesniško zbirko *Kriško kraške*. Franek Košuta bo nato spregovoril o tipih ribiških bark in o Ribiškem muzeju v Križu, sledila bo predstavitev knjig Bruna Volpija Lisjaka z avtorjem in Jadrantom Sterletom, za pevsko kuliso bo poskrbel pevski zbor Vesna iz Križa.

Ob 19. uri bodo predvajali premiero dokumentarnega tridesetminutnega TV filma Jadrana Sterleta *Mreže spomina*. O filmu so takole zapisali: »Še ne dolgo tega, morda za eno človeško življenje nazaj v preteklost, je bil svet morja poln drugačnih podob. Na danes arhivskih posnetkih snemalca Edija Šelhausa je vse tako idilično, kot bi jih narusal kakšen impresionist. A življenje je bilo vse prej kot to. Slovenske ribiče Tržaškega zaliva in njihove družine je oblikovalo morje, strmi kraški breg in vsakodnevna borba za preživetje.

A vseeno: prav te podobe so del naše

zgodovine, so del identitete kraškega človeka, tržaškega ribiča in pomorca, ki je na tej obali vztrajal več kot tisoč let. Izklesal si je samopodobo, ki se na začetku tretjega tisočletja spreminja v – zgodovino. Slovenski ribič je z morja zaplul v – muzej. Scenarij in režijo je podpisal Jadran Sterle, snemalec je bil Aleš Ivec, montažer pa Aleš Dolinar (produkcija - izobraževalni program TV Slovenije 2011).

Obiskovalci bodo nato lahko prisluhnili še besedam Aleksandra Bibca o ohranjanju tradicije oziroma o ribijih jedeh in luči žive kulturne dediščine.

Med prireditvijo bo v preddverju poteka otroška likovna delavnica pod vodstvom akademske slikarke Ane Kravanja – izdelki bodo na ogled po premieri filma, v veliki galeriji pa bo na ogled priložnostna razstava modelov bark.

Večer, ki ga bo vodila Barbara Čepirlo, se bo zaključil s pokušino ribijih jedi. (Na arhivski fotografiji čupa Marija)

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Grad sv. Justa

V petek, 26. avgusta ob 21.00 / Sestrelje 2011: »Sabina Guzzanti - Si! Si!... Si... Oh...Si!«.

REPNIČ

Stari opuščeni kamnolom

V torek, 23. avgusta ob 20.00 / v naše kraje se vrača slovenski kantavtor Vla- do Krešlin - »S tisto črno kitaro«

GORICA

Cerkveni sv. Urh

V četrtek, 1. septembra ob 21.00 / Dnevi stare glasbe: »Dvigrad Ansambel« (Hrvaška).

VIDEM

Štadion Friuli

V petek, 2. septembra ob 21.00 / Koncert: »Vasco Rossi«.

CODROIPO

Villa Manin

V soboto, 3. septembra ob 21.00 / Koncert: »Francesco Guccini«.

SLOVENIJA

ŠTANJEL

Grajsko dvorišče

V petek, 26. avgusta ob 20.00 / Dnevi stare glasbe: »Dramsam ensemble« (Italija)

Grad Štanjel

V soboto, 17. septembra ob 20.00 / Dnevi stare glasbe: »Dramsam ensemble« (Italija)

SVETO PRI KOMNU

Cerkveni sv. Tilna

V petek, 2. septembra ob 20.00 / Dnevi stare glasbe: »Xavier Diaz-Latorre« (Španija) fantazije in plesi zlatih stoletij.

BRANIK

Cerkveni sv. Urh

V soboto, 27. avgusta ob 20.00 / Dnevi stare glasbe: »Ensemble Lucidarium« (Italija, Švica).

Cerkveni sv. Anton Padovanskega

V soboto, 3. septembra ob 20.00 / Dnevi stare glasbe: »La pace« (Slovenija, Italija).

PEDROVO PRI BRANIKU

Cerkveni sv. Jurija

V nedeljo, 4. septembra ob 19.00 / Dnevi stare glasbe: »Fata la parte« (Švica).

JUBLJANA

Križanke

V ponedeljek, 22. avgusta ob 20.30 / Festival Ljubljana: »Hair-Lasje« (Rock muzikal), londonska produkcija Bronowski.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od petka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPCINE

Zirkov dom: na ogled je retrospektivna razstava posvečena ilustrtorki Bari Remec. Razstava bo odprta vsak dan do 4. septembra, od 17.00 do 19.00.

GORICA

Galerija Kulturnega doma (Ul. Brass 20): petek, 2. septembra 2011, bo ob 18. uri odprtje spominske »čezmejne« razstave »Silvester Komel - »Zmagoslavje svetlobe«, na ogled bodo zgodnjih slikarjev dela z naslovom »Izholodišča in iskanja«; razstava bo odprta vse do 23. septembra 2011, od ponedeljka do petka, od 9.30 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ure, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Put. 003865-6725028).

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalej. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustavonitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozti stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenne skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Kobdiljski stolp: do 13. septembra bo na ogled skupinska fotografksa in slikarska razstava »Vtisi Krasa«.

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

AJDOVŠČINA

Vojščnika Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev).

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-

FESTIVAL LJUBLJANA - V Križankah

Ljubezenski rock muzikal Hair v angleškem originalu

V Ljubljanskih Križankah bo od jutri do četrtek (vključno) na sporednu originalna verzija muzikla Hair-Lasje. Ljubezenski rock muzikal, eden najslavnnejših tega žanra, bo na ljubljanskem poletnem odru (začetek vsakič ob 20.30) zaživel v londonski produkciji Bro-nowski.

Hair - Lasje je zgodba o skupini mladih Newyorčanov v 60. letih, ki se iščejo v ljubezni in življenju, zavračajo življenjski slog svojih konservativnih staršev in se upirajo vpklicu v vojsko. Vsak član plemena pove svojo zgodbo, dve pa sta se posebej zanimivi: Bergerjeva, ki vodi pleme, in Claudiova, ki se bojuje s svojo vestjo.

Hair je zgodba o skupini prijateljev, ki govorijo in pojejo, da bi proslavili ljubezen, življenje in svobodo. V tem prvem velikem roc-

kovskem muzikalu so najbolj »dramilne« in čustvene pesmi, kar so jih kdaj napisali za oder, med njimi Let the Sun Shine In, Easy to be Hard, Good Morning Starshine, Aquarius in nalezljiva naslovna pesem Hair.

Claude je navdušen nad svojim novim življenjem, občuduje Bergerja in je zaljubljen v študentko Sheilo. Čaka ga težka odločitev. Naj se upre vpklicu v vojsko, kot so se njegovi prijatelji, ali pa prekriši svoja načela in opravi svojo državljansko dolžnost?

Nalezljiv, nenavaden in živahen muzikal LASJE ima status ikone, vse odkar je leta 1967 izbruhnil na sceni glasbenega gledališča. Spodbudil je nastanek številnih pesmi, ki opredeljujejo to obdobje in so postale del popa 20. stoletja. Po mnenju kritikov in občinstva je sporocilo muzikala še danes enako uporabno.

1918. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Cankarjev dom (Galerija CD): do 25. avgusta, bo na ogled: »Toulouse - Lautrec, Mojeti Plakata«. V sodelovanju z Muzejem dekorativnih umetnosti iz Pariza in ob podpori Francoskega inštituta Charles Nodier.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih do 15. oktobra 2011, od 9.00 do 16.00. Ob predhodni najavi je možen ogled tudi izven obratovalnega časa. Najave sprejemamo

LIBIJA - Nekdanji premier Abdel Salam Džalud prestopil k upornikom

Gadafija zapustil tudi eden nekdanjih tesnih sodelavcev

Ugibanja o tem, da se polkovnik z družino pripravlja na beg v Venezuela

BENGALI - Nekdanji libijski premier in desna roka samodržca Moamerja Gadafija, Abdel Salam Džalud je skupaj z družino zbežal iz Tripolija in se pridružil upornikom, so ti sporočili. »Gadafijev režim je pokončan,« njegove besede navaja uporniška televizija Libija Avalam. Da se je Džalud pridružil upornikom, je potrdil tiskovni predstavnik libijskih upornikov Ahmed Omar Bani. Njegove natančne lokacije zaradi varnosti uporniki niso želeli razkriti, domnevno pa naj bi nekdanji libijski premier pripovedoval v mesto Zintan jugozahodno od libijske prestolnice.

Džalud je Gadafiju, s katerim sta bila prijatelja od otroštva, pomagal pri državnem udaru leta 1969, s katerim je diktator prevzel oblast v državi. Dolga leta je bil njegova desna roka in drugi mož Gadafijevega režima, med letoma 1972 in 1977 pa je bil premier. Po sporu z Gadafijem se je umaknil iz politike in praktično živel v hišnem priporu.

Njegov prebeg k upornikom je še en udarec režimu, ki ga je v zadnjih dneh zapustilo več visokih predstavnikov. Ta teden so viri v Tripoliju poročali, da je domnevno v Egipt zbežal vojaški poveljnik in dolgoletni tesen zaveznik Gadafija, poveljnik Masud Abdul Hafiz, v Kairo pa je z zasebnim letalom z devetimi družinskim člani na »turistični obisk« v ponedeljek prispel Gadafijev minister za notranje zadeve Nasr Mabruk Abdulah.

Libijski uporniki so medtem sporočili, da so po hudih bojih zavzeli zahodno mesto Zliten, ki leži kakih 150 kilometrov vzhodno od prestolnice. Ob tem naj bi bilo ubitih najmanj 31 njihovih borcev, okrog 120 pa ranjenih. Na strani Gadafijevih sil pa naj bi bilo najmanj 40 mrtvih.

V Libiji so sicer vse glasnejše govorice, da se Gadafi pripravlja na pobeg. V možnost, da bi polkovnik v kateri od »prijateljskih« držav zaprosil za azil, v Washingtonu ne verjamejo, pa čeprav se vrstijo govorice o tem, da polkovnik pripravlja kovčke. Po eni naj bi se z družino odpravil v sosednjo Tunizijo, po drugi pa naj bi poiskal zatočišče v Venezueli, pri svojem prijatelju Chavezu. Neka tunizijska radijska postaja je včeraj poročala, da je na letališču na otoku Džerba pristalo venezuelsko letalo, ki naj bi člane Gadafijeve družine odpeljalo v Caracas.

Kot omenjeno, so v ZDA do take rešitve libijske krize skeptični. Prevladuje ocena, da bo diktator vztrajal do zadnjega. Enako so seveda odločeni tudi uporniki, zato libijski krizi še ni videti konca.

Libijski upornik na straži; zgoraj Abdel Salam Džalud na arhivskem posnetku iz leta 1986

ANSA

ITALIJA - Po oceni združenja Unioncamere

Črna jesen za delo

Izgubljenih bo 88 tisoč delovnih mest - Lokalni davki v 15 letih zrasli za 138 odstotkov

Minister za delo Maurizio Sacconi ANSA

MILAN - Združenje italijanskih trgovinskih zbornic Unioncamere napoveduje črna jesen na področju zaposlenosti. Čeprav se je erozija delovnih mest upočasnila, bo obračun na koncu leta za podjetja z vsaj enim zaposlenim (teh je približno milijon in pol) še naprej negativen. Izgubljenih bo namreč 88 tisoč odvisnih delovnih mest, kar bo povprečno raven zaposlenosti znižalo za 0,7 odstotka.

Največje tveganje velja za delovna mesta v majhnih in srednjeveličnih podjetjih, v geografskem oziru na jugu države. Leto 2010 se je končalo z izgubo 178 tisoč delovnih mest ali za 1,5 odstotka. Še slabše je bilo v letu 2009, na vrhuncu krize, ki je povzročila izgubo 213 tisoč delovnih mest (-1,9 odstotka).

Ceprav je bilo po analizi študijskega centra Unioncamere letos ustvarjenih 44 tisoč novih delovnih mest več kot v letu 2010, s trga dela pa je bilo izločeno 47 tisoč ljudi manj kot lani, se - tudi zaradi hude negotovosti v mednarodnem gospodarskem okolju - ne obeta hiter zasuk negativnega trenda. To velja predvsem za industrijska, trgovska in storitvena podjetja. Za industrijski sektor jwe konec leta 2011 pričakovati izgubo

skoraj 59 tisoč delovnih mest (-1,2 odstotka), storitvena podjetja bi se moralna ustaviti pri -29 tisoč enot (-0,4 odstotka), medtem ko je pravo strmoglavljenje števila delovnih mest predvideno v gradbeništvu s skoraj 30 tisoč delovnimi mesti manj.

Druga slaba novica zadeva področje davkov. V študijskem centru stanovske organizacije Cgia v Mestrah so izračunali, da se je davčni pritisk na lokalni ravni v obdobju od 1995 do 2010 povečal za kar 137,9 odstotka. V realnih številkah so se lokalni davki (občin, pokrajini in dežel) od 40,58 milijarde v letu 1995 povzpeli leta 2010 na 96,55 milijarde evrov. Podatki se nanašajo na tekoče cene in ne upoštevajo inflacije. Po analizi Cgia pa je centralna administracija povečala svoje prihodke le za 6,8 odstotka. Leta 1995 je davčni priliv v državno blagajno znašal 326,69 milijarde, lani pa je dosegel 348,92 milijarde evrov.

SIRIJA - Nasilje nad protestniki se nadaljuje

Tudi EU bo zaostrlila sankcije proti Damasku

BRUSELJ - Evropska unija po pozivu sirskega predsednika Bašarja al Asada k odstopu pripravlja ostrejše sankcije proti Siriji, ki bi vključevala ustavitev uvoza surove naftne iz te države, so po srečanju veleposlanikov držav EU v Bruslju povedali diplomati. Datum uvedbe sankcij še niso določili, lahko pa bi jih uvedli v začetku septembra. Veleposlaniki članic EU so se sporazumieli o sankcijah, ki bodo vključevalne prepoved uvoza surove naftne iz Sirije. »Režim sirskega predsednika Bašarja al Asada po tem, kar je storil svojemu ljudstvu, ne more več biti sogovernik,« je dejal predstavnik EU.

Tiskovni predstavnik visoke zunanjosti predstavnice EU Catherine Ashton pa je pojasnil, da sedaj preučujejo, ali bi lahko sankcije uvedli proti celotnemu naftnemu sektorju ali z golj posameznim podjetjem. V Bruslju tudi razmišljajo o tem, da bi uveli preved prodaje pomembnih tehnologij Siriji. Sirija proizvede na dan 380.000 sodov naftne. Največ naftne izvozi v ev-

HRVAŠKA - Ogledala si je predstavo Kralj Lear

Angelina Jolie na Brionih z Josipovićem in Radetom Šerbedžijo

PULJ - Gledališče Ulysses je na svoji drugi letnjeni ponovitvi predstave Kralj Lear gostilo hrvaškega predsednika Iva Josipovića in hollywoodsko filmsko zvezdnico Angelino Jolie. Igralka si je kultno predstavo gledališča Ulysses že lela ogledati že lani, a je načrtovani obisk Brionov zaradi prevelike medijske pozornosti odpovedala. Številni gledalci so za navzočnost igralke izvedeli šele po predstavi, ko je Rade Šerbedžija po aplavzu pozdravil svojo posebno gostjo. Teden je igralka stopila na oder in se poklonila občinstvu, predstavo pa označila kot enega najlepših gledaliških dogodkov v svojem življenju, je sporočila predstavnica za stike z javnostmi gledališča Ulysses Marina Vučići.

»To je bila izredna izkušnja. Odlična predstava, ki na izjemnem način slavi gledališče. Tudi sicer sem velika obvezalka Radeta Šerbedžije in sem uživala v sodelovanju z njim. Nimam besed za njegovo delo, a upam, da bom lahko nekega dne zaigrala skupaj z njim,« je dejala igralka. Obljubila je, da se bo na čudovite Brione zagotovo vrnila, in to s svojo družino.

Kot je še povedala, bo obisk Hrvaške izkoristila tudi za pogovor s predsednikom države Ivom Josipovićem o umetnosti in Hrvaški ter o problematiki razminiranja. »S predsednikom se bova jutri pogovarjala o razminiranju. Bila sem zgrožena, ko sem izvedela, kako veliko težavo to predstavlja na Hrvaškem. Skupaj moramo pogledati, kaj lahko naredimo, da bi jo rešili,« je poudarila. (STA)

Merklova poziva Srbijo k pogovorom s Prištino

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj Srbijo pozvala, naj obnovi pogovore s Kosovom, s čimer bi zmanjšali napetosti na območju. »Ena mojih nalog bo prepričati Srbijo, da mora obnoviti dialog s Kosovom,« je pred obiskom v Beogradu na spletne strani svojega urada podutarila Merklova.

Egipt odpoklical veleposlanika iz Izraela

KAIRO - Egipt je odpoklical svojega veleposlanika v Izraelu zaradi smrti petih policistov, ki so bili ubiti v četrtek na izraelsko-egiptovski meji med povračilnimi napadi izraelske vojske na palestinske skrajneže.

Svoji žrtev obiskali otok Utova

OSLO - Norveški otok Utova, kjer je bilo v strelskem pohodu 22. julija ubitih 69 ljudi, predvsem mladih udeležence tabora podmladka laburistične stranke, je včeraj obiskala druga skupina svojcev žrtev napada in preživelih. Na otoku so jih pričakali strokovnjaki, ki jim pomagajo pri žalovanju za bližnjimi.

V Iranu obsodili pohodnika iz ZDA

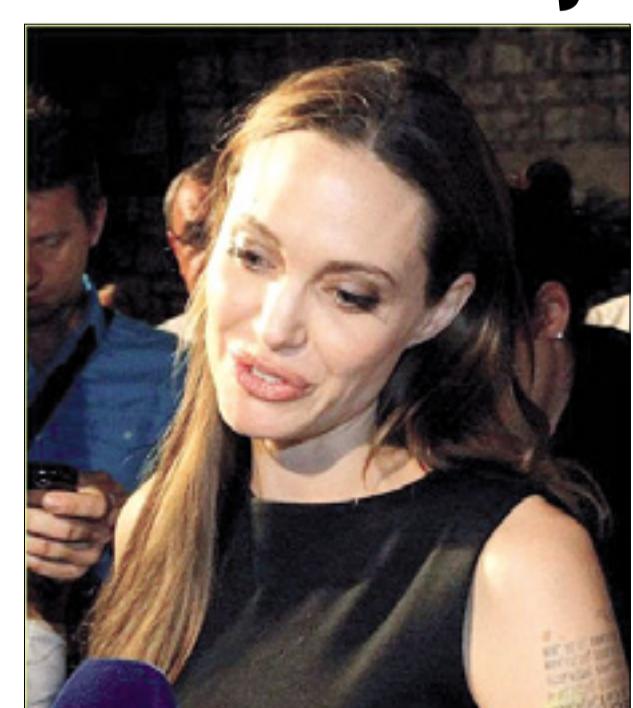
TEHERAN - Iransko sodišče je ameriška pohodnika, ki so ju julija 2009 aretirali med izletom na območju ob meji z Irakom, spoznalo za kriva vohunjena in nezakonitega vstopa v državo. Kot je poročala iranska državna televizija, jima je sodišče prisodilo osem let zaporne kazni.

Al Kaida napoveduje nove napade v Iraku

BAGDAD - Mednarodna teroristična mreža Al Kaida napoveduje nove napade v Iraku, s katerimi se želi maščevati za smrt Osame bin Ladina in drugih vodilnih članov organizacije. Člani lokalne teroristične mreže so prisegli, da bodo izvedli sto napadov po vsej državi.

Strmoglavilo letalo britanskih Red Arrows

LONDON - Na letalskem mitingu nad mestom Bournemouth na jugu Anglije je strmoglavilo letalo elitne akrobatske skupine britanske vojske Red Arrows. Uradno novice še niso potrdili, ker incident še preučujejo.

Angelina je na Brone prišla v preprosti črni obleki in brez nakita

nedeljske teme

VLADNA VEČINA VSE BOLJ NEPOVEZANA

Sredi najhujše vihre z upehanim krmarjem

VOJMIROV TAVČAR

Zdežja pod kap. Zaradi bojazni pred zopetno gospodarsko recesijo je v tej drugi polovici avgusta napetost na finančnih trgih na obeh straneh Atlantika in tudi na Dalnjem vzhodu izredno velika, zagotovila politikov, da recesije ni na vidiku, vlagateljev ni prepričala, borzni indeksi so padli povsod. Huda kriza je v teh dneh dramatično razgalila šibkost politike. Ameriškega predsednika Baracka Obamo, ki nima več tistega vodilnega zagona, ki mu je omogočil izvolitev in vstop v Belo hišo, močno pogojuje politiki konservativne republikanske stranke, ki so pod vplivom nazadnjaške frakcije Tea Party, vodilna evropska državnika Angela Merkel in Nicolas Sarkozy med nedavnim zelo pričakovanim srečanjem Evropski uniji nista znala nakazati nove smeri plovbe, njuno srečanje je izzvenelo kot potrditev nemoči, na kar so se trgi odzvali zelo negativno.

V teh razburkanih vodah, ki nevarno premetavajo tudi največje ladje, je Italija videti prava orehova lupina, ki se le s težavo drži na površju. Potem ko je zaradi napada špekulacije na italijanske državne obveznice v nekaj dneh izpuhtel učinek varčevalnih ukrepov, ki jih je parlament odobril ob koncu julija, je bila vlada prisiljena na vrat na nos pripraviti dodaten sveženj varčevalnih ukrepov, težek obilnih 45 milijard evrov, ki naj bi začel veljati takoj in ne z dveletnim časovnim zamikom kot tisti, ki je bil odobren ob koncu prejšnjega meseca. Predsednik republike je prekinil počitnice in se je vrnil v Rim, da je takoj podpisal odlok, ki je bil objavljen v uradnem listu že pred velikim šmarnom. Tudi parlament je bil zaradi izrednih razmer prisiljen odpreti duri v avgustu, sveženj varčevalnih ukrepov bo začel svojo parlamentarno pot že ta teden v pristojnih komisijah senata, nato pa bo v postopku v poslanski zbornici. Naj bo v oklepaju tem okviru doda-

no, da so tudi v tem primeru senatorji zamudili priložnost, da bi vsaj navzven pokazali svojo zavzetost in delovno vnemo. Seje, s katero je bil sklop varčevalnih ukrepov postavljen na dnevni red zgodnjega doma, se je udeležila peščica senatorjev. Res je, da je šlo samo za formalnost, toda tako kričeča odsotnost je bila samo voda na mlin nezadovoljstva ljudi in vse bolj razširjenega odpora do take politike in teh politikov.

Napetosti na trgih in pritisk evropskih krogov je prisilil tudi predsednika vlade Silvia Berlusconija in gospodarskega ministra Giulia Tremontija, ki sta hudo sprta med sabo, da sta v začetku avgusta sedla skupaj za mizo in nato skupaj predstavila sveženj ukrepov, ki naj bi prispevali, da bo Italija že leta 2013 izničila svoj letni primanjkljaj. Ni tu mesto za podrobno analizo teh ukrepov, o katerih je sicer PD že obsežno poročal, saj bo za končno oceno treba počakati na sklep parlementa, opozoriti pa velja, da

je prav predstavitev svežnja varčevalnih ukrepov razgalila ostru trenja in huda nasprotja tako v večinski koaliji kot tudi v samih članicah. Tako premier Berlusconi kot voditelj Severne lige Umberto Bossi sta politično šibkejša kot pred enim mesecem, težave so znatno načele njuno dosedajo ugašenost.

Tako po predstaviti novega svežnja varčevalnih ukrepov je Berlusconi skušal zvrniti na pleča osovraženega ministra Tremontija (sumiga, da mu streže po premierskem stolu) politično odgovornost za ukrepe in še zlasti za »solidarnostni prispevek«, ki naj bi obremenil tiste, ki imajo več kot 90.000 evrov letnih prihodkov, zaradi katerega Berlusconiju »kravljiv srce«, kot je poudaril med novinarsko konferenco, na kateri sta s Tremontijem orisala ukrepe za stabilizacijo italijanskih javnih financ.

Če naj verjamemo poročanju medijev, se je med predsednikom vlade in gospodarskim ministrom začela prava zakulisna bitka s širjenjem najrazličnejših domnev, namigov, govoric. Tudi to je verjetno opogumilo nezadovoljne v Ljudstvu svobode, ki so se na najrazličnejše načine ogradili od varčevalnih ukrepov. Tarča nezadovoljstva tokrat ni bil samo Tremonti, ki je že več mesecov strelvodil za izbruhne nezadovoljstva svojih kolegov v vladi, ampak dokaj odkrita grožnja, da takega svežnja ukrepov nekatere frakcije v stranki ne bodo podprle. Navzven še najbolj izrazito pa je nasprotovanje dveh časopisov, ki sta doslej stalno podpirala Berlusconijevo politiko. Rimski konservativni *Il Tempo* je bil ostro kritičen, Libero pa je s svojim odgovornim urednikom Mauriziom Belpietrom šel naravnost na barikade in vlado otožil, da je s tem svežnjem varčevalni ukrepov izdala svoje politične ideale.

Nezadovoljen je bil tudi podsekretar v obrambnem ministrstvu Guido Crosetto, ki je doslej svojo nejedovoljo in nezadovoljstva izražal z napadi na ministra Tremontija, sedaj pa z nekaj poslanci grozi, da ukrepov ne bo podprt. Po dolgem molku sta se oglasila tudi nekoč vplivnou soustanovitelja Forza Italia, nekdanji zunanjini in nato obrambeni minister Antonio Martino in predsednik senata v obdobju 2011-2006 Marcello Pera. Oba sta uvedbo »solidarnostnega prispevka« ocenila kot »kletvico«, ki žali njuno liberalno držo. Nekoliko manj odkrito, vendar dovolj jasno, piha na dušo nezadovoljnih nekdaj minister Claudio Scajola, ki še ni prebolel dejstva, da je bil prisiljen k odstopu z mesta ministra za gospodarski razvoj. Med nezadovoljne sodita tudi vplivni predsednik Lombardije Roberto Formigoni in vodja skupine Forza del Sud Gianfranco Micciche. Vsi pripravljaljajo kopico amandmajev, njihovi kritični glasovi pa so vznenimirili predsednika vlade, ki je naročil pravkar izvoljenemu sekretarju Ljudstva svobode Angelinu Alfani, naj udari po mizi in naredi nekaj reda v hiši.

Čas bo pokazal iz kakšnega testa je novi sekretar in ali ima dovolj vpliva, da utiša nezadovoljne, dejstvo pa je, da sodi vrente v Ljudstvu svobode tudi v boj za nasledstvo, saj je vsem jasno, da se Berlusconijev čas postopno izteka.

V prejšnjem zadregi je v zadnjih mesecih tudi voditelj Severne lige Umberto Bossi. Poraz na spomladanskih upravnih volitvah in na referendumih je bil za voditelja lige hud udarec. Bossi je s svojo karizmo do pred nedavnim povsem obvladal ligo, somišljenike je prepričal, da so pogolti marsikatero grenko, v zadnjih mesecih pa je njegov ugled načet. O tem pričajo protesti ligaških županov in predsednikov pokrajin, ki se nočejo spriznati s tem, da jim bo vlada zoper znižala sredstva, o tem priča dej-

stvo, da je bil na nekaterih zborovanjih Bossi sprejet hladno, nekaj zborovanj pa je zaradi nevarnosti oporekanja moral odpovedati in to v krajih, kjer je ligoga vodilna politična sila. Še najbolj izrazit dokaz Bossijeve šibkosti pa je njegova negotovost, saj se v teh dneh stalno popravlja, večkrat obrne politično krmilo kot krmar, ki ne zaupa več svojemu kompasu in ne ve več, katero smer naj bi ubral. Tudi med članstvom je vse manj izrazito zaupanje v voditeljevo nezmotljivost.

V Severni ligi se je kot v Ljudstvu svobode začel boj za nasledstvo med notranjim ministrom Robertom Maronijem, ki baje obvladuje večinski del stranke, in tako imenovanim »magičnim krogom«, skupino, ki neposredno spremlja upehanega voditelja in v kateri so med drugimi Bossijev sin Renzo, podpredsednica senata Rosi Mauro, predsednika parlamentarnih skupin Federico Bricolo (senat) in Marco Reguzzoni (zbornica).

Ta dokaj nepovezana in med sabo skregana vojska, ki ne zaupa več povsem svojim generalom, naj bi torej odobrila sveženj varčevalnih ukrepov, ki naj bi zaščitil Italijo pred besnenjem gospodarske viharja? Če je srečanje med Merklovo in Sarkozijem pokazalo, da vodilna evropska državnika nimata jasne vizije o tem, kaj na bi Evropska unija postala in nista nakazala nobene niti nejasne poti v tej smeri, je Italija s tega vidika v še veliko slabšem položaju, saj iz nastopov voditeljev sedanje večine ni razvidna nobena vizija o prihodnosti, v njihovih besedah ni mogoče razbrati nobenega nekoliko dolgoročnejšega projekta, saj tudi v svežnju sedanjih varčevalnih ukrepov so v bistvu samo krčenje izdatkov in nekaj novih obremenitev, medtem ko je povsem odsoten vsak razvojni prijem, ki bi lahko vsaj nekoliko posprebil italijanski gospodarski stroj. Poskus predsednika Napolitana, ki je julija krvavo okrcal politike v upanju, da jih bo predramil, v tem vročem avgustu ni obrodil velikih sadov.

Italijansko barko v tem trenutku vodi ostarela in dokaj zdelana posadka, katere poveljnika doma, pa tudi v Evropi in v svetu ne uživata več veliko ugleda. Paradoksalno pa je dejstvo, da je treba želeti, da bosta lahko na svojem položaju vztrajala še nekaj časa, saj bi se razmere zelo verjetno dodatno poslabšale, če bi zamenjali krmarja, ko vihar besni z največjo močjo.

Tragedija Italije je, da jo vodi šibka večina, katere edino politično obzorje so bili od njenega nastanka osebni interesi njenega voditelja. Čeprav je sedaj Berlusconi politično ošibljen, še vedno ni videti neke možne alternative, saj opozicija še ni ponudila nekega jasnega, dovolj prepričljivega in uresničljivega projekta. Predlog varčevalnih ukrepov, ki jih je izobilovala Demokratska stranka, je manj krivljen od vladnega, vendar tudi v tem primeru gre za vizijo kratke sape, medtem ko povsem manjka vizija o odpravi najbolj kričečih družbenih razlik in o nekoliko pravičnejši porazdelitvi bogastva. To je, kot ugotavlja komentator Curzio Maltese, skupno vsem Zahodnim državam, kjer ni nobene levičarske sile, ki bi bila sposobna ponuditi dovolj prepričljivo alternativo receptom ekonomskega liberalizma, ki so tako povečali razkorak med bogatimi in revnimi in so povzročili vse hujše gospodarske krize. To pa Italiji in njenim državljanom ne more biti v tolažbo. Italijanski rek, po katerem naj bi »skupna nesreča bila že pol srečke«, je vedno bil samo zelo vprašljiva tolažba, v tem primeru pa bi bil samo nepotrebitno slepilo. Pred leti bi se bili ob taki krizi lahko priporočili zvezdi, ki je bedela nad usodo Italije, a kaj ko je v tem času tudi ona skoraj povsem zbledela.

COŠ Mara Samsa - Ivan Trinko Zamejski Domjo in Ricmanje

DELAVNICE SLOVENSKEGA JEZIKA V PIRANU

10. junija se je zaključil pouk na osnovnih šolah. Večina učencev se je že odpravila na počitnice. Učenci in učiteljice 3., 4. in 5. razreda šole Mara Samsa - Ivan Trinko Zamejski, pa so imeli nepozabno doživetje v Piranu. Udeležili so se jezikovnih delavnic in bivanja na osnovni šoli Cirila Kosmača.

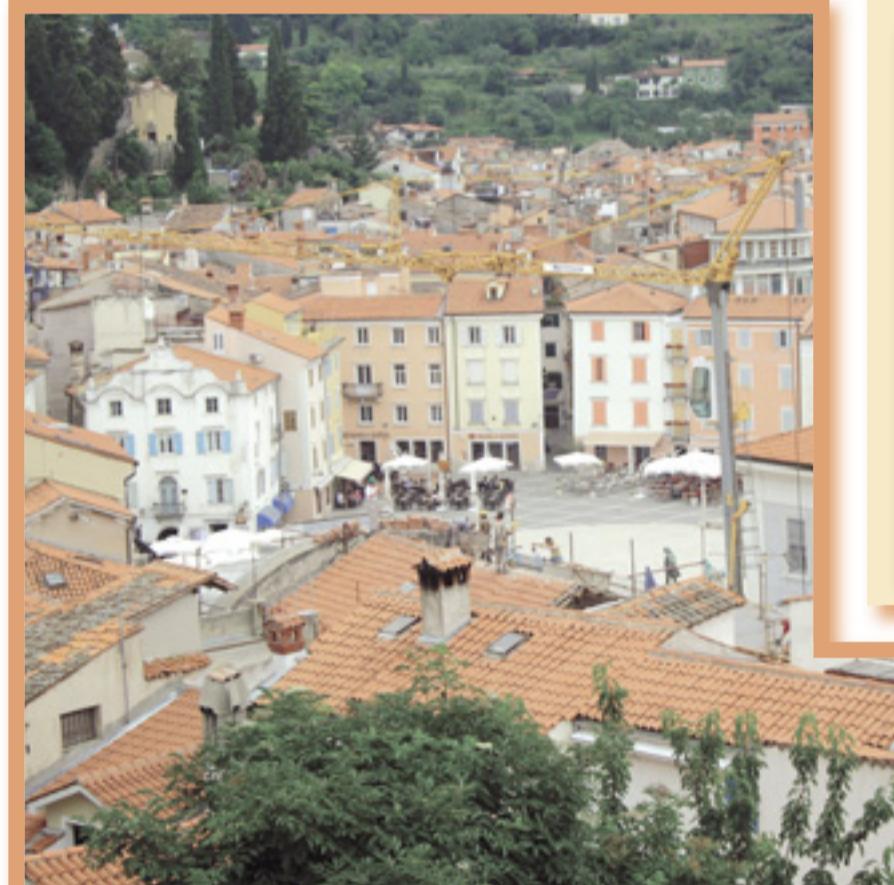
Namen te pobude je bil podkrepiti slovenski jezik in izpostaviti stike s sovrstniki, ki živijo v Sloveniji. Šola Cirila Kosmača je prva šola UNESCO v Sloveniji, ki že dolgo let sodeluje s trinajstimi državami po svetu in v Evropi. Zaradi tega je šola opremljena s spalnimi sobami, kopalicami in veliko jedilnico, ki nudi vse potrebno.

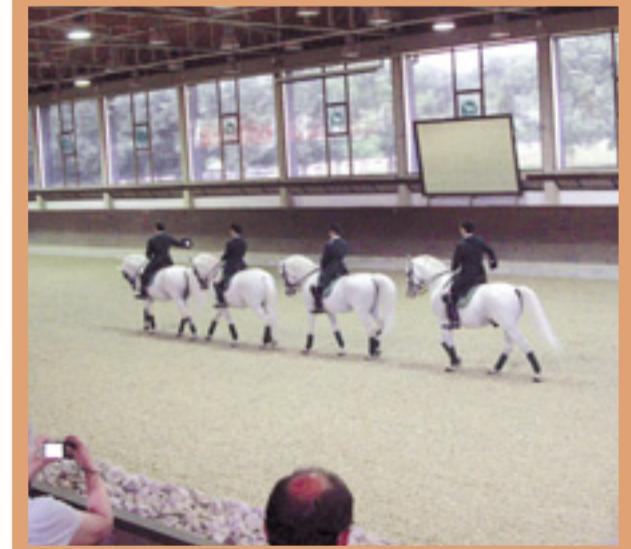
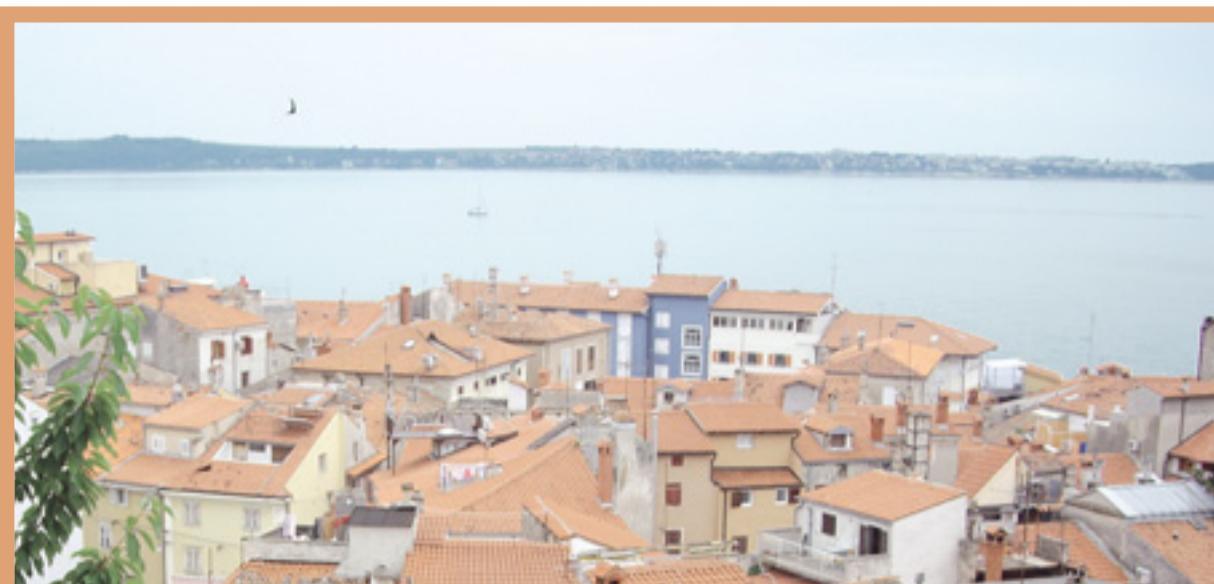
V jutranjih urah so se naši učenci razdelili po razredih in sledili rednemu pouku skupaj z njihovimi sovrstniki. V popoldanskih urah pa so imeli jezikovne in likovne delavnice, kjer so preko dramatizacije in umetnosti širili slovensko besedišče. Tedenški program

je bil obogaten tudi z ogledom Pirana, izletom v Postojnsko jamo, v kobilarno v Lipici in z ekskurzijo na morju z barko »Subacquatic« po piranskem zalivu. Obenem so učenci obiskali občinsko knjižnico v Piranu in mestni akvarij. Med prostim časom so se naši učenci razvedrili na morju v Fiesi, Piranu in Portorožu. Ob večernih urah pa so se z užitkom posladkali s sladoledom.

Za otroke je bilo enkratno doživetje. Z velikim navdušenjem so spoznali lepote piranskega zaliva, saj je za nekatere bila to prva izkušnja po svetu. Izpostavili so prijateljske in plodne stike s piranskimi otroki z namenom, da si bodo dopisovali. Vsak učenec je dobil slovenski delovni zvezek, majčko, ki jo je sam okrasil in spominček iz plastelina.

Organizacija je bila brezhibna. Ta pobuda je obogatila bodisi učence kot učitelje, ki so pridobili marsikaj novega. Upamo, da bo ta izkušnja začetek dolgorajne povezave med našimi šolami in piransko.

Čas trgatve je zelo pomemben
tudi za kakovost vina

STROKOVNI NASVETI

Navodila pred trgovijo

SVETOVALNA SLUŽBA KZ

Trgatve je izredno pomemben dogodek na vinogradniškem posestvu, saj se z njo začenja nova proizvodnja vina. Kakovost vina je seveda odvisna predvsem od organoleptičnih lastnosti grozdja. Na te pa ob trgovitve ne moremo več vplivati. Lahko pa s primernimi poseagi določimo najugodnejši čas trgovitve in s tem optimalne zrelostne stopnje grozdja.

V nadaljevanju navajamo poleg osnovnih navodil za določanje časa trgovitve, tudi nekaj strokovnih nasvetov za pravilno ravnanje z grozdom med trgovitvo. Pri tem dajemo poseben podurek postopku jemanja vzorcev grozdja za opravljanje meritev vsebnosti sladkorja in kislin. Napačno jemanje vzorcev nam lahko da nerealno sliko zrelostnega stanja grozdja z vsemi negativnimi posledicami, ki temu sledijo.

Določanje časa trgovitve in ravnanje z grozdom med trgovitvo

Zrelost grozdja je odvisna od raznih dejavnikov, med katerimi so najvažnejši obremenitev trte, sorte, lega in delovanje fotosinteze (stevilno in stanje listov). Gleda na to, da se ti parametri razlikujejo od vinograda do vinograda, je nujno, da preverimo za vsak nasad posebej zrelostno stanje grozdja.

Ce je v vinogradu več sort ali ce je zrelostna stopnja grozdja, tudi v primeru iste sorte, različna od trte do trte ali celo na isti trti, so priporočljive 2-3 trgovitve. Trgači se morajo držati navodila, da se pri trgovitvi grozdja v posodah ne tlači, ker se

sicer začnejo že med trgovitvo oksidacijski in drugi negativni procesi, ki načnejo kakovost mošta. Grozđe mora priti čim prej in v najboljšem stanju klet.

Postopek jemanja vzorcev

Najboljšo »sliko« o tehničnosti zrelosti grozdja nam da analiza. Če želimo, da bodo rezultati analize čim bolj verodostojni, jih moramo jemati pravilno. Držimo se sledečih navodil. Vzorec obsegata 100 jagod, odvzetih iz 25 trsov in to po 50 jagod na lev in desni strani trsa. Jagode so odvzete po naključnem izboru v spodnjem in zgornjem delu grozdja. Pri izbiri trsov, iz katerih bomo odvzeli jagode, pazimo, da izberemo tiste, ki najboljše predstavljajo povprečno zrelostno stopnjo vinograda. Izbira trsov z najbolj ali najmanj zrelim grozdom, bi nam dala podatek močno odstopajoč od realnega zrelostnega stanja in nas zgreneno pogojevala pri določitvi časa trgovitve.

Ta pa je, kot že poudarjeno, izredno pomemben, ker so posledice slabih odločitev za začetek trgovitve lahko zelo negativne iz sledečih razlogov:

- ne dosežemo kakovosti, ki jo lahko da neka lega;
- dobimo prekisla in nestabilna ter težko filtrabilna vina;
- imamo težave z alkoholno fermentacijo zaradi preveč ali premalo sladkorja;
- v obeh primerih, prezgodnje ali prepozne trgovitve, izgubimo odločilno rdečo barvo pri rdečih sortah.

NAPREDKU SE NI MOGOČE ODREČI

Kmetijstvo prihodnosti odklanja sanjave pristope

Kakšno naj bo kmetijstvo prihodnosti, je na raznih sedežih in nivojih predmet diskusij, ki nemalokrat zaidejo v sanjave zaključke, po katerih mora biti primarni sektor naravi prijazen ali celo trajosten, po drugih pa istočasno gospodarsko uspešen, češ da ne sme bremeniti skupnosti z gospodarskimi posrednimi ali neposrednimi ugodnostmi. Visti sapo pa se še dodaja, da morajo biti cene hrane in živil zmerne ter prilagojene potrebam potrošnikov.

Mnenja smo, da si ne smemo delati prevelikih utvar. Kmetijski in drugi ekonomisti še niso našli zadovoljive rešitve, ki naj bi usklajevale gospodarsko učinkovitost kmetijskih gospodarstev in ohranjanja načinov kmetovanja iz preteklosti, ki so bili sicer naravi prijaznejši, a je njihova gospodarska učinkovitost bila po današnjih kazalcih storilnosti izredno skromna in zato preživelna. Na problem je treba gledati trezno in preudarno.

Ločevati je treba med tem, kar je uresničljivo in tem, kar želimo, da bi bi-

SEZONSKO SADJE

Zrele so slive, fige, jabolka ...

Sedaj je čas, ko nas sadni vrt obdari z veliko sadovi. Zrele so fige in slive, pa tudi nekatere sorte jabolk in hrušk. Kmalu bomo pobirali tudi orehe. Na splošno velja, da sadje pobiramo ob lepem in suhem vremenu, še najbolje zutraj, po junutri rosi. Če za pobiranje uporabljamo lestev, moramo zelo paziti, da z njo ne ranimo rodnega lesa. Praviloma pobiramo od spodaj navzgor. Po končanem pobiranju sadeže spravimo v svež, čist in zračen prostor.

SLIVE zorijo neenakomerno, zato jih pobiramo večkrat. Sadež so zreli, ko se zlahka odtržejo od drevesa in ko je meso mehko. Slive za takojšnjo uporabo pobiramo s peclji. Še posebej bomo previdni, da med pobiranjem ne odstranimo poprha s površine plodov. Sadež za predelavo v marmelado ali sušenje pa pobiramo, ko so dobro zreli.

FIGE pobermo, ko so sadeži dobr zreli, to je, ko se zlahka odlomijo od drevesa in ko se ob odlomu ne pojavi mleček. Bolje je, da pri pobiranju fig nosimo dolge rokave, da ne bi mleček dražil kožo. Fige zorijo postopoma, zato jih pobiramo večkrat in po malem. Fige so večkrat tarča ptičev, os in drugih škodljivcev. Koristno je zato pred zrelostjo pokriti drevo z mrežo.

JABOLKA delimo v poletna, jesenska in zimska. Vsaka sorta ima svoj čas pobiranja. Poletne sorte pobiramo, ko so sadeži popolnoma zreli. Jesenske in zimske sorte pa pobiramo nekoliko pred zrelostjo. Na ta način se dalj časa ohranijo, pa čeprav so sadeži manj okusni. Čim bliže zrelosti pobiramo, bolj okusni in sladki so sadeži, ohranijo pa se manj časa. Barva kožice nam približno pove, kdaj so jabolka zrela. Zrelo jabolko ne sme biti zeleno, razen Granny Smith in nekatere poletne sorte. Zrela jabolka imajo temna semena, razen poletnih sort, ko se semena ob zrelosti po navedi ne obavarjajo. Ko je jabolko zrelo, se zlahka odcepí od drevesa. Jabolka pobiramo tako, da jih nekoliko zasukamo. Paziti moramo, da ne odlomimo rodnega lesa.

HRUŠKE - Podobno velja za hruške. Domace sorte, ki imajo majhne sadove, zelo kmalu zorijo in postanejo prezrele, notranjost zelo kmalu porvajo in razpadajo. Slednje moramo zato pobrati takoj, ko menjajo barvo in ko se zlahkoto odtrgajo od drevesa. Za prodajo pa jih pobiramo nekoliko prej.

Glede načina pobiranja velja isto, kot za jabolka.

Jabolka in hruške skladisčimo suhe, da ne bi pozneje začele gniti. Shramba naj bo temna in dovolj zračna. Vlagaj naj bo dovolj nizka, a ne preveč. Temperatura prostora naj ne pada pod nič.

lo in naj ne preseže 12 stopinj C. Sadež postavimo v zaboje in jih položimo v eno samo plast. Po možnosti naj se sadež ne dotikajo med seboj. Shrambo moramo občasno zmerno zračiti.

OREHI - Po navadi pobiramo orehe, ko odpadejo od drevesa. Odpadanje orehov ne poteka istočasno. Zato jih sproti pobiramo. Veje lahko tudi tolčemo, a pazljivo, da jih ne bi poškodovali. Nato jih takoj pobremo s tal, da ne bi orehi brez ovoja postali temni. Olučimo ovoj, očistimo jih v glavnem tako, da jih potopimo v vodo in jih posušimo na vodoravni deski ali mreži. Prostor, kjer se orehi sušijo, naj bo senčen in vetroven. Ovoje odstranimo z rokavicami. Ovoj namreč lahko pusti temno rumeno barvo na rokah, ki jo težavo odstranimo. Hranimo jih v zračnem prostoru, v tankih plasteh. To velja za orehe z lupino. Semena brez lupine pa moramo postaviti v stekleni kozarec, ga dobro zapreti ter postaviti v hladilnik, da ne postanejo žarka.

Podbaba navodila veljajo za pobiranje lešnikov in mandelinov.

GROZDJE - Za konec bomo omenili grozdje, saj ga bomo prav kmalu pobirali. Če nimamo namiznega grozdja, tik pred trgovitvo izberemo nekaj lepih in polnoma zdravil grozdov. Če hočemo ohraniti grozdje svež okus za nekaj časa, ga pobremo skupaj z delom mladičice, ki jo denemo v vodo. Na dno posode lahko denemo oglje. Grozdi naj se ne dotikajo med seboj. Hranimo ga v precej hladnem prostoru. Občasno moramo dolti vodo v posodo. Sorte grozdja z manjšimi jagodami in ločenimi med njimi se bolje ohranijo. Če v času trgovitve veliko dežuje, se grozdi zelo težko ohranijo. Najbolje se grozdi ohranijo, če je med pobiranjem toplo podnevi in hladno ponoči ter ob nizki zračni vlagi.

Grozje lahko tudi sušimo. Polozimo ga na vodoravne police iz mreže tako, da zrak krizi. Drugi način je, da grozdje obesimo na kovinske kavljke. Najbolj pogost način pa je, da grozdje denemo v lesene ali preluknjene zaboje, v eno samo plast. Zaboje postavimo enega nad drugim. Grozdi naj se med seboj ne dotikajo.

Pri vseh treh načinih sušenja, naj ima prostor nizko zračno vlagu, da se ne tvorijo plesni. Občasno moramo prostor prezračiti. Temperatura v prostoru naj bo sobna in ne prenizka.

Grozje, ki se suši, moramo občasno pregledati, da nima plesnih jagod in v teh primerih jih takoj odstranimo, da se ne briesen širila še na ostale jagode. Tako posušeno grozje lahko uživamo celo zimo.

Magda Šturm

za najrazvitejše, kot za vse ostale gospodarske sektorje, ekonomske zakonitosti, ki jih ne gre prezreti. Le ob spoštovanju le-teh in ob upoštevanju dejstva, da je kmetijstvo predvsem gospodarska dejavnost, ji bomo lahko zagotovili varno prihodnost. To pa seveda ne pomeni, da se dopolnilno k osnovni proizvodni funkciji ne da ovrednotiti tudi vlogo kmetijstva kot varuhha okolja in nuditelja obnovljivih energetskih virov. Iskanje usklajenosti med raznimi funkcijami primarnega sektorja pa je zahtevna naloga izvedencev, ki ne smejo zapostavljati prioriteto pridelovalno funkcijo sektorja, sicer preti nevarnost, da pri iskanju učinkovitih zdravil za prihodnost kmetijstva, ne pride do pogubne smrti zdravljencev, ki ga ne bo mogoče nadomestiti, kot pričajo zaskrbljujoči primeri obrobnih območij, kjer zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti okolje dobiva zaskrbljujoče lice propadanja.

Svetovalna služba Kmečke zvezze v sodelovanju z ZKB

Na slikah: pod naslovom dvojezični napis v Cornwallu, levo spodaj cornwallška zastava, desno dva posnetka z manifestacije BNG v Santiagu de Compostela

V DOKUMENTU, KI SO GA IZROČILI BRITANSKI VLADI V LONDONU

Prebivalci Cornwalla zahtevajo priznanje statusa manjšine in več avtonomije za regijo

Aktivisti, ki si prizadevajo za uradno priznanje samostojne kulture in identitete britanskega polotoka Cornwall, kjer so prebivalci nekoč govorili keltijski jezik kernewek (cornish), so pripravili dokument s svojimi mpredlogi in zahtevami ter so ga izročili predstavnikom londonske vlade. Prejšnja laburistična vlada ni hotela priznati identitete Cornwalla in podeliti prebivalcem regije status narodne manjšine, pa čeprav je podpisala konvencijo Sveta Evrope,

katere temeljni namen je bil zaščita in promocija kulturne različnosti.

Od tiste odločitve je minilo že več kot deset let in poslej so jeziku Cornish priznali uradni status v okviru izvajanja Evropske listine za regionalne ali manjšinske jezike, pa tudi na zadnjem popisu prebivalstva so se ljudje lahko izjavili za pripadnike skupnosti »Cornish«.

Sedaj pa aktivisti pričakujejo drugi korak, saj so pripravili 28 strani dolgo poročilo z zahtevo, naj sedanja koalicijska vlada prizna prebivalcem te regija status manjšine.

Svetnik iz Cornwalla Bert Biscoe, ki je vodil delovno skupino, ki je sestavila to poročilo, je dejal, da je bilo staljše prejšnje vlade anomalija in celo »smešno«, poudaril pa je, da je sedanja usmeritev pravilna. »V zadnjih desetih letih se je veliko spremeno. Jezik cornish je priznan in število ljudi, ki ga govorijo, narašča, naš zgodovinski prispevki svetovni ekonomiji opevajo na spletni strani svetovne dediščine in imamo postavko v popisnih polah za popis prebivalstva,« je dejal Biscoe in nadaljeval: »Vendar morajo prebivalci Cornwalla takao rekoč vsak dan poslušati stvari, ki vodijo v malodušje. Prav bolina, ko ugotavljamo, da bo stoletnih prizadevanj domala vse vlade vztrajajo pri odrekovanju našim ljudem in našemu jeziku enakopravnosti in poštenega obravnavanja v družbi, ki se v globalnem svetu bori za taista načela in želi imeti v tem boju celo vodilno vlogo.«

Prvo poročilo o manjšini v Cornwallu je bilo sestavljeno leta 1999 in vsebovalo je ugotavljanje dejanskega stanja ter zahtevo po priznanju, enakopravnosti in vidnosti jezika in vrednot te regije. Tisto poročilo je bilo sestavljeno 12 mesecev po ratifikaciji Okvirne konvencije Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin s strani Združenega kraljestva. V poročilu je bila predvsem zahetva po podpori za »cornwallsko stvar«, ki je temeljila na ugotovitvah zgodovine Cornwalla, ki je bil nekoč kraljestvo ter na dolgotrajno kulturno identitetu tamkajšnjega prebivalstva.

Novo poročilo, ki so ga podprli v si politični voditelji sveta regije, so izročili ministru za regije in krajevno samoupravo Andrewju Stunellu v Londonu. Ž ministrom je prej govoril liberalno-demokratski poslanec Andrew George, ki je po pogovoru dejal, da upa, da imajo »po letih slepoti uradne politike« tokrat možnost, da prepricajo vlado o primernosti delne spremembe svoje politike, kar bi bil velik uspeh za življenje scelotne skupnosti, pomenilo pa bi tudi pritok več sredstev, »kar bi prebivalcem te regije omogočilo, da v večji meri prispevajo k razvoju britanske in evropske družbe, pa tudi, da pomagajo svojim rojakom po svetu in nenačudnje, da izboljšajo svoje življenske pogoje.«

Razburjenje novinarja v Cornwallu: »Nekaj tisoč dvojezičnih tabel, pa samo 300 jih govori jezik«

Novica je stara dve leti, vendar jo je vredno objaviti za razumevanje odnosa, ki ga ima angleška javnost do jezika v Cornwallu. Novembra 2009 je Daily Mail, največji dnevnik jugozahoda Velike Britanije objavil novico, da bodo v Cornwallu namestili dvojezične napšise in v naslovu v oklepaju dodal: »čeprav samo 300 ljudi govori cornish«.

Novinar se v tem članku razburja, ker je deželna skupščina v Corn-

wallu sklenila, da napolj namestili »več tisoč dvojezičnih napisov« po vsem Cornwallu, čeprav ta jezik tekoče govori samo 300 ljudi. Razburjenje je še večje, ker bodo v ta jezik prevedli tudi nekatere spletnne strani krajevne skupščine; vendar pa novinarju odlez, ko ugotovi, da se nekateri s tem ne strinjajo... Pa tudi takrat, ko mu povejo, da bodo izdelovalci tabel brezplačno dodali napis v krajevnem jeziku in torej ne bo dodatnih stroškov.

Galicijski nacionalisti zahtevajo suverenost

Glasnik galicijske nacionalne stranke (Bloque nacionalista galego – BNG) Guillermo Vazquez se je 25. julija, na dan galicijske domovine izrekel za »suvereno Galicijo v Evropi« in za politiko, ki bi bila alternativna oguljenim programom ljudske stranke (Partido popular – PP) in socialistov (PSOE). Guillermo je te misli povedal v svojem govoru na Trgu Quintana v Santiagu de Compostela na dan galicijske domovine na manifestaciji, ki se je udeležilo več kot 20.000 ljudi in ki je zagotovo ena najbolj številnih manifestacij v Galiciji v zadnjih letih. Pred njim sta na manifestaciji spregovorila še koordinatorica izvršilnega odbora stranke BNG teresa Taboas in voditeljica krajne sekcijske stranke Iria Aboi.

Guillermo je v svojem govoru uvodoma poudaril, da se Galicija »nahaja v izrednem stanju«, v katero jo je potisnila kombiniranopolitika madridske osrednje vlade, ki jo sestavljajo socialisti, in deželne vlade, ki jo sestavlja Ljudska stranka, poleg tega pa še dolga leta izvajanja evropske politike, neoliberalizma, centralizma, »ki so nas potisnili v kotel brez izhoda«. Zato voditelj galicijske nacionalne stranke nima droma, da bi bilo »vztrajanje pri tej škodljivi politiki enostavno samomorilsko dejanje.«

Glede na katastrofalne rezultate te politike je Guillermo mnenja, da je treba »spremeniti tek dogovork in izvajati alternativne politike na osnovi načela, ki jih predlaga BNG: Suverenost, demokracija in delo vredno človeka.« Po njegovem mnenju je treba torej prekiniti politiko mneoliberalizma, spoprijeti se je treba z urejanjem trgov in treba je omejiti možnosti špekulantov. »Treba je poudariti nadvlado politike nad gospodarstvom, kajti za nas je pomembno, kako bodo živele družine in ne kako bodo živeli lastniki bank,« je dejal.

Guillermo je nadaljeval: »Ta isti neoliberalizem je tudi eden temeljev Evropske unije, tiste Evrope, ki se zanimali predvsem za trgovce, namesto da bi se ukvarjala s socialno in teritorialno kohezijo, ta Evropa držav in ne Evropa narodov, ta Evropa, v katero BNG upravičeno dvomi, ker se nam prikazuje v vsej svoji krutosti.« Tu je glasnik galicijske stranke poudaril, da »Evropska unija določa preostre pogoje in s tem duši evropske narode, da zagotovi ugodnosti nemškim bankam« in poudaril: »Ne rešujejo Grčije, Irske ali Portugalske, enostavno nas utapljam.«

Tu se je Guillermo vrnil k obravnavanju Galicije in dejal, da ta model Evropske unije sili Galicijo, da še nadalje plačuje za evropsko politiko ob soglasju osrednje španske vlade in galicijske deželne vlade, na primer, kadar gre za vprašanja pomerorstva ali za skupno politiko ribolova. Zato je glasnik BNG mnenja, da je treba »porušiti sedanjo zgradbo znamenom, da se zgradi novo: demokratično, zgradbo narodov, socialne in teritorialne kohezije, v kateri bo suveren Galicija sestavni del drugačne Evrope.«

Na osnovi tega prepričanja je Guillermo vztrajal pri stališču, da »problem Galicije ne izhaja iz prevelikih pristojnosti deželne vlade, ampak, prav nasprotno, problem Galicije sta njena odvisnost in njena nesposobnost, da izvoli politično oblast, ki bi bila vredna tegha imena.« Zato je kritiziral predsednika deželne vlade Feijoja, ki je dejal, da novi deželni statut v Galiciji ni prioriteta. »Zanj to ni prioriteta ker zanj tudi Galicija ni prioriteta,« je dejal. Tu je Guillermo še zaostril kritiko deželne vlade in dejal, da je »obračun dela deželne vlade, ki jo vodi Feijo, iz dneva v dan slabši.« Dodal je, da se Galicija sooča »z vlado, ki je tako nesposobna in nekompetentna, da se omejuje na dosledno izvajanje ideo-loškega programa španske desnice in se za rešitev svojih problemov sklicuje na apostola,« kot v Galiciji imenujejo svojega bzavetnika sv. Jakoba.

Ob koncu se je Guillermo zaustavil pri najpomembnejših obveznostih, pred katerimi se nahaja stranka BNG v tem času, to je nacionalni kongres in priprava na morebitne predčasne volitve. Kar zadeva samo stranko je dejal, da je prepričan, da bo iz bližnjega kongresa izšla še močnejša in še enotnejša, »ker to vsi želimo in se bomo vzi za to zavzeli.« Zaveda se namreč, da je ta stranka edino upanje za »tisoče prebivalcev in prebivalcev Galicije« in prepričan je, da jih ne bodo razočarali.

Kar pa zadeva volitve, je Guillermo dejal, da morajo biti pripravljeni na možnost predčasnih parlamentarnih volitev. »Jasno pa je, da volitve ne bodo ničesar spremenile, če bodo ljudje zopet izbrali neučinkovito in škodljivo politiko ljudske stranke in socialistov. Prepričan je torej, da mora biti BNG močno zastopan v madridskem parlamentu, kjer bo lahko opravil delo, ki bo koristno za Galicijo. »Mi zaupamo v svoje ljudstvo in vemo, da tudi ljudstvo zaupa nam,« je še dejal glasnik galicijske nacionalne stranke.

NOVA GORICA - Že drugi napad z nožem v novogoriškem parku

Z nožem napadel dva moška in pobegnil

Eden od dveh ranjenih v življenski nevarnosti – Storilec, ki ga še iščejo, bi bil lahko italijanski državljan

V petek malo pred deveto uro zvezcer je prišlo v parku pri novogoriški avtobusni postaji, ki je že vrsto let zbirališče marginalcev - brezposelnih, brezdomcev, ljudi, ki imajo težave z alkoholom in prepovedanimi drogami - do krvavega obračuna. Po skopem poročilu, ki so ga včeraj poslali z novogoriške policisce uprave, je neznanec dva moška porezel po vratu, nato pa zbežal neznanec kam. Moškima, starima 38 in 34 let, so prvo pomoč nudili reševalci na kraju nesreče, potem pa sta bila odpeljana na nadaljnje združevanje v sempetrsko bolnišnico. Dean Božnik, predstavnik za stike z javnostmi na novogoriški policijski upravi, včeraj zaradi interesa preiskave tudi ni bil pretirano zgovoren. Pojasnil je le, da je bil starejši od obeh površinskih Novogoričan, mlajši pa iz okolice Nove Gorice. Povedal je še, da je bil 38-letnik huje telesno poškodovan in v življenski nevarnosti. »Kriminalistična preiskava poteka v smeri ugotovitve vseh okoliščin in izsledite storilca, poleg tega pa policija v zvezi s to zadevo ugotavlja tudi morebitno povezanost z dogodom, ki se je zgodil v petek, 12. avgusta, ko je bila prav tako v parku ob avtobusni postaji poškodovana 29-letna ženska. Storilec ji je povzročil površinske vreznine v predelu vratu in na levem roku,« je še navedel Božnik in dodal, da gre v obeh primerih za kaznivo dejanje poskus umora.

Po neuradnih informacijah in govorici ulice naj bi šlo v obeh primerih za istega storilca, razlog za dvakratni oziroma trikratni poskus umora pa naj bi bil obračun med odvisniki od prepovedanih drog. Prav tako po neuradnih informacijah je bil storilec italijanski državljan, dejanje pa naj bi storil z olfa nožem. Na novogoriški policijski upravi nam zaradi interesa preiskave včeraj tega niso že zeleli potrditi, dejstvo pa je, da je na kraj kaznivega dejanja prispeval tudi dvojica italijanskih kriminalistov. Še pred njunim prihodom oziroma takoj po dogodku so novogoriški policisti in kriminalisti prizorišča kaznivega dejanja zavarovali in začeli s temeljitim prečesavanjem in označevanjem okolice klopce, kjer

Novogoriški policisti in kriminalisti po krvavem dogodku v parku pri avtobusni postaji

NN

je očitno prišlo do enega od napadov, saj so bila tla pod njo izdatno krvava, kar je pričalo o tem, da vreznine tokrat niso bile le površinske. Očividci dogodka so znali povedati, da je enemu od obeh ranjenih kri dobesedno špricala iz vratu. »Pužota in Danijela je porezel. Sam sem bil takrat na koncertu na Bevkovem trgu, tako da... To je grozno. Že prejšnji teden je bilo sramne,« je zmajeval z glavo T., eden od rednih obiskovalcev novogoriškega parka vse odkar je ta postal zbirna točka tistih, ki se nočijo ukloniti sistemu oziroma jih je sistem povozil, izpljunil. Med številnimi občani, ki so z radovnostjo spremljali policijsko preiskavo okolice neljubega dogodka, je bilo zaznati zgražanje in strah zaradi dejstva, da je storilec, ki je že dvakrat napadel, še vedno na prostosti. Kritični so bili tudi do dejstva, da se v parku že vsa ta leta zbirajo brezdomci, alkoholiki in narkomani, in da je postala hoja skozenj praktično nemogoča. (nn)

VILEŠ-ROMANS Shopping center leta 2013

Komercialni park ob veletrgovini s pohištvtom IKEA v Vilešu naj bi odprli leta 2013. V prejšnjih dneh so dežela Furlanija-Julijška krajina, občini Vileš in Romans ter zasebni investitorji po dolgotrajnem pogajanju končno dosegli dogovor, ki ga bodo po besedah predstavnikov občinske uprave iz Vileša tudi kmalu podpisali. Jeseni naj bi se že začel prvi sklop del za izgradnjo nakupovalnega parka, ki bo meril okrog 92 tisoč kv. metrov površin, od katerih je 18.000 že zasedenih z veletrgovino IKEA. Ob objektih, v katerih bodo trgovine, lokalni in še marsikaj, sta v projektu predvidena tudi 20 tisoč kv. metrov zelenih površin in nova prometna ureditev. Družba IKEA je v deželi že v prejšnjih letih iskala poslovne partnerje, ki so pripravljeni odpreti dejavnosti v novem trgovskem središču: najpogosteje je bilo slišati o pogajanjih z veleblagovnico Ipercoop Isonzo, ki naj bi se iz Gradišča preselila v Vileš. V okviru komercialnega parka je bilo med drugim predvideno tudi odprtje multipleska, kar pa ima nasprotnike zlasti v Gorici in Tržiču, saj načrt ogroža preživetje obeh Kinemaxov.

GORICA - Srečanje med SKGZ, SSO in predsedniki treh slovenskih rajonov

Zahtevajo več vidne dvojezičnosti

Seznam napisov in smerokazov v Štandrežu, Podgori ter Pevmi, Štmavru in Oslavju, ki so še vedno enojezični, bodo naslovili na županu

V treh slovenskih rajonih goriške občine, ki spadajo v območje izvajanja 10. člena zaščitnega zakona št. 38/2001, je vidne dvojezičnosti še vedno premalo. O tem, da je treba napisi in smerokaze v Podgori, Štandrežu ter Pevmi, Štmavru in Oslavju končno prevesti tudi v slovenščino, soglašajo predstavniki Slovenske kulturno gospodarske zveze, Sveta slovenskih organizacij in treh rajonov, ki so se v prejšnjih dneh ob prisotnosti predsednika slovenske konzulte pri goriški občini Iva Cotiča sestali v kulturnem centru Lojze Bratuž.

O tem vprašanju sta se pred poldrugim mesecem z goriškim županom Ettore Romolijem že pogovorila goriška pokrajinska predsednica SKGZ in SSO Livio Semolič in Walter Bandelj. »Župana sem spomnil, da je paritetni odbor pred leti sprejel njegov predlog, da se omesti območje izvajanja vidne dvojezičnosti v goriški občini le na tri rajone in ne tudi na Svetogorsko četrtr. Čeprav je Romoli takrat zagotovil, da bo v Podgori, Štandrežu ter Pevmi-Štmavru in Oslavju vidno dvojezičnost izvajal, se v teh letih v resnici skoraj nič ni spremenilo,« je povedal Semolič in nadaljeval: »Romoli je na zadnjem srečanju izrazil pripravljenost, da se ta problem reši. Povabil nas je, naj mu prinesemo seznam vseh napisov in tabel, za katere želimo, da bi bili prevedeni v slovenščino. Nekatere izmed teh smo s predsedniki rajonov Marjanom Brescijom, Lovrencem Persoglio in Walterjem Bandeljem že evidentirali, podrobnejši seznam pa bodo pripravili predsedniki sami.«

V Štandrežu, je povedal Brescia, bi bilo treba dvojezične napis - po zgledu lekarne - namestiti na raznih objektih in na cestah (izključno italijanski je na primer smerokaz, ki usmerja k nogometnemu igrišču), v Podgori pa je po Bandeljevih besedah treba z dvojezično tablo nadomestiti napis pri poslopju, kjer ima sedež mirovni sodnik. »Enojezični so tudi vsi smerokazi,« je povedal Bandelj. Lovrenc Persoglio je pojasnil, da imajo v Pevmi, Štmavru in na Oslavju na javnih stavbah in pokopališčih dvojezične napis, tudi v tem primeru pa so smerokazi vso enojezični (tudi tisti, ki usmerja na Oslavje in h kostnici). Zahteva po namestitvi dvojezičnih napisov in smerokazov, sta povedala Semolič in Bandelj, bo le prvi korak; druga faza bo vložitev zahteve za slovenski prevod vseh ostalih tabel, ki označujejo ulice, trge in zaselke v treh slovenskih rajonih. »Vsa imena zaselkov v našem rajonu so izključno v italijanščini. Prav bi bilo, da bi po zgledu sovodenjske in doberdobske občine prevedli table v slovenščino, saj imamo tudi mnoga ledinska imena,« je povedal Persoglio. Kar se tiče štandreškega in podgorskega poštnega urada, kjer so napis samo enojezični, pa se bodo morali predstavniki krovnih organizacij in rajonov obrniti na poštno direkcijo, ki je za to pristojna. (Ale)

Smerokaz v Štandrežu (desno), tabla na Oslavju (spodaj levo) in tabla v Podgori (spodaj desno)

BUMBACA

Festival Sanje v Medani

Jutri se bo v Šmartnem začel festival knjige in vina Sanje v Medani, ki bo potekal vse do 28. avgusta. Tudi letos bodo na sugestivnih prizoriščih v Šmartnem, Medani in na Dobrovem potekala srečanja, projekcije, gledališki dogodki, razstave in koncerti, ki jih prirejata Založba Sanje in Društvo Festival Sanje in voorganizaciji KUD-a Opoka, Agencije Jota ter SNG Nova Gorica. Otvoritev Sanj v Medani bo v torek, 23. avgusta, ob 19. uri v dvorani v Medani, častni gost bo pisatelj Boris Pahor, s katerim se bo pogovarjal Tatjana Rojc. Med torkovimi gosti festivala bo pesnik in pisatelj Miroslav Košuta, ki se bo srečal s publiko ob 20.30 pod murvo v Medani. V Šmartno vabita tudi Zavod Kinoatelje in Kinoatelje: v četrtek, 25. avgusta, ob 18. uri bo v turnu projekcija filma Razdalja med dvema zvokoma v režiji Anje Medved, ob 21. uri pa bo na spodnjem trgu premierno predstavljen film Prostor v tej galaksiji avtorja Alvara Petričiga. Zanimiv bo tudi priovedni večer s projekcijo Ime moje zvezde je Bilhadi avtorice Magde Reja (v Hiši kulture ob 20. uri).

Vlom v ribarnico

V noči na petek je neznan storilec vlomil v ribarnico na Cankarjevi ulici v Novi Gorici. Ker se mu je očitno zelo mudilo, je prostore ribarnice zapustil kar s celo registrsko blagajno, skupaj z vsem drobižem blagajniškega minimuma. Lastnika je z dejanjem oškodoval za okoli 550 evrov. (nn)

Preverjanje popisovalcev

Na spletni strani goriške občine www3.comune.gorizia.it so objavili seznam kandidatov za mesta popisovalcev in koordinatorjev, ki so se prijavili na razpis za sodelovanje pri jesenskem ljudskem štetju v organizaciji zavoda Istat. Seznam navaja imena kandidatov, ki so bili prepričeni na preverjanje, ki bo potekalo 29. avgusta na goriškem županstvu. Kandidati bodo opravili test iz računalništva, preverjanje se bo začelo ob 10. uri. Pri kandidatih, ki so v prejšnji navedli tudi znanje slovenščine ali furlanščine, bodo istega dne preverjali tudi jezikovno znanje. Na podlagi rezultatov testa bodo objavili dokončno lestvico popisovalcev. Za dodatne informacije je na voljo naslov elektronske pošte ucc@comune.gorizia.it.

DOBERDOB - Izšel nov priročnik založbe Tresei

Človekove pravice po meri otrok iz vrtca

V publikaciji tudi prispevek 28-letne Slovenke Jane Jarc

Vzgojiteljice in vzgojitelji iz vseh italijanskih dežel se bodo v letošnjem šolskem letu lahko posluževali novega priročnika »Cara maestra 2«, ki v sedmih sklopih nudi napotke in material za delo v razredu. Avtorica enega izmed poglavij, na katere je razdeljen priročnik, je 28-letna Slovenka Jane Jarc iz Dobberdoba. Med 672 stranmi knjige je namreč tudi poglavje, v katerem je Jarčeva opisala raznorazne aktivnosti, s katerimi se lahko otroci iz vrtca na igriv način približajo pomembni temi, kot so osnovne človekove pravice.

»V bistvu je v knjigi objavljen del moje podiplomske teze z naslovom "Proposta di attività per la realtà sempre più multietnica della scuola dell'infanzia" (Predlogi za dejavnosti v čedalje bolj večetnični stvarnosti vrtcev, op.ur.), ki sem jo napisala po zaključenem dveletnem študiju "International Peace Operator". Univerzitetni tečaj je priredil goriški ISIG pod okriljem Tržaške univerze. Pred tem pa sem dokončala triletni študij ved in tehnik večkulturnosti v Trstu,« je povedala Jana, ki svoj študij dodatno izpopolnjuje: »Pred kratkim sem se vrnila iz enoletnega bivanja v Argentinu, kjer sem veliko delala z mladimi, ki živijo v favelah v skrajnih razmerah. Ob tem pa sem zbrala tudi veliko podatkov za doktorsko nalogo za Novogoriško univerzo. Poleg tega zaključujem študij izobraževalnih ved na Tržaški univerzi.«

Snow za svoj prispevek za priročnik »Cara maestra 2« je Jana črpala iz knjige z naslovom »Kompas«, ki jo je izdal Svet Ev-

Jana Jarc (levo); platenica učbenika za malčke (desno)

FOTO J.J.

rope. »Kompas je priročnik, ki razlagata, kako mlade približati osnovam človekovi pravici. Za svojo tezo sem snov priredila mlajši publiku, in sicer otrokom, ki obiskujejo vrtec. Najprej sem predstavila razvoj otroka tako na socialni kot na jezikovni ravni. Nato sem obrazložila pomen, ki jo igre imajo tako pri socializaciji kot pri pravilih za sožitje ter opisala potek določenih iger, ki otroke usmerjajo v multietničnost in v doumevanje osnovnih pravic,« je povedala Jana, ki je priznala, da ji je pri pripravi podiplomske naloge zelo pomagalo dejstvo, da se je kot vzgojiteljica preizkusila v vrtcu v Dobberdobu. Zakaj pa ni izdala svojega dela na našem teritoriju? »Po pravici povedano, sem se najprej obrnila na raznorazne lokalne ustanove, tako italijanske kot slovenske, nihče pa ni pokazal zanimanja za objavo. Nato sem poklicala italijanskega založnika Tresei, ki se je takoj odzval. V enem mesecu smo vse uredili. Menim, da je to zame odlična priložnost, saj knjigo prodajajo na celiem polotoku. Nekoliko pa mi je žal, da v našem okolju ni bilo velikega zanimanja za moje delo,« je zaključila Jana Jarc. (av)

GORICA - ZCPZ Orgelski tečaj

V sklopu svojega delovanja, bo Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica priredilo jeseni orgelski tečaj namenjen začetnikom in tudi izkušenim orglarjem. V ta namen bo od torka, 30. avgusta, do sobote 3. septembra potekal uvod v tečaj, kjer se bo lahko vsakdo, začetnik ali že izkušen organist, poiskusil s tem instrumentom pod vodstvom prof. Mirka Butkoviča. Lekcije bodo individualne, 1 ura na dan od torka do sobote in bodo potekale v cerkvi sv. Leopolda v Krmnici. Urvik po dogovoru. Za prijavo in pojasnila kličite prof. Butkoviča na 333-4140364 oz. pišete na elektronsko pošto mirkbutkovic@yahoo.it.

GORICA - Kako preživeti počitniški avgust

V pločevinastem ohišju ali ob Soči?

Med obiskovalci soških bregov skupinice deklet, starejši zakonci, priseljenci iz Bangladeša in sivolasi »guru«

Bralcem postavljam vprašanje, kako lahko doživimo počitniški avgust? Ali so edine in poglavitev možnosti bučnost, pripeka, kilometrske vrste na cestah in cestnih ter mejnih prehodih? Ali ostaja edina izbira mrlavljišče teles, vreščanje otrok, obramba osebnega ali klanskega prostora na peščeni površini na morski obali?

Sebe pa sprašujem, ali mi navedeni pojavi sami po sebi višajo živčno napetost? Sploh ne. Vsakdo naj si uredi in priredi počitnikovanje, kot najbolje ve in zna. Česar res ne dojamem, pravzaprav ne trpm, pa so vsakodnevna televizijska pritoževanja čez vse nevšečnosti, kletvice in jamranje turistov, obtoževanja policije, cestnih podjetij, včasih celo vladje.

Saj niti poletje prvo, ko je gneča na cestah, parkiriščih in plažah nevzdržna. Ne slišimo prvič, naj popotniki izbirajo nočne ure in »alternativne smeri premikanja«, kar mi sicer ni prav jasno, kako naj bi to pomagalo, če bi se vsi tega držali. Če torej vnaprej vedo, da so oblike premikanja in potovalne izbire ustaljene, zakaj silijo ljudje sezono za sezono v prave Dantjeve peklenske kroge? Kaj imajo od tega? Zadostite na ravni hotelskega šarmiranja in izkazovanja oblin ob izhodih iz vode? Je morda bistvo v večernem sprehajjanju po promenadi?

S kajakom po Soči pri pevskem parku

FOTO VIP

Če je moje čudjenje zgodj poza ali brezplodno nerganje, potem so vprašanja res banalna. Morda pa obstaja sproščajoča alternativa, takšna, ki ponuja sonce, hlad, mir, zelenje? Za Goričane je, na primer, na Soči. Kje? V Bovcu, Kobarišu ali Tolminu? Niti potrebno tako daleč (spet) na pot, saj najdemo vse pod mestom, kjer teče Soča v trideset metrov globoki strugi! Tam, kjer so se pred pol stoletja in še več leti meščani in okoličani že sončili in kopali, sčasoma pa je postal omalovažajoče, če so na pondeljek šli v službo in razlagali, da so preziveli konec tedna v strugi pod mestom. Od tedaj so se bregovi tako zrasli, da se je od jezu v Pevmu do meje s

Slovenijo oblikoval pravi naravni park z zanimivo avtofavo, brzice, pogledi na Sabotin, sklanjajoča se drevesa, iz vode izstopajoči skalnatni balvani, izliv Pevme v večjo sestro, tolmini, ostanki ledenih stebrov pa so še vedno tam... Na dveh kilometrih dolgem odseku je mogoče srečati v avgustovskih dneh največ dvajset ljudi, ki ležijo in klepetajo na prodnatih ali peščenih plažicah, pa še to gostoto lahko doživimo le kajakaši, ki reko preveslamo v obe smereh, saj so ostali obiskovalci vodne struge povsem ločeni med seboj. Po svoje so zanimivi ljudje, saj so med njimi skupinice deklet, starejši zakonci, priseljek iz Senegala, na privezu za kajake kartajo širje prise-

GORICA - V središču parka

Vodometa grofa Gyulaija zasluži ovrednotenje

Fotografija vodometa Gyulaija iz leta 1910 s triječno didaskalijo (zgoraj); golobi so poleti redni obiskovalci vodometa (desno)

FOTO VIP

V teh vročih avgustovskih dneh veliko ljudi išče senco in z njim prijetno počutje v goriškem ljudskem parku. Občutek hladu nudi tudi prisotnost starega vodometa, ki s svojim šumom padanja vode nudi naravnost osvežujoč učinek. To bržas občutijo tudi mestni golobi, ki imajo eno od svojih priljubljenih postojank prav na kovinskem vodometu. Tami se po mili volji napijajo vode, če je potrebno se v njej okopajo, uganjajo pa tudi norčje. Prizorček z golobi sem ovekovečil s fotografijo, pri tem pa sem si s pozornostjo ogledal tudi res lepo funtano. Vedel sem sicer, da so jo pred kakimi desetimi leti prenesli v park z nekega drugega kraja in se je v novo okolje vklaplja z naravnost veličastnim videzom. Druge podrobno-

sti o funtani pa mi niso bile domače. Na posebno izdelani plošči pred vodometom objektom piše, da gre za vodomet, ki ga je Gorici poklonil grof Gyulai. Spodaj so navedena še imena ustanov, ki so omogočile njeno namestitev in datum, 25. april leta 2001. Nikjer pa ni zaslediti najmanjšega podatka, kdo je bil skrivnostni grof Gyulai, kdaj in zakaj ga je poklonil Gorici in kje je umetnila bila do leta 2001, ko je mesto praznovalo tisočletnico prve pisne omembe. Po naključju mi je kak dan kasneje pada v roke drobna brošurica, ki v besedi in sliki opisuje goriški vodomet.

Graf Samuel Gyulai je bil Madžar, rojen v Budimpešti leta 1803. Vse življene je bil vojak, ki se je kot oficir cesarske armade proslavil na številnih evropskih bojiščih. V Gorici se je z družino nastanil leta 1866, mestne oblasti pa so mu podelile naslov častnega občana. V zahvalo za to poteko je grof poklonil mestu umetnino iz žgane gline, ki je bila postavljena v sredino vodnega bazenčka v mestnem vrtu. Izkazalo pa se je, da keramična umetnina ni odporna pred vremenskimi neprilikami, v prvi vrsti pred mrazom z ledom. Začela je pokati in razpadati že po dobrem letu. Tedaj je grof Gyulai naročil nov umeten vodomet iz cinka in litega železa, ki ga je izdelala likarna Rudolf Kitschelt na Dunaju. Novo umetnino so namestili junija 1877. Tam je služila svojemu namenu preko 40 let, vse do leta 1919, ko so nove oblasti po prvi svetovni vojni načrtno odstranjevale vse znake avstro-ogrskih prisotnosti na naših krajinah. Vodomet je bil namenjen v staro železo, na srečo pa se je našel občinski funkcionar, ki je umetnino skril v nekem mestnem skladnišču. Šele po 2. svetovni vojni so umetnisko izdelan vodomet potegnili iz »skrivnega« skladnišča in ga namestili v park goriškega županstva, kjer je ostal do leta 2000. Na pobudo rajonskega sveta za mestno središče so ga leta 2000 kasneje popravili (restavratorski poseg je opravil strokovnjak na tem področju Mario Leopoli) in ga namestili na njegovo prvotno mesto v središču mestnega parka. Kot omenjeno na začetku tega prispevka pa se naključni mimoidoči lahko le sprašuje, od kod se je vzela ta lepa umetnina in kdo je bil dobrotnik grof Gyulai. Majhna večježična tabla bi lahko na kratko opisala križev pot vodometu, ki bi morda postal tudi zanimiv kulturni objekt, zanimiv tudi za turiste, zlasti Madžare. Poleg številnih obiskov pri madžarski kapelici v Dolu, bi jim lahko ponudili tudi ogled umetnine njenovega sonarodnjaka v središču Gorice. (vip)

Aldo Rupel

NOVA GORICA - Spletne peticije

Mladi za ohranitev dogajanja v mestu

Župan Arčon se bo v kratkem srečal z nezadovoljnimi stanovalci

Mladina na Bevkovem trgu

Peticijo za ohranitev dogajanja v centru mesta, s katero so v petek ob 14. uri preko spletne strani Facebook začeli zbirati podpise prireditelji Goriške plaže, podpirajo pa jih tudi lastniki oziroma najemniki številnih lokalov v središču Nove Gorice in Klub goriških študentov (KGŠ), je v prvih 24 urah podpisalo že skoraj 500 podpornikov. Med njimi niso le Novogoričani, pač pa tudi nekateri Goričani, ki radi zahajajo v sosednje mesto na pijačo in koncerte. Iz komentarjev na spletnej strani Facebook je razvidno, da so mladi z živahnim poletnim dogajanjem v mestu zadovoljni, da podpirajo program in njihove organizatorje.

»Glede na to, da se prebivalci blokov v središču mesta, predvsem tistega na Delpinovi ulici tik ob Bevkovem trgu in nasproti novogoriške gimnazije, pritožujejo in imajo moč prekiniti vse skupaj, podpiramo peticijo za ohranitev dogajanja v mestnem jedru in to, da se dogodki ne bi zaključevali že ob 22. uri zvezcer,« je povedal predsednik KGŠ Dean Lango. Pojasnil je še, da bo letosne do-

gajanje v središču mesta v vsakem primeru izvedeno do konca, zaradi protestov nekaterih bližnjih stanovalcev pa je pod vprašajem organizacija podobnih dogodkov v prihodnje. »Poglej, kaj ni lepo, ko se toliko dogaja? Ljudje so zadowoljni. Ko se sprehodiš skozi mestno središče, se na različnih koncih nekaj dogaja. Glasba tu, glasba tam. Saje je dejansko kot kje ob morju,« je povedal Goran Nemeč iz študentskega servisa Točka, ki je organizator letosnje Goriške plaže. »S stanovalnega bloka na Delpinovi ulici sem pred kakšnima dvema tednoma prejel vsesplošne pritožbe na račun večernega dogajanja v mestnem jedru in predloge rešitev. Ta dopis sem odstopil svojim strokovnim službam, da ga malo pregledajo, da na njih odgovorimo in se s stanovalci dejansko usedemo, pogovorimo, jim predstavimo naša stališča in skušamo najti rešitev,« je s tem v zvezi povedal novogoriški župan Matej Arčon, ki sicer absolutno podpira dogajanje v mestu. Dodal je še, da bo do sestanka z nezadovoljnimi stanovalci bloka na Delpinovi prišlo v roku 14 dni. (nn)

Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »Come ammazzare il capo... e vivere felici«.
DANES IN JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.10 - 22.00 »Horror Movie«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Conan il barbaro« (digital 3D).
Dvorana 3: 17.40 - 20.15 - 22.10 »I pinguini di Mr. Popper«.
Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Come ammazzare il capo... e vivere felici«.
Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Le amiche della sposa«.

Koncerti
FESTIVAL »MED ZVOKI KRAJEV«: v nedeljo, 4. septembra, ob 21. uri v cerkvi Sv. Marije in Zenoneja v Marianu bo koncert Izidorja Kokovnika (harmonika).

GLASBENI VEČERI V VILI CODELLI V MOŠU (Ul. Codelli 15) ob 21. uri: danes, 21. avgusta, »Tango!«, nastopata kitarist Giulio Chiandetti in Roberta Fontana; v petek, 26. avgusta, nastop mladih talentov konservatorija Tartini iz Trsta; v soboto, 27. avgusta, »Paris, mon amour«, pela bosta Marzia Postogna in Andrea Binetti, na kitaro bo igral Eduardo Contizanetti, na klavir in harmoniko Stefano Bembi; v nedeljo, 28. avgusta, koncert komorne glasbe dva Sinossi Marianna Signagra (violončelo) - Lorenzo Cossi (klavir); informacije na spletni strani www.codellafahnfeld.it.

»CANTA QUARTIERIC (RAJONI PRE-PEVAJO): »The Beatles« v poneljek, 22. avgusta, ob 20.30 v občinskem bazenu v Gorici; »Bandiera Gialla« v sredo, 31. avgusta, v novem kulturnem in športnem središču v Pevmi; »Cartoons & Movies« v četrtek, 1. septembra, na Trgu Sv. Antona v Gorici.

KONCERTI V MESTNIH ČETRTIH Z NASLOVOM »NOTE V MESTU« 2011: v torek, 23. avgusta, ob 20.30 v župnijski kapeli v Štandrežu bosta nastopila kitarista Gabriele Del Forno in Mario Milosa, gojenca glasbene šole Città di Gorizia.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V ŠPETRU OB SOČI
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

DANES IN JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 19.50 »Horror Movie«; 21.30 »Il ventaglio segreto«.

Dvorana 2: 18.30 - 21.30 »Conan il barbaro« (digital 3D).

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na slednje bencinske črpalki:

GORICA
ESSO - Ul. Trieste 106
AGIP - Ul. don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60
TRŽIČ
SHELL - Ul. Matteotti 23
IP - Ul. Boito 57
ESSO - Ul. I Maggio 59
KRMIN
API - Ul. Isonzo
GRADIŠČE
AGIP - Ul. Udine, na državnih cesti 305 proti Marianu
TURJAK
AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 21
FOLJAN-REDIPULJA
API - Ul. Redipuglia 42

Razstave

V GALERIJI RIKA DEBENJAKA v Kalnu bo do 23. avgusta na ogled čezmejna razstava na temo Soče, na kateri sodelujejo s svojimi deli Alda Antoni iz Tržiča, Gilberto Bezzi iz Štarancana, Anna Ceraldi iz Tržiča, Giorgio Galottini iz Gorice, Emilija Mask iz Gorice, Edes Frattalone iz Gorice, Maria Grazia Persolja iz Gorice, Liviano Querci della Rovere iz Štarancana in Valdiero Vecchiet iz Gorice.

V LIKOVNI GALERIJI V ULICI DIAZ v Gorici je na ogled razstava del Enza Valentinu; v soboto, 27. avgusta, bo ob 19. uri odprtje razstave del Marie Dolores Simone in Marka Faganeli v organizaciji kulturnega društva Equilibri. **V GALLERIJI SPAZZAPAN** v Ul. C. Battisti 1 v palači Torriani v Gradišču je na ogled razstava risb in skic na morsko tematiko, ki so jih svojim dnevnikom zaupali razni avtorji z naslovom »Taccuini del Mediterraneo«; do 4. septembra med 10.30 in 12.30 ter med 16. do 20. ure; vstop prost.

V GALERIJI HIŠE KULTURE V ŠMART-NEM v Goriških Brdih je na ogled razstava najnovejših slik Josa Kneza na temo drevesa; na ogled bo do 14. septembra ob četrtekih in petkih med 10. in 15. uro ter ob sobotah in nedeljah med 14. in 18. uro.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je bil 15. julija na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it) objavljen odlok o posodobitvi zavodskih lestvic učnega osebja šol vseh vrst in stopenj. Za vpis v zavodske lestvice morajo kandidati v roku 30 dni od objave odloka izpolniti in izbrani šoli izročiti obravec A/1, A/2 ali A/2 bis, medtem ko je za izbiro šol predviden obravec B, ki ga je treba po predhodni registraciji (www.istruzione.it / istanze on-line) po internetu izpolniti med 18. julijem in 26. avgustom (do 14. ure). Kandidati, ki so vključeni v pokrajinske lestvice habilitiranih in ne prosijo za vpis drugih natečajnih razredov v drugem ali tretjem pasu, izpolnijo samo obravec B. Podrobnejša navodila so na razpolago v omenjenem odloku.

MLADINSKI DOM prireja »Solo za šolo«, brezkrbovo pripravo osnovnošolcev na začetek pouka z delavnicami iz slovenskega, italijanskega in angleškega jezika, matematike in kreativnega branja in pisanja. Potekala bo ob delavnikih od 29. avgusta do 9. septembra v Mladinskem domu. Za bočne srednješolce pa organizira »Pripravo na vstop v srednjo šolo« in sicer od poneljek, 5., do petka, 9. septembra. Obe pobudi bosta potekali med 8. in 13. uro. Vpis je možen do 25. avgusta; informacije po tel. 0481-536455, 334-1243766, 328-3155040 ali na elektronski naslov mladinskidom@libero.it.

SSO sporoča, da je goriški urad na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici (tel. 0481-536455) odprt po poletnem urniku od poneljeka do četrtega od 9. do 13. ure, ob petkih je urad zaprt. Poletni urnik bo v veljavu do petka, 26. avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-JENCEV za Goriško obvešča člane, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51 int. zaprt do 31. avgusta.

Obvestila

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA prireja orgelski tečaj za začetnike in izkušene orglarje. V ta namen bo od torka, 30. avgusta, do sobote 3. septembra, potekal uvod v tečaj, kjer se bo lahko vsakdo, začetnik ali že izkušen organist, poskusil s tem instrumentom pod vodstvom profesorja Mirka Butkoviča. Lekcije bodo individualne, ena ura na dan od torka do sobote in bodo potekale v cerkvi Sv. Leopolda v Krminu; informacije in prijave po tel. 333-4140364 (Mirko Butkovič) ali na mirkobutkovic@yahoo.it.

ČETRTKOVA KMETIJSKA TRŽNICA V ULICI GARIBALDI v Gorici, ki jo organizira organizacija Coldiretti, bo s septembrom tudi ob poneljkih.

DELAVNICA ANGLEŠKEGA JEZIKA za otroke v organizaciji občine Tržič bo potekala med 29. avgustom in 9. septembrom v občinskem parku v Ulici Valentinis v Tržiču med 7.45 in 13.30; vpise zbirajo do zasedbe razpoložljivih mest na naslovu elektronske pošte paroopportunita@comune.monfalcone.go.it in v občinskem uradu za protokol.

KRUT obvešča, da sta na razpolago dotednat dvoposteljni sobi za skupinsko letovanje od 28. avgusta do 3. septembra na Malem Lošinju; informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, ul. Cicerone 8 v Trstu od 9. do 13. ure, tel. 040-360072.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo do avgusta v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti.

TEČAJI PROTIV NASILJU, ki jih organizira združenje Da donna e donna iz Tržiča, bodo potekali ob torkih med 17. in 20. uro. Predvidenih je deset srečanj, prvo bo na sprednu oktobra; informacije po tel. 0481-474700 in na spletni strani www.dandonnaodonna.org.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) bo do 29. avgusta odprt med 8. in 16. uro.

AŠZ DOM sporoča poletni program treningov košarkarjev za nove košarkarje in za otroke, ki so že trenirali v lanskem sezoni. Potekali bodo na odprttem igrišču Dajaškega doma Simon Gregorčič v Gorici od 22. avgusta: U12 (letniki 2000, 2001, 2002) od poneljeka do petka, 17.00 - 18.15; minibasket (letniki 2003, 2004, 2005) poneljek, sreda, petek 16.00 - 17.00. Treninge bo vodil državni vaditelj minibasketa Andrej Vremec; informacije po tel. 338-5889958 (Andrej Vremec), marinandrej@alice.it in po tel. 0481-33288 (David Ambrosi), domgorica@tiscali.it.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da se bodo tehnični uradi med 22. in 26. avgustom selili v prostore motorizacije na Tržaški ulici v Gorici, zato bodo v teh dneh možne težave v delovanju uradov.

SSO sporoča, da je goriški urad na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici (tel. 0481-536455) odprt po poletnem urniku od poneljeka do četrtega od 9. do 13. ure, ob petkih je urad zaprt. Poletni urnik bo v veljavu do petka, 26. avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-JENCEV za Goriško obvešča člane, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51 int. zaprt do 31. avgusta.

KRUT obvešča, da bodo društveni prostori v Trstu delovali do 3. septembra s poletnim urnikom: od poneljeka do petka od 9. do 13. ure.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v poletnem obdobju in sicer do petka, 9. septembra, odprtih od 9. do 13. ure.

KERAMIČNA DELAVNICA Z IVANO PETAN v Galeriji Tir kulturnega centra Mostovna v Solkanu bo potekala od petka, 16. septembra, do srede, 21. septembra; prijave zbirajo do 12. septembra na naslovu tir@mostovna.com in po tel. 00386-31890545 (Katarina Brešan).

Prireditve

POLETNE PRIREDITVE V PALAČI CORONINI CRONBERG na Drevoredu 20. septembra v Gorici: v petek, 9. septembra, ob 20. uri koncert irske glasbe s skupino Wooden Legs; pred koncertom bodo odprte stojnice z aperitivi, palača Coronini bo odprta med prireditvijo (vstopnina 3 evri), potekali bodo brezplačni vodeni ogledi; informacije na spletni strani www.coronini.it.

PRAZNIK NARODOV, ki ga prireja združenje Mitteleuropa: danes, 21. avgusta, ob 9. uri v goriškem ljudskem parku zbirališče skupin in sprevid, ob 10.30 maša nadškofa Dina De Antonija v stolnici, sprevid do Podturna in začetek praznovanj, ob 21.15 nastop slovaškega jazz glasbenika Petra Lipe.

FILMSKI VEČERI »NERO DI DONNA«

V MORARU na turistični kmetiji Al Diaul nasproti cerkve: v četrtek, 25. avgusta, ob 21. uri »Vertigine« Otta Premingerja; v četrtek, 1. septembra, ob 21. uri »Changeling« Clinta Eastwooda; vstop prost.

»MONFALCONE ESTATE« (POLETJE V TRŽIČU): v petek, 26. avgusta, ob 20.30 »Aris in musica« v mestni četrti Aris v Tržiču nastop godbe na pihiha mesta Tržič; ob 21. uri narečna komedija »Papaci, caro papaci...« v sodelovanju z dramsko skupino Univerze za tretje življenjsko obdobje iz Tržiča; informacije po tel. 0481-494358/351/353 na spletni strani www.comune.monfalcone.go.it.

SKUPNOST ARCOBALENO organizira projekcije filmov na sedežu v Ul. S. Michele 8 v Štandrežu z naslovom »Poletje v parku«: 26. avgusta ob 21. uri »Il Grinta«; vstop prost.

»KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI«: goriška izvedba bo potekala od 30. avgusta do 3. septembra pod magnolijami v parku knjižnice Damirja Feigla v Gorici.

KAJAK KLUB ŠILEC IN KAJAK KLUB SOŠKE ELEKTRARNE prirejata »26. Soško regato 2011«: v nedeljo,

JUBILEJ ZNANE PLANINSKE POTI V DOLOMITIH - Povezuje prelaz Sella s planoto Seiser Alm in dalje z Ladinijo

Poimenovana je po saškem kralju, planincu in botaniku Friedrichu Augustu

Poletna turistična sezona v Dolomitih se je, po poročanju časopisov, začela dokaj pozitivno. V prvih dveh poletnih mesecih se je znatno povečalo število zlasti domačih gostov, dober so izgledi za avgust in prvo polovico septembra.

Ponudba je bogata in raznolika, saj imajo na Tridentinskem in Južnem Tirolskem prav na področju turizma, izredne danosti in bogato tradicijo.

Na planoti Seiser (it. Alpe Siusi) med dolino Fassa in prelazom Sella, se letos ponašajo s stoletnico razgledne planinske poti, ki s prelaza Sella in pod južnimi in jugozahodnimi osteni Plattkofla (it. Sassopiatto) vodi proti visoki planoti nad Ladinijo, ki velja tudi za smučarski raj. Na tej poti, eni najlepših v Dolomitih, se zlasti ob sobotah in nedeljah sprehaja na tisoče planincev. Pot je nadalje Franz Dailer, trgovec iz Innsbrucka, ki se je proti koncu 19. stoletja preselil v Bocen. Tu se je vključil v mestno živiljenje. Sicer v tistih časih zelo donosno obrt - klobučarstvo, je kmalu zamenjal za goštinstvo in turizem. Na prelazu Duron (nemško Mahlknechtjoch, približno 2200 m visoko) je leta 1900 odprl planinsko gostišče "Seiser Alpe" in se lotil številnih drugih pobud. Poznal je številne ugledne goste in med drugimi, na planinskih sprechodih, spremjal tudi saškega kralja Friedricha Augusta. Monarh, velik ljubitelj narave z izrednim zanimanjem za floro, je v letih pred prvo svetovno vojno po nekaj mesecih preživel v Dolomitih. Priložnost je izkoristil Dailer, ki je v razvoju planinstva videl tudi velike možnosti gospodarskega razvoja.

Pripravil je načrt nekaj nad sedem kilometrov dolge planinske poti, ki bi povezovala prelaz Sella s planoto Seiser Alpe (it. Alpe Siusi) in začel zbirati finančna sredstva. Nadelava poti se je začela poleti leta 1909, ko se je nabralo približno devet tisoč kron, s sodelovanjem vojske, a moralni so z deli prenehali že v jeseni, zaradi slabega vremena. Vse več pa je bilo tudi finančnih in drugačnih težav, piše Josef Noessing v Dolomitnu. V močni bočni podružni nemško-avstrijskega planinskega društva niso imeli dovolj posluha za pobudo. Imeli so namreč že veliko skrbi in stroškov z drugimi načrti, gradnjo novih planinskih postojank, dostopnih poti itd. Bila pa je vmes tudi zavist in očitki, češ, da ni mogoče podpirati pobude, ki bi zasebniku prinašala dobček. Podobno so na Dialerjevo pobudo sledili tudi v drugi večji južnotirolski podružni Nemško-avstrijskega planinskega društva, v podružnici za dolino Gardena. Tako je Dailer, ki je trmalost vztrajal pri svojem načrtu, ustanovil novo podružnico s sedežem v odmaknjem kraju v dolini Fassa.

Veliko je bilo tudi težav in zapletov glede pridobivanja soglasja lastnikov zemljišč (pašnikov) preko katerih je pot speljana. Prošnje za prispevke je pošiljal številnim bolj ali manj znamenitostim, posebej v Nemčiji. Pomembno je bilo poznanje z zgoraj omenjenim saškim krajem.

Načrt so v glavnem uresničili do leta 1911 in 30. julija tega leta so pridobili slovesnost ob odprtju poti in poimenovanju po slavnem gostu iz Saške. Približno na pol poti, ob vznožju Plattkofla, so postavili tudi spominsko tablo.

Slavje ob odprtju, poročajo tedanski mediji, se je nadaljevalo v Dailerjevi restavraciji, do zgodnjih jutranjih ur.

Pot je bila torej predana namenu, vendar se zgodba s tem ni zaključila. Predvideni strošek je z začetnih 9 tisoč kron narastel na 16 tisoč. Dailer je v naslednjih letih naredil vse mogoče, da bi pridobil manjšoča sredstva, vendar je bil odziv bolj medel. Medtem je izbruhnila prva svetovna vojna. Ni točnejših vesti o tem, kako se je zadeva končala. Najbrž so obveznosti ostale v breme Dailerja. Pomagala pa je tudi infacija po koncu vojne.

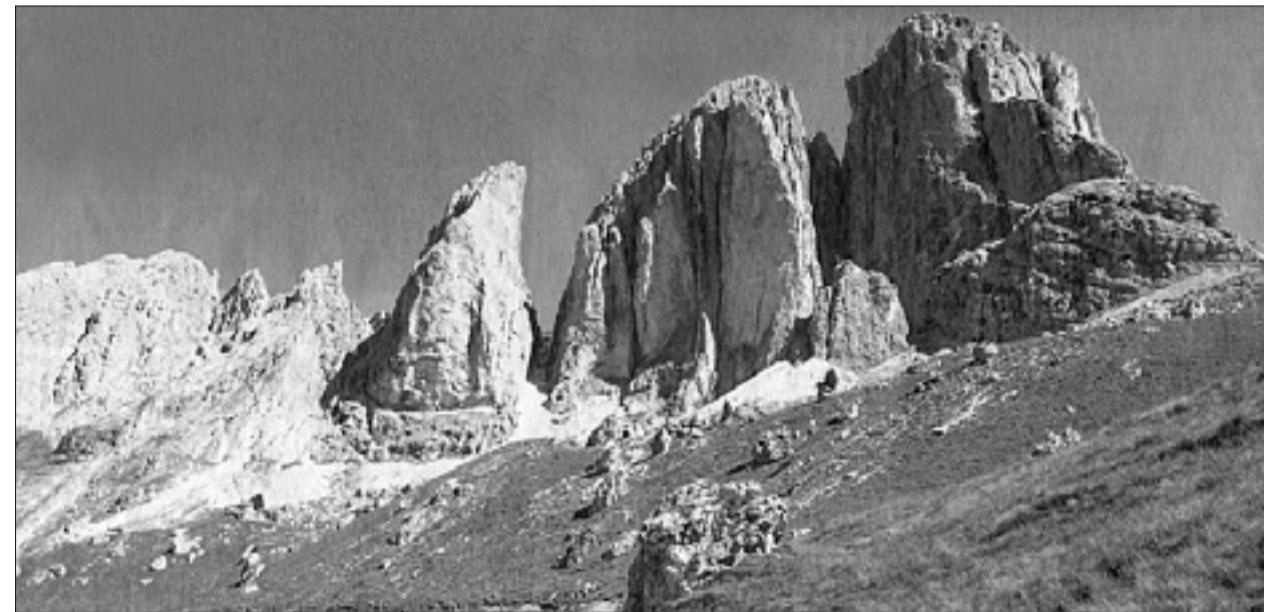
Danes pot odlično služi namenu, saj gre za izredno panoramsko pot, eno najbolj obleganih v Dolomitih.

Ob stoti obletnici bi kazalo, tako navaja avtor članka, poskrbeti tudi za novo spominske table, ki so jo postavili ob odprtju, ob vznožju Plattkofla, kjer je omenjeno kdo jo je gradil, na čigavo pobudo (Dialerjevo pač) in po kom je poimenovana.

Kot zanimivost velja povedati, da na poti ni velikih vzponov ali spustov, saj poteka ves čas na višini okrog 2200 metrov. Speljana je preko pašnikov in travnikov, ki so posejani z redkimi cempriji. Na njej je več planinskih koč (med drugimi tudi koča poimenovana po nekdanjem italijanskem predsedniku Pertiniju), na začetku poti, na območju prelaza Sella, pa zavetišče, ki nosi prav tak slavno ime Friedricha Augusta.

Pred Dialerjevo pobudo so o planinsko-turistični povezovalni pešpoti razmišljali tudi v bocenski podružnici Nemško-avstrijskega planinskega društva, vendar bi potekala precej drugače, predvsem pa bi bila veliko težja.

S prelaza Sella bi turiste usmerili strmo v breg, do sedla pod Langkoflom, (it. Sassolungo), kjer je danes zavetišče Demetz (2681 m), sledil bi spust po globokem dolu med Langkoflom in Platt-

Nazobčani vrhovi, ki z juga zapirajo velik kotel med Langkoflom in Plattkoflom na skrajni levi

koflom (tu je speljana danes steza proti zavetišču Vicenza (Landkofelhütte 2253 m) in niže bi bil prehod na Seiser Alm).

Medtem ko je vzpon na Langkofleck (3181 m) primeren le za alpiniste, saj

na ta vrh ni označenih poti, je nekoliko nižji sosed Plattkofel (2958 m) lahko dosegljiv za poprečnega planinca z južne strani in tudi iz zavetišča Vicenza pa po zavarovani poti O. Schusterweg. Iz za-

vetišča Vicenza do vrha je dobrski dve uri. Sledi spust po južnem platoju do planinske postojanke, kjer se priključimo na opisano "jubilejno" planinsko pot, poimenovano po saškem kralju. (V.K.)

LETALSKA ŠOLA ADRIA - Pogovor z Robertom Ciukom, inštruktorjem teorije in letenja »Pilot ne postaneš v enem dnevnu, potrebno je veliko truda, študija in tudi odrekanja«

Novembra 2010 je Letalska šola Adria praznovala svojo 30. obletnico, njeni znameti torej segajo v sam začetek osemdesetih let, pravi Sašo Knez, vodja teoretičnega usposabljanja letalske šole. Nastala je za interne potrebe šolanja pilotov, ustanovljena pa je bila v sodelovanju s Fakulteto za strojništvo Univerze v Ljubljani. Tako so v Letalski šoli Adria sprva izobraževali pilote za letalsko družbo Adria, v 90. letih pa je šola začela svoja vrata odpirati tudi zunanjim interesentom. Danes se lahko pohvalijo z dejstvom, da je tri četrti pilotov, ki letijo v linijskih letalih družbe Adria, šolanih v Adriini letalski šoli. Trenutno je pri Adria aktivnih sto kandidatov, ki se izobražujejo na različnih stopnjah. "Naša prednost je, da smo letalska šola, ki deluje na istih prostorih in v istem ustroju kot letalska družba, to pa nam omogoča direkten prenos znanja in izkušenj iz linijskega letenja v letalsko šolanje. Naši učenci tretjino časa v letalu preživijo z inštruktorji, ki so dosegli vrh strokovnosti. Poleg tega s takim sistemom delovanja zelo hitro sledimo novim trendom v letalstvu, kar se seveda pozna na kvaliteti šolanja", pravi Sašo Knez. Vodji usposabljanja Primož Jovanovič, ki pa je tudi in linijski pilot z 18 leti izkušenj v letalstvu, letenje ne predstavlja zgolj poklica, temveč prav strast. Zato trdi, da je pri letalstvu vedno na prvem mestu motivacija.

Roberto Ciuk z Općin je teoretični inštruktor in inštruktor letenja pri Letalski šoli Adria, o svojih letalskih začetkih pravi: »Leteti sem začel iz radovnosti, saj sem si tega žezel že od

Pri izobraževanju za pilota je potrebno tako »letenje« s pomočjo simulatorja (desno), kot pravo letenje z letalom

Katere so prednosti današnjih letalskih šol če jih primerjate z vašim šolanjem?

Od mojih letalskih začetkov se je do danes marsikaj spremenilo. Glavna spremembra je ta, da so danes licence, pridobljene v državi, ki je članica IAR-a (Join aviation requirements), veljavne po celih Evropi. Pred tem pa so piloti morali pridobiti licence za vsako posamezno državo.

Kaj pa tehnologija?

Od polovice 90 let dalje se je v letalski tehnologiji zgodil velik razmah. Danes so že šolska letala tehnološko glede izredno opremljena.

Kakšno vlogo igrajo simulatorji pri učenju letenja?

Za pridobitev licence je potrebnih določeno število ur letenja v zraku, določeno število ur pa s simulatorjem. Nekatere šole delajo samo na letalu, druge pa imajo tudi simulatorje. Letalska šola Adria je med temi. Ena od prednosti simulatorjev so nižji stroški. Pri Adria imajo učenci že od vsega začetka možnost, da delajo tudi s simulatorji, kar jim kasneje olajša preizkušnje, ki jih morajo prestajati, ko isčešo službo. Imamo 2 tipa simulatorjev: gibljive, ki simulirajo posamezne tipe letala, kot so npr. airbusi in boeingi, in služijo za vadbo letenja samo za določen tip letala. Na statičnih simulatorjih (Flight Navigation Proceder Trainer) pa se lahko simula različne tipe letala in služijo usvajjanju določenih varnostnih procedur, so torej predvsem za vadbo v izrednih razmerah.

Katere so lastnosti, ki ji mora imeti nekdo, ki si želi postati pilot?

Potrebno je seveda zdravje, ampak predvsem volja, potrpljenje, trud,

veliko žrtvovanja in tudi ponižnosti. Pilot ne postaneš v enem dnevnu, pot do tega je kar dolga in zahteva veliko študija, truda in odrekanja. Pripravljen moraš biti potovati in biti da-lec do doma.

Pri kateri starosti se lahko pridobi licenco za letenje? Kateri tipi licenc obstajajo?

Pri letalstvu je zanimivo, da letiš lahko že pri šestnajstih letih, licenco pa lahko pridobiš pri 17-ih, torej prej kot vozniški izpit, to pa seveda z dovoljenjem staršev. Licence se delijo na ne-profesionalne (Private Pilot Licence – PPL), torej za športnega pilota, in profesionalne.

Kakšen pa je postopek pridobivanja takih licenc?

PPL zakonodaja zahteva, da kan-didat pred izpitom opravi 100 - 120 ur teorije v učilnici in vsaj 45 ur letenja. Najprej moraš pridobiti licenco PPL, da lahko nadaljuješ s študijem za profesionalno licenco (Airline Transport Pilot Licence - ATPL), postopek pa je približno enak, le da je potrebnih več ur teorije in več ur letenja, to pome-ni kakih 220 - 250 ur. Še potem lahko začneš profesionalno kariero. Znotraj poklica pilota pa seveda obstaja več različnih panog, v katerih lahko delaš, saj je poklicno letalstvo zelo razvejan.

Kako ljudje reagirajo, ko prvič doletijo? Se zgodi, da se kdo kljub veliki želi ustraši letenja?

Ja, nekateri se ustrašijo, ampak ne letenja, večinoma jih prestraši količina učenja in truda, ki ga je treba vložiti. Ti običajno že na začetku opustijo letenje. Do konca pa pridejo tisti, ki imajo voljo, potrpljenje, odločnost in vztrajnost. Pri letalstvu je pomembno, da imaš cilj vedno pred očmi.

Se vam zdi, da so šole za letenje dovolj dobro oglaševane ali je težko priti do informacij?

V strokovnih časopisih je veliko informacij, v nestrokovnih medijih pa je tovrstno obveščanje žal zelo skromno.

Če vas zanima letalstvo in bi se razredi preizkusili v letenju s simulatorjem, si lahko privočite samostojni informativni let z izbranega letališča, s katerim boste spoznali osnove letenja, za več informacij pa obiščite spletno stran www.adrialetalskasola.si. (maj)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 20.25** Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Smradki
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dok.: Začarana Benečija, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Glasb.: Da Da Da in musica **6.30** Aktualno: Unomattina Estate Weekend, vmes Dnevnik **9.25** Sv. maša **12.35** Aktualno: Linea verde estate **13.30** Dnevnik **14.00** Show: Lasciami cantare! **16.30** Dnevnik **16.35** Film: Il segreto di Polyanna (kom., ZDA, '60, r. D. Swift, i. H. Mills, J. Wyman) **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Igra: Colpo d'occhio - L'apparenza inganna **21.30** Nan.: Ho sposato uno sbirro **23.35** Dnevnik - kratke vesti **23.40** Aktualno: Speciale Tg1 **0.50** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.15** Aktualno: Applausi speciale

21.30 Film: Rain Man - L'uomo della pioggia (dram., ZDA, '88, r. B. Levinson, i. D. Hoffman, T. Cruise) **0.10** Film: Il destino nel nome (dram., Indija/ZDA, '06, r. M. Nair, i. K. Penn, Tabu) **1.15** Nočni dnevnik

Rai Due

6.00 Variete: Indietro tutta **7.00** Risanke **9.00** Nan.: Rebelde Way **9.45** Dok.: Serious Season Jungle **10.10** Film: Tarzan 2 (ris., ZDA, '05, r. B. Smith) **11.15** Risanke **11.30** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Film: McBride - La vendetta (krim., ZDA, '07, r. i. J. Larroquette, i. M. DuBois) **15.15** Film: Dear Prudence - Vacanza con delitto (krim., Kan./ZDA, '08, r. P. Schneider, i. J. Seymour, R. Cartwright) **16.45** Nan.: Sea Patrol **17.30** Šport: Numero 1 **18.00** Dnevnik L.I.S. **18.05** Film: Indizi dal passato (triler, Kan., '07, r. M. Azzopardi, i. C. Bell) **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: NCIS - Los Angeles **21.50** Nan.: Numb3rs **22.35** Nan.: Supernatural **23.20** Šport: La domenica sportiva estate **0.45** Nočni dnevnik **1.05** Aktualno: Protestantesimo

Rai Tre

6.00 Fuori orario - Cose (mai) viste **7.10** Nan.: La grande vallata **8.00** Film: La valle degli orsi (pust., ZDA, '99, r. S. Raffil) **9.20** Film: Sandokan alla riscossa (pust., It., '64, r. L. Capuano, i. R. Danton, G. Madison) **9.30** Film: L'oro del mondo (glasb., It., '68, r. A. Grimaldi, i. A. Carrisi, R. Power) **11.00** Variete: Sandogat **11.10** Nan.: Pepper Anderson agente speciale **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.10** Aktualno: Tgr Agenda del mondo **12.25** Aktualno: TeleCamere Satelite **12.55** Opera: Prima della Prima **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.30** Dok.: Figu **14.35** Dnevnik L.I.S. **14.40** Glasb.: La musica di Raitre **17.30** Glasb.: Concerto italiano **19.00** Dnevnik in deželni dnevnik **20.00** Aktualno: Blob **20.15** Nan.: I misteri di Murdoch **21.00** Dok.: Nati liberi **23.05** Dnevnik in deželni dnevnik

23.20 Film: Into the Wild (dram., ZDA, '07, r. S. Penn, i. E. Hirsch, J. Malone) **1.45** Aktualno: Appuntamento al cinema

Rete 4

6.55 Dnevnik **8.20** Dok.: La giungla - Il cuore dell'Africa **9.20** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik **12.00** Aktualno: Melaverde **13.50** Dok. Donnavventura

RADIO IN TV SPORED ZA DANES

14.45 Film: Volesse il cielo (kom., It., '01, r. i. V. Salemme, i. M. Casagrande) **16.30** Prometne informacije **16.35** Film: La moglie del prete (kom., It., '70, r. D. Risi, i. S. Loren, M. Mastroianni) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Il commissario Corrier

tor Pulling **17.00** Dok.: Piccola grande Italia **17.30** Risanke **19.30** Dnevnik **19.50** Aktualno: L'aromista **20.00** Pagine e fotogrammi - Estate 2011 **20.30** 23.00 Aktualno: Vacanze sportive **20.50** Glasb.: Mille voci **23.30** Aktualno: Gli incontri al caffè della Versilliana **0.45** Koncert: Voci dal Gheto

to

17.00 Dok.: La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **7.50** Film: Il mattatore di Hollywood (kom., ZDA, '61, r. i. J. Lewis, i. B. Donlevy) **9.45** Dok.: La Doc **10.40** Nan.: L'ispettore Tibbs **11.40** Nan.: Ultime dal cielo **13.30** Dnevnik **13.55** Film: Che botte se incontri gli «orsi» (kom., ZDA, '76, r. M. Ritchie, i. W. Matthau) **15.50** Nan.: Cuore d'Africa **18.00** Nogomet: Tim Cup 2011/12 **20.00** Dnevnik **20.30** Resnicnostni show: Chef per un giorno **21.30** Dok.: Missione natura **23.50** Dnevnik **0.05** Film: Due notti con Cleopatra (kom., It., '53, r. M. Mattoli, i. S. Loren, A. Sordi) **2.10** Voci: La7 Colors

Slovenija 1

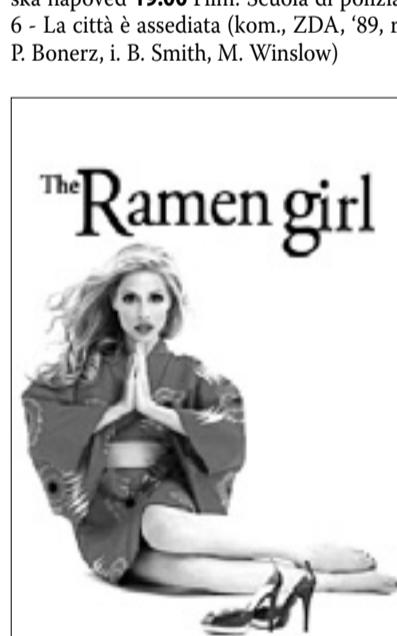
6.20 22.35 Poletna scena (pon.) **7.00** 8.15 Risanke **7.50** Ris. nan.: Pajkolina in prijetljivi s Prisoj **9.10** Ris. nan.: Smrkcji **9.45** Ris. nan.: Žametek **10.20** Igr. nan.: Maks **10.50** Sledi - odd. Tv Maribor **11.20** Ozare (pon.) **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.15** Na zdravje **14.30** Slovenski magazin **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Dok. serija: Poti v zahod **18.10** Prvi in drugi **18.35** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Film: Grace je odšla **21.25** Večerni gost **22.05** Poročila, kultura, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Mini serija: Kennedyjevi možgani **0.40** Dnevnik (pon.) **1.05** Dnevnik Slovencev in Italiji **1.35** Infokanal

Slovenija 2

10.25 Skozi čas **10.55** 31. srečanje tamburaških in mandolininskih skupin **11.30** Veličani našega časa (pon.) **12.10** Dok. film: Uskoška dedičina Bele krajine (pon.) **13.00** Izob...-dok. odd.: Ribniki **13.30** Dok. odd.: Sadovi narave (pon.) **14.00** Jules Verne: V 80 dneh okoli sveta, TV-priredba predstave SMG Ljubljana **16.20** Dok. film: Vojska za vodo (pon.) **18.00** Ptujski festival 2011, posnetek (pon.) **19.50** Žrebavje lota **20.00** Dok. serija: Največja avtomobilna dirka na svetu **20.45** Dok. fejlton: Grafit kriminal **21.20** Košarka (M): Španija - Slovenija, prijateljska tekma, prenos iz Granade **23.20** Nad: Ljubice (pon.) **0.10** Bilo je... **1.10** Kratka tv drama: Gola resnica **1.25** Kratki igr. film: Noč v hotelu **1.45** Zabavni infokanal

Italia 1

7.00 Nan.: Baywatch **7.55** Risanke **11.00** Nan.: Aaron Stone **11.50** Nan.: Sonny tra le stelle **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Nan.: Detective Conan **13.30** Risanke: Simpsonovi **14.20** Film: Tremors 2 (fant., ZDA, '95, r. S.S. Wilson, i. F. Ward, C. Garlin) **16.20** Nan.: Robin Hood **18.10** Nan.: Mr. Bean **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Film: Scuola di polizia 6 - La città è assediata (kom., ZDA, '89, r. P. Bonerz, i. B. Smith, M. Winslow)

20.40 Film: The Ramen Girl (kom., Jap./ZDA, '08, r. R.A. Ackerman, i. B. Murphy, T. Nishida) **22.40** Nan.: Royal Pains **23.30** Nan.: Miami Medical **1.10** Film: Appuntamento a Brooklyn (kom., ZDA, '98, r. D.V.S. Mayer, i. J.P. Smith, T. Davidson)

Tele 4

7.30 Variete: L'età non conta (pon.) **8.00** Atualno: Lezioni di pittura **8.30** Aktualno: Hard Trek **9.30** Nan.: Amanti **10.25** Rotocalco ADNKronos **11.00** Šport: FMI Magazine **11.30** Aktualno: Super Sea **12.00** Dok.: Malesia - il viaggio, la storia, il sogno **12.40** Variete: Idea in tavola **12.50** Aktualno: Dai nostri archivi **13.00** Dok.: Agrispori **13.30** Variete: Camper Magazine **14.00** Glasb.: SMS - Solo Musica e Spettacolo **15.00** Film: Sherlock Holmes **16.00** Dok.: Italia magica **16.45** Aktualno: Traci-

tor Pulling **17.00** Dok.: Piccola grande Italia **17.30** Risanke **19.30** Dnevnik **19.50** Aktualno: L'aromista **20.00** Pagine e foto grammimi - Estate 2011 **20.30** 23.00 Aktualno: Vacanze sportive **20.50** Glasb.: Mille voci **23.30** Aktualno: Gli incontri al caffè della Versilliana **0.45** Koncert: Voci dal Gheto

to

Tv Primorka

16.30 Tv prodajno okno **17.00** Mavrica: OŠ Cerknica **18.00** Hrana in vino, izbrani recepti **19.00** Zelena bratovščina - 5/11 **19.30** Duhovna misel (pon.) **19.45** Tedenski pregled (pon.) **20.00** Dok. odd.: Primorska znamenja **21.00** Kmetijska oddaja **22.00** Najsnižki fens 2011 **23.15** Znanstveni večer, sledi: Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

8.00 Moj Moj (ris.) **8.10** Florjan, gasilski avto (ris.) **8.35** Poštar Peter (ris.) **8.50** Mojster Miha - Projekt gradimo (ris.) **9.05** Jagodka (ris.) **9.30** Bakuganski bojevniki (ris.) **9.50** Tv Čira čara (otroška zab. odd.) **10.15** Tom in Jerry (ris.) **10.25** Prenova z Debbie Travis (dok. serija) **11.25** Kuhrsarski mojster (dok. serija) **12.20** Zvezdnička preobrazba (res. šov) **13.15** Designerska devetka (dok. serija) **14.10** Film: Roryjev prijatelj **16.10** Mamini fantje (dok. serija) **17.05** Film: Dvojčki Olsen - Ne povej nikomur (ZDA) **18.45** Ljubezen skozi želodec (hrana in piča) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Hitch - Zdravilo za sodobnega moškega (ZDA) **22.10** Film: Dekleta s koledarjem (ZDA)

Kanal A

8.10 Srednja šola: Zaupno (dok. serija) **8.50** Hannah Montana (mlad. serija) **9.20** Družina za umret (hum. serija) **9.50** 18.00 Dokler naju smrt ne loči (hum. serija) **10.15** Starševske norčice (hum. nan.) **10.40** Nora Pazi, kamera! (zabavna oddaja) **11.40** Film: Bud Spencer - Extralarge 2 (kom., ZDA/It.) **12.45** Živine (nan.) **13.35** Faktor strahu (res. serija) **14.35** Čarovnje Crissa Angel (dok. serija) **15.05** Najbolj nori športi (dok. serija) **15.30** Film: Kuhrsarski super junak (ZDA) **17.10** Slavna oseba sem, spravite me od tu! (dok. serija) **18.30** Magazin Lige prvakov **19.05** ŠKL, Športni magazin **20.00** Film: Bournova premoč (ZDA) **21.55** Film: Vsi ti lepi konji (ZDA) **0.10** Šerifova pravica (akc. serija)

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tečnik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki ki domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček: Ivan Sivec - Vlomilci delajo poleti, 9. del; 10.50 Music box; 11.10 Nabozna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro vojlo; 15.00 Z naših prireditiv; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Medijska spletanja; 18.15 Zvoki šestih strun: Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaljubljeni oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.25 Odprtje in napoved programa RK; 7.45 Kmetijski nasvet; 8.00 Noč in dan; 8.30 Jutranjik; 9.00, 19.45 Kronika; 9.10 Pregled prireditiv; 10.00 Svet v mojih očeh; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljude; 11.30 Gremo plešat; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 15.30 DIO; 16.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 17.30 Vremenske in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih s Tul

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

- 18.40** Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Čezmejna Tv: Kocka: Ans. Ano ur'co al pej dvej - Kraška uohetc
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews **6.10** Aspettando Unomattina estate **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina Estate **7.00** Dnevnik, L.I.S., Parlament **10.00** Dnevnik **10.45** Nan.: Un ciclone in convento **11.30** Nan.: Provaci ancora prof. **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.00** Nan.: Il maresciallo Rocca **5** **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **17.15** Nan.: Heartland **17.55** Nan.: Il commissario Rex **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Kviz: Colpo d'occhio **21.20** Film: Salvo d'acquisto (biogr. It., '03, r. A. Sironi, i. B. Fiorello) **23.20** Dnevnik - kratke vesti
23.40 Aktualno: E la chiamano estate **0.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.15** Aktualno: Appuntamento al cinema, sledi Sottozove

Rai Due

- 6.00** Variete: Indietro tutta **7.00** Aktualno: Sorgente di vita **7.30** Risanke: Cartoon flakes **9.50** Nan.: American Dreams **10.30** Dnevnik, sledi Dossier **11.15** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik **13.30** Aktualno: Tg2 E...state con Costume **13.50** Aktualno: Zdravje 33 **14.00** Nan.: Ghost Whisperer **14.50** Nan.: Army Wives **15.35** Nan.: Squadra speciale Colonia **16.20** Nan.: The Good Wife **17.05** Nan.: 90210 **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Senza traccia **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Squadra speciale Cobra **11.25** Nan.: Countdown

- 22.45** Nan.: Supernatural **23.30** Dnevnik **23.45** Aktualno: Stracult **1.20** Aktualno: Sorgente di vita **2.00** Nan.: Vento di ponente

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.00** Film: E' piu' facile che un cammello... (kom., It., '50, r. L. Zampa, i. J. Gabbin) **10.30** Aktualno: Cominciamo bene **13.00** Aktualno: Condominio Terra **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.20** Dnevnik **14.45** Dok.: Figu - album di persone notevoli **14.55** Dnevnik L.I.S. **15.00** Nan.: The Lost World **15.40** Film: Il signor Robinson - Mostruosa storia d'amore e d'avventure (kom., It., '76, r. S. Corbucci, i. P. Villaggio) **17.05** Dok.: Geo Magazine **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob

REŠITEV (20. avgusta 2011)

Vodoravno: Alojz Rebula, kapitalizem, apartma, Ota, Cora, as, ol, Intka, Trevi, J.E., trienij, acer, aki, Ša, Furlanič, Arese, Macia, kat, Maks, P.B., predstava, Ante, Race, veteran, Ti, Leonard, LR, Ela, enolog, Pier, obtok, Rab, L.A., ajda, Jana; na sliki: Fidel Castro. **Mala križanka, vodoravno:** 1. gi, 3. pr, 5. Otero, 7. jarem, 8. elita, 9. Nikon, 10. kj, 11. ro, 12. Aar, 14. neda, 17. sklad, 18. Maine.

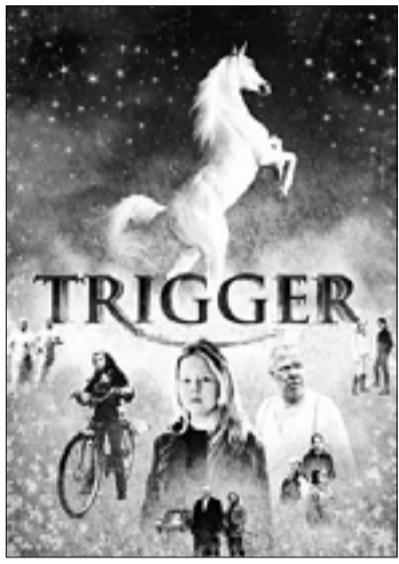
- 20.15** Nan.: Alice Nevers **21.05** Film: Cleaner (triler, ZDA, '07, r. R. Harlin, i. S.L. Jackson) **23.20** Nočni in deželni dnevnik

4 Rete 4

- 7.00** Nan.: Vita da strega **7.30** Nan.: Miami Vice **8.30** Nan.: Nikita **9.55** Kviz: Parole crociate **10.20** Nan.: Più forte ragazzi **11.20** Talk show: Benessere - Il ritratto della salute **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Wolff, un poliziotto a Berlino **13.00** Nan.: Distretto di polizia 4 **13.45** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: GSG 9 - Squadra d'assalto **16.20** Film: Fiori d'acciaio (dram., ZDA, '89, r. H. Ross, i. J. Roberts) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Renegade **21.10** Nan.: I delitti del cuoco **23.10** Film: Rischiose abitudini (dram., ZDA '90, r. S. Frears, i. J. Cusack) **1.30** Nočni dnevnik

5 Canale 5

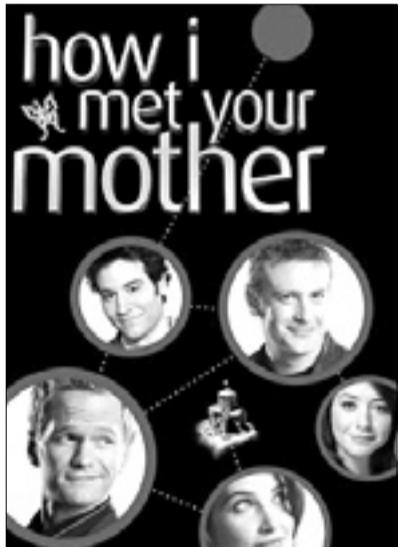
- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar

- 8.50** Film: Trigger (kom., Norv., '06, r. G. Vikene, i. A.K. Somme) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentroVetrine **14.45** Film: Gli ultimi ricordi (dram., ZDA, '03, r. J. Putch, i. D. Roberts) **16.45** Film: Fotografie (dram., Nem., '05, r. O. Kreinzen, i. S. Neu) **18.50** Kviz: La stan-gata (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.00 Show: Paperissima Sprint **21.20** Film: Houdini - L'ultimo mago (dram., V.B., '07, r. G. Armstrong, i. G. Pearce) **0.00** Film: The Gift (triler, ZDA '00, r. S. Raimi, i. C. Blanchett)

Italia 1

- 6.40** Nan.: Baywatch **8.20** Risanke **10.25** Nan.: Nini **11.25** Nan.: Una mamma per amica **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Detective Conan **14.10** Risanke: Simpsonovi

- 15.00** Nan.: How I Met Your Mother **16.20** Nan.: The O.C. **17.10** Nan.: Hannah Montana **18.05** Nan.: Love Bugs **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Miami **20.00** Nan.: Standoff **21.10** Resničnostni show: Wild - Oltrenatura (v. F. Cicogna) **0.25** Nan.: Trauma **2.15** Variete: Poker1mania

4 Tele 4

- 7.00** Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Šport: Super sea **8.30** Dnevnik **9.30** Nan.: Amanti **10.30** Nan.: Police Rescue **12.00** Variete: Camper magazine **12.25**

- 15.00** Dok.: Piccola grande Italia **13.00** Aktualno: Incontri ravvicinati **13.20** Aktualno: L'aromista **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: I magnifici 8 **14.35** Aktualno: Tractor Pulling **15.30** Dok.: Italia magica **16.00** Aktualno: Lezioni di pittura **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Vacanze sportive **19.30** Dnevnik **20.05** Aktualno: Dai nostri archivi **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Nan.: The F.B.I. **22.40** Variete: Pagine e fotogrammi **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Talk show: Gli incontri al caffé de la Versiliana

7 La 7

- 6.00** Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** 20.30 Aktualno: In Onda Estate **10.25** Aktualno: Le vite degli altri **11.25** Nan.: Chiamata d'emergenza **12.30** Nan.: Da un giorno all'altro **13.30** Dnevnik **13.55** Film: Piccoli equivoci (kom., It., '89, r. R. Tognazzi, i. S. Castellito) **16.05** Dok.: La7 Doc **17.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.00** Kviz: Cuochi e fiamme **20.00** Dnevnik **21.10** Film: In & Out (kom., ZDA, '97, r. F. Oz, i. K. Klune) **23.05** Film: Camere da letto (kom., It., '97, r. S. Izzo, i. D. Abantuono)

8 Slovenija 1

- 6.55** Poletna scena **7.25** Utrip (pon.) **7.40** Zrcalo tedna (pon.) **8.00** Ris. nan.: Pika Nogavička **8.20** Otr. serija: Mulčki (pon.) **8.50** Risanke **9.25** Lutk. predstava **9.55** Otr. nan.: Nina in Ivo **10.05** Ris.: Prihaja Nodi (pon.) **10.20** Ris.: Fifi in Cvetičniki (pon.) **10.30** Poučna nan.: Ali me poznáš? **10.35** Kratki igri: film: Deček iz sosednje hiše **10.55** Igr. serija: Modro poletje **11.25** Nan.: Šola Einstein **12.00** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Polnočni klub (pon.) **14.30** Dok. film: Poti k ljudem **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Ris. nan.: Smrckci (pon.) **16.10** Lutk. nan.: Notkoti **16.30** Otr. odd.: Ajkec pri restavrorijah **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.30** Dok. odd.: Ekogradnja v Bostonu **18.25** Žrebanje 3x3 plus 6 **18.40** Risanka **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Dosje: Dost mamo (pon.) **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **22.55** Festival Sević Brežice: XVIII-21 Le Baroque Nomade (Schubert, Kletzmer), posnetek z gradu Mokrice

8 Slovenija 2

- 7.00** Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.10 Zabavni infokanal **14.05** Sobotno popoldne (pon.) **16.05** Slovenci in Italiji (pon.) **16.40** Posebna ponudba (pon.) **17.05** Nad.: Starši v manjšini **17.40** Slovenski magazin (pon.) **18.05** Prvi in drugi (pon.) **18.30** Impro Tv (pon.) **19.00** Večerni gost (pon.) **20.00** Film: Dedična Evope (pon.) **22.00** Operne arje **22.05** Glasb. film: Arturo Toscanini o sebi **23.20** Opoldne zaplešejte škornji (pon.) **23.40** Pisave (pon.)

8 Slovenija 3

- 6.00** Sporočamo **7.20** 17.50 Kronika **9.40** 21.30 Žarišče **10.35** Tedenski pregled **11.40** Iz svetovnih agencij **12.30** Slovenija in Evropa **13.30** Poročila Tvs1 **14.40** Tednik (pon.) **16.40** 20.40 Na tretjem **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** Tv dnevnik Tvs1 - z zna-kovnim jezikom **20.00** Aktualno **22.50** Odmevi
- 13.45** Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **15.00** Obalni komorni orkester **15.30** Dok. odd.: Zgodovina ZDA **16.00** Back stage live **16.20** Veselo je **16.50** Istra in **17.20** Istrska potovanja **18.00** Migaj raje z namji **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Kuharski recepti **19.45** Kino premiere **20.00** Nautilus **20.30** Artevisione - magazin **21.00** Dokumentarec **21.30** Sredozemlje **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.30** Primorska kronika **22.45** Epifanija zemlje in duha **23.55** Vremenska napoved

Koper

- 5.00**, **6.00**, **6.30**, **8.00**, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **14.00**, **18.00**, **21.00**, **23.00**, **0.00** Poročila; **6.10** Rekreacija; **6.45** Dobro jutro, otroci; **7.00** Kronika; **7.30** Pregled tiska; **7.40** Varčevalni nasveti; **8.05** Svetovalni servis; **9.10** Ali že veste?; **9.30** Junaki našega časa; **10.10** Med štirimi stenami; **11.45** Pregled tujega tiska; **12.05** Na današnji dan; **12.10** Ura slov. glasbe; **12.30** Nasveti; **13.00** Danes do 13.ih; **13.20** Osmrtnice in obvestila; **14.30** Eppur si muove; **15.00** Radio danes, jutri; **15.30** DIO; **16.15** Obvestila; **17.00** Studio ob 17-ih; **19.00** Dnevnik; **19.45** Lahko noč, otroci; **20.00** Sotočja; **21.05** Naše poti; **22.00** Zrcalo dneva; **22.40** Efalonija; **23.05** Literarni nokturno; **23.15** Za prijeten konec dneva.

- 12.00** Peter pri Gorici **12.15** Italijanska vegetarijanska kuhinja z zvezdicami **18.45** Pravljica **19.00** 22.30 Glasbena oddaja **20.00** Dnevnik, vremenska napoved in kultura **20.30** Objektiv **20.50** Evropski večer Lojzeta Peterleta **22.00** Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved in kultura **23.30** Tv prodajno okno in videostrani

POP Pop TV

KOLESARSTVO - Uvodni moštveni kronometer na Vuelti

Brajkoviču se je zataknilo že na startu

BENIDORM - Z moštvenim kromometrom se je začela 66. kolesarska dirka po Španiji, še zadnja od treh največjih večdnevnih dirk.

Belokranjec Jani Brajkovič, član moštva RadioShack, si je za cilj postavil, da bi vsaj ponovil dosežke z dirko leta 2006, ko je nekaj časa celo vodil v skupnem seštevku. Brajkovič je velike ambicije gojil že pred francoškim Tourom, ko pa mu je uspešen nastop preprečil hud padec in zlom ključnice. Da pa mu leto ni naklonjeno, je na Vuelti pokazala že včerajšnja uvodna etapa, v kateri se je Brajkoviču že takoj po spustu s startne klančine snela veriga in je moral zamenjati kolo. Ker je Slovenec eden od glavnih adutov moštva, so ga sotekmovalci počakali, sicer jih v tako kratkem kronometru in ob vrtoglavih hitrosti, ki jo moštva dosegajo, nikoli ne bi mogel ujeti. Seveda pa je zaradi tega RadioSach dosegel na koncu šele skromni 14. čas, čeprav velja za enega najmočnejših moštov. Za zmagovalcem moštvene etape, luksemburškim moštvovalcem Leopard Tek, ki ga sijajno vodi junak enodnevnih klasik Fabian Cancellara, je po 13,5 kilometra vožnje zaostal za 29 sekund. Na zelo dobro 2. mesto se je uvrstilo italijansko moštvo Liquigas, za katerega nastopa tudi lanski zmagovalec španskega kroga Vincenzo Nibali. Lampre Micheleja Scarponija se je uvrstilo še na 16. mesto.

S podobnimi težavami kot Brajkovič, so se na startu srečali še nekateri kolesarji drugih moštov. Sicer pa bodo imeli vsi dovolj časa, da nadoknadijo zamujeno, sja bo letošnja Vuel-

Lanski zmagovalec Vincenzo Nibali je tudi letos med favoriti Vuelte

ANS

ta zahtevna in polna težkih etap. Kar deset izmed teh bo gorskih.

Po včerajnjem uvodu na cestah ob plaži znanega letoviškega mesta Benidorm je rdečo majico vodilnega obleke Jakob Fuglsang.

Vrstni red moštvenega kronometra: 1. Leopard-Trek 16:30; 2. Liquigas-Cannondale 16:34; 3. HTC-HighRoad 16:39; 4. Astana 16:40; 5. Movistar Team 16:44; 6. Quick Step

16:45; 7. Skil-Shimano 16:48; 8. Omega Pharma-Lotto 16:48; 9. Garmin-Cervélo 16:55; 10. Katusha Team 16:55; 11. BMC 16:57; 12. Euskaltel-Euskadi 16:58; 13. Saxo Bank-Sungard 16:58; 14. RadioShack 16:59; 15. Rabobank 17:00; 16. Lampre-ISD 17:02; 17. Cofidis 17:03; 18. Vacansoleil-DCM 17:09; 19. AG2R-La Mondiale 17:12; 20. Sky 17:12; 21. Geox-TMC 17:13; 22. Andalucía-Caja Granada 17:33

KAJAKAŠTVO Josefa Idem v Londonu osmič na OI!

SZEGED - Južnotirolska »azurra« Josefa Idem si je na kajakaškem SP na Madžarskem zagotovila pravico do nastopa na olimpijskih igrah prihodnje leto v Londonu. Za 46-letno športnico bo to že osmi nastop na OI. Na vrhu lestvice italijanskih reprezentantov z največjim številom nastopov je dohitela konjenika Raimonda D'Inzea. »V London odhajam po zmago,« je svoj vnovični uspeh komentirala Idemova.

Največje slovensko upanje, korpska kajakašica Špela Ponomarenko Janič, je v svoji paradni disciplini na 200 metrov ostala brez finala in olimpijske kvote. Popravni izpit za lovljenje Londona 2012 bo prihodnjega maja na evropskih kvalifikacijskih jah v Milanu.

ODOBJKA - V 8. tekmi grand prix so Italijanke s 3:0 izgubile proti ZDA. V finalno fazo se bodo uvrstile, če v zadnji tekmi kvalifikacij osovijo vsaj dva seta proti Nemčiji oziroma če izgubi Juna Koreja.

Kras premagal Zarjo, Vesna pa Breg

Na nogometni tekmi za trening v Bazovici je Kras s 7:1 premagal domačo Zarjo. Gole za goste so dosegli Kneževič (3), Favero, Pizzini in Capaldo, padel je tudi avtograd; za gostitelje je bil uspešen Kočič.

V Kriju pa je Vesna z 2:1 odpravila Breg. Za Vesno je oba gola dosegel Martini (enkret z bele točke), za goste pa Cermelj (tudi z 11-metrovke).

ROKOMET - Tržaški Pallamano Trieste pestijo finančne težave

V pričakovanju okrepitev

Nova igralca trenirata, pogode pa še ni - Od zamejcev letos le kondicijski trener Ciac

Tržaški rokometni klub Pallamano Trieste je začel s pripravami na letošnjo sezono z drugačno mentaliteto. Po lanskem napredovanju iz A1 lige v elitno A ligo, si je ekipa zavihala rokave že 8. avgusta. Pod vodstvom trenerja Bozzole in pomožnega trenerja Oveglie, ekipa trenira vsak dan v športni palaci na Čarboli. V sredah in petkih pa so treningi tudi v jutranjih urah na športnem igrišču na Kolonji. Moštvo je tu zaupano slovenskemu kondicijskemu trenerju Mariu Ciacu, ki skuša izboljšati hitrost tez fizično pripravo igralcev. Jeden ekipe se v bistvu ni spremenilo, čeprav društvo upa, da bo v teku meseca pridobil še dva kakovostna igralca.

»Zaradi finančnih problemov je postava ostala skoraj nespremenjena. Zdaj trenirata z ekipo še dva igralca, ki pa nista še podpisala pogodbe. Oba bi predstavljala zelo pomembno pridobitev za ekipo,« nam je povedal predsednik društva Giuseppe Lo Duca. Usoda 25-letnega Micheleja Sirotiča (desni bočni igralec) in 23-letnega Mateja Kleve (levi bočni igralec) je torej še pod vprašajem. Ekipo pa sta prostovoljno zapustila zamejca David Sedmach in Ivan Kerpan, ki bosta v letošnji sezoni branila barve tržaškega društva Alabarda v B ligi. Kerpan je ekipo zapustil zaradi prevelike obremenitve. Treningi in tekme bi mu vzele preveč časa. Vsekakor bi bil njegov nastop na prvenstvenih tekma negotov, nam je povedal. V pretekli sezoni je sicer zbral le nekaj nastopov na začetnih tekma, potem pa nič več. Alabardi se je pridružil tudi zaradi prijateljev.

V tržaškem društvu torej ne počivajo. Pomožni trener Giorgio Oveglia zahteva resnost, požrtvovalnost in delavnost. Kdor ne spoštuje teh pravil nima v ekipi kaj početi. Da bo prvenstvo zelo zahtevno je poudaril tudi 30-letni Amkarancjan Matej Nadoh, ki se je že v poletnih mesecih pripravljal na prihajajočo sezono (fitness, kolesarjenje, nogomet, itd.). »Prvenstvo je zelo naporno. Vemo, kaj načaka, zato se bomo nanj dobro pripravili. Treningi so v primerjavi z lanskimi bolj inten-

Ankarancjan
Matej Nadoh
bo tudi v najvišji
ligi pravi adul
tržaškega moštva

KROMA

zivni, tako je tudi prav. Vsekakor bomo vsako tekmo odigrali za zmago in se borili po svojih močeh do konca prvenstva,« je dejal. Toda moštvo bo trda predla. Številne ekipe so se zelo okreplile za nastop v Elitni A ligi. Nabavile so številne igralce iz tujine, ki bodo povečali kakovostno raven posameznih ekip. Spored tekem je na začetku še posebej zahteven. Prvo tekmo bodo Tržačani odigrali 1. oktobra

v Apuliji proti Intini Nociju. Nato se bodo srečali še z ekipo iz Bocna in lanskimi državnimi prvaki iz Conversana. To so tudi trije najresnejši kandidati za državni naslov.

Pred začetkom prvenstva ima ekipa v programu še vrsto drugih tekem. V petek, 26. avgusta se bo začel 10. turnir Memorial Aldo Combatti. Prvo tekmo bodo Tržačani odigrali proti Sežani ob 18.30. Naslednji dan pa se bodo popadli z Bologno in Pressnom. Septembra bosta prijateljski tekmi proti Izoli (2. septembra) in Buzeatu (3. septembra). Ekipa bo nastopila tudi na turnirju v Bologni (8. in 9. septembra). Pred začetkom prvenstva pa bodo še tekme za državni pokal (od 17. do 25. septembra). (mip)

Postava

Vratarji: Matej Zaro (1989), Diego Modrusan (80) in Thomas Postogna (93);

Levi bok: Marco Visentin (82)

Levi branilec: Massimiliano Di Nardo (92) in Kevin Anici (93)

Center: Michele Oveglia (93) in Jan Radojkovič (89)

Desni bok: Marco Lo Duca in Michel Sirotič (86)

Desni branilec: Matej Nadoh (81) in Giacomo Campagnolo (86)

Pivot: Alex Pernic (92) in Andrea Carpanese (82)

All around: Matteo Leone (88)

Trener: Marco Bozzola; **pomožni trener:** Giorgio Oveglia; **zdravnik:** Silvano Pastorelli; **kondicijski trener:** Mario Ciac; **maser:** Stefano Braico

Eto'o tik pred odhodom

MILAN - Inter je potrdil, da je dosegel ustni dogovor z ruskim klubom iz Dagestanu Anzhijem za prestop Kameranca Samuela Eto'oja v njegove vrste. Pogodbo naj bi sklenili najkasneje jutri. Rusi so Interju ponujali 24 milijonov evrov odškodnine, milanski klub pa jih je nazadnje zahteval 30.

Triestina v Novari

RIM - Danes bo na vrsti glavnina tekem tretjega kroga državnega nogometnega pokala. Triestina bo (začetek ob 20.45) igrala pri prvoligašu Novari, ki ga s klopi vodi njen nekdanji trener Attilio Tesser.

Spored: Atalanta - Gubbio, Bari - Avellino, Bologna - Padova, Cagliari - Albinoleffe, Catania - Brescia, Cesena - Ascoli, Chiavari - Livorno, Fiorentina - Cittadella, Lecce - Crotone, Modena - Reggina, Parma - Grosseto, Siena - Torino. **Včeraj:** Genoa - Nocerina 4:3, Empoli - Sampdoria 2:1, Sassuolo - Verona 5:7 (po enajstmetrovkah, 3:3).

Odbornik za B-ligo

TRST - Odbornik za šport pri tržaški Občini Emiliano Edera se bo v prihodnjih dneh srečal z novim družabnikom Triestine Alettijem. Izrazil mu bo željo, da bi novo vodstvo takoj začelo načrtovati povratek vmoštva v B-ligo: psihološko in materialno, je zapisano v sporocilu odborništva, v katerem je tudi želja, da bi se Triestina resno lotila dela na mladinski ravni.

Arsenal KO v ligi

LONDON - Arsenal, tekme Udineša v Ligl prvakov, povratna tekme končnice kvalifikacij bo v sredo v Vidmu, je v tekmi angleške lige na domačih tleh z 2:0 izgubil proti Liverpoolu, ki je v Londonu proti temu nasprotniku nazadnje zmagal pred 11 leti. Tekma je bila izenačena vse dokler ni Arsenal od 70. minute ostal na igrišču z igralcem manj. Poškodoval se je branilec Koscielny, ki ga verjetno zaradi tege ne bo na tekmi v Vidmu.

NAŠ POGOVOR - Farneti in Košuta po osvojenem bronu na mladinskem EP

»Šla bova na Triglav, da malo zamenjava zrak«

Medalje se veselita - O vojaški ekipi, italijanskih prijateljicah in grških veseljakih

Zbirko kolajn in pokalov Simona Sivitza Koštute in Jaša Farnetija je v olimpijskem jadrnem razredu 470 po evropskem mladinskem prvenstvu v Belgiji dopolnil še en bron. Tretji v treh sezona.

Ali sta tokrat pričakovala kaj več?

Jaš: Lahko bi dosegl več. Prvo bojo sva vedno objadrala med prvimi, v drugem delu regat pa sva večkrat izgubila nekaj mest. Tako so se točke kopile in razlika je bila tu. Vsekakor pa sva s kolajnom zadovoljna.

Simon: Nekoliko sva bila razočarana še pred koncem prvenstva: zdi se mi, da sva bila pripravljena, da bi dosegl več in spremenila ta standardni bron ... V krmo sva bila najhitrejša, tudi v orco sva dobro jadrala. Predzadnji dan pa je celo kazalo, da bova prisl domov praznih rok, saj naju je od tretjega mesta ločilo 8 točk, 11 pa do drugega mesta.

Vse sta nadoknadila v zadnji regati

Simon: Res je, da v medal race dobiš dvojno število točk, vendar je tudi manj konkurenčnih, tako da te nasprotnik vedno lažje kontrolira. Prav zato sva bila na koncu toliko bolj zadovoljna z osvojenim bronom, ker nama je uspelo nadoknadi zaostanek.

Kaj sta si rekla, preden sta odjadrala na zadnjo regato?

Jaš: Bil sem umirjen, nisva imela kaj izgubiti. Če se ne bi izšlo, bi kvečjemu izgubila še kakšno mesto. Jadrala sva na vse ali nič ...

Simon: Ker nama je zadnja regata že večkrat spodeljala, sva se že pred odhodom na regatno polje odločila, da staviva vse na hitrost. Zaradi vetrovnih razmer, ki so spominjale na naše v Kopru – če ne upoštevamo vala in toka – pa sva morala spremeniti začetno taktilo. Napisled sva izbrala pravilno stran in tudi dobro startala.

Ima ta bron torej večjo težo kot ostali?

Jaš: Mislim, da je eden lepsi, saj sva ga osvojila šele po zadnji regati. Na Balatonu na primer, ni bilo medal race. Lanski bron s svetovnega mladinskega prvenstva pa ima mogoče malo večjo vrednost. Res pa je, da so tudi tu v Belgiji nastopile čisto vse posadke z izjemo japonske, ki so letos tekmovalne tudi na svetovnem prvenstvu v Medembliku. Škoda, da nama je tam spodeljelo, saj bi bila lahko med boljšimi.

Simon: Strinjam se. Tudi bron, ki sva ga dosegla še v razredu 420, mi je ostal v lesu spominu, saj sva ga prav tako osvojila v zadnji regati.

Ali je bil letosni najtežje dosegliv?

Jaš: Prvih deset tekmovalcev je zelo malo grešilo. Midva sva bila sicer najbolj konstantna, najina najslabša uvrstitev je bila 13. mesto, medtem ko so imeli ostali tudi slabše uvrstitev. Vse do konca je bilo zelo napeto, tudi razmere so bile zahtevne.

Simon: Težje ga je bilo doseči predvsem zato, ker sva morala nadoknadi visok zaostanek.

Kje visijo vse vajine kolajne?

Jaš: Doma, v dnevni sobi med drugimi pokali. Ko se bom preselil, pa bom dal vse v svojo sobo.

Simon: Tudi moje so v dnevni sobi. Niso na vidnem mestu, ker so v pokalih.

Kdo vama je prvi čestital?

Jaš: Po telefonu sem najprej prejel čestitke od sestre in staršev. Takoj po regati pa nama sta čestitala zvezni trener in nato še trener Antonaz.

Simon: Od staršev.

Oba: Naj izkoristiva priložnost, da se zavhaliva vsem, ki nuju podpirata; še posebej staršem, trenerju in pokroviteljem.

Kakšen je vajin odnos, ko dobro odjadrate regato?

Jaš: Rečeva si, da morava jadrati tako naprej. Sicer pa tudi ko zmagava, si poveva, kje sva zgredila, da in naslednjih regat ne ponovita iste napake.

Kaj pa, ko gre slabo?

Jaš: Ni dobrega razpoloženja.

Se kdaj kregata?

Simon: Ja, vedno. Včasih tudi, ko nam gre dobro.

Jaš: Vendar vse hitro mine.

Kakšno vlogo ima trener Antonaz?

Jaš Farneti in
Simon Sivitz
Koštute na sedežu
Čupe z osvojenima
medjaljama

KROMA

Simon: Naju pomiri... in pove, kaj sva zgrešila.

Jaš: In pripravlja dobre sendviče ...

Zdaj vaju čaka še nastop na italijanskem državnem prvenstvu. Ciljata na zmago?

Oba: Če pride tudi veteran Zandonà, bo teže.

Kaj ima Zandonà več kot vidva?

Jaš: Tačas je prav gotovo bolj treniran, saj se pripravlja na olimpijske igre. Je boljši, ima več izkušenj. Seveda je premagljiv; po mojem mnenju vedno bolj, saj se težje uvršča med najboljšo deseterico na svetu.

Ali sta prebrala naš intervju z Andrejem Tranijem, v katerem vaju je nekdaj olimpijec pohvalil?

Simon: Sem ga prebral. Z nekaterimi stvarmi se strinjam, in veseli me, da naju je pohvalil.

Kaj menite o prestopu v vojaško ekipo?

Simon: Je dvoren meč. Ne vem, če bi to predstavljajo res korak naprej v najniši karieri.

O čem se pogovarjata, ko sta na jadrnic?

Simon: O taktki.

Jaš: Skupaj odločava, kdaj bova obrnila in podobno ... Ko jadrava v veter pa govorim več jaz, saj mu sporočam, kje so nasproti in kje naj obrne.

Kaj pa, ko čakate na veter?

Simon: Pogovarjava se z jadralkami. Tokrat sva se družila z Italijankami, poznavata pa tudi nekaj jadralk iz Nemčije.

In zvečer?

Jaš: Največ se druživa s Slovenci, s ka-

terimi odpotujeva na regate.

Simon: Ko pa žurava, z Grki, ki so prav veseljaki.

Kje sta praznovala bron?

Jaš: V lokalni pri hotelu, kjer so praznovali vsi jadranci.

Sta vraževerna?

Simon: Dava si petko, na to pa se mora spomniti Jaš. Če mu petko nakaže prvi jaz ali pa nanjo pozabiva, regate ne odjadrava dobro.

Kako poteka tipičen dan na tekmovanju?

Simon: Zbudiva se približno ob 7.30, pol ure tečeva in raztezava mišice, nato zajtrkujeva. Od 15 do 30 minut se po zajtrku še malo odpočijeva, nakar naju čaka sestanek z zveznim trenerjem v klubu. Sledita priprava jadrnice in regata. Ko se vrneva na kopno, vse pospravila, greva v hotel. Ko so vetrovne razmere zahtevne, se pred večerjo še malo raztečevo, da sprostiva mišice. Zvečer pa greva ven ali pa spat.

Kaj pa delata poleti, ko ne jadrata?

Jaš: Časa je malo, saj res veliko jadrava. Naraže se pelj z motorjem ali pa pomagam v hiši, kamor se bomo preselili.

Simon: Rad gledam filme, kolesarim, tečem in se družim s prijatelji.

Do naslednjega nastopa manjka nekaj dni. Se bosta v tem času odpočila?

Jaš: Da, po prvenstvu pa greva s Simonom na Triglav, da malo zamenjava zrak.

Simon: Učil se bom, saj me kmalu čakajo univerzitetni izpit, nato pa kot pravi Jaš, greva na Triglav.

Veronika Sossa

ODBOJKA - Prestop Katerine Pučnik in drugih

Pri Boru še brez odgovora iz Trenta

V ponedeljek se bodo na prvem treningu zbrala odbojkarice naših društev, ki bodo odslej nastopale v okviru projekta Zalet. Poleg različnih oblik meddržvenega sodelovanja na mladinski ravni vsebuje projekt tudi sestavo dveh skupnih članskih ekip. Boljša bo, kot znano, nastopila v deželnini C-ligi (trener Martin Mauer), druga pa v deželnini D-ligi (trener Danilo Berlot). Okvirni seznam igralk smo že objavili, v njem pa ni treh odbojkaric Bora. Perspektivni Martina Celli, Katerina Pučnik in izkušena Maria della Mea bi po sposobnostih sodile v prvo ekipo Zaleta, prvi dve pa bi glede na starost lahko predstavljali jamstvo za prihodnost moštva. Martina Celli je razpolagala s svojo izpisnico, zato na njej no odločitev, da se preseli k mestnemu tekmeču Libertasu, ni bilo mogoče vplivati. Drugače je s Pučnikovo in Della Meo. Prva se je navdušila za projekt, ki ga je v Trentu zasnoval priznani trener Moretti, druga pa želi igrati za tržaški klub S. Andrea. Pri Boru so obe igralki prepričevali, naj se odločita za Zalet, a ju niso prepričali, kljub temu pa do prestopa v omenjena kluba še ni prišlo.

»Z odborniki društva Marzola

KATERINA PUČNIK

KORMA

Trenta smo se sestali. Oni so pripravili predlog za prestop Pučnikove v njihove vrste, mi pa s tem predlogom nismo povsem oglašali in smo pripravili svoj proti predlog. Ta poleg finančnih pogojev vsebuje tudi določilo, da se Zalet enači z matičnim Borom in da lahko zaradi tega Pučnikova brez protivrednosti igra za Zalet, če se v prihodnjih sezонаh odloči za vrnitev v Trst. Odgovora iz Trenta zaenkrat še nismo prejeli, «nam je povedal odbornik OD Bor Igor Može, ki na željo Pučnikove, da nadaljuje kariero na Tridentini, gleda z določeno skepso. Sprva je namreč kazalo, da gre tam za zelo ambiciozen projekt in da bo Katerina igrala v B2-ligi, članska ekipa kluba pa celo v A2-ligi, v resnici pa čaka Pučnikovo nastop v C-ligi. »Z Morettijem (bil je tudi trener italijanske mladinske reprezentance, op. ur.) bo gotovo vadila na zelo visoki ravni, toda če želiš res napredovati, morda tudi igrat v zahtevnejši ligi,« je povedal Može.

Pučnikova nam je včeraj vsekakor potrdila, da se želi preseliti v Trento. (ak)

KOŠARKA - Tik pred jutrišnjim začetkom priprav

Okrepitev za KK Bor

Na 1. maju tudi dolgoletni igralec Kraškega zidarja Marko Meden - Pri Boru bo tudi trener

Boru to prva sezona predvidoma daljšega sodelovanja, vodil bo najlažjo vadbeno skupino letnikov 2004 in 2005, v društvu pa si želijo, da bi z leti postal eden nositeljev dela z mladimi na Vrdelski.

Kar se pa tiče igranja v članski moštvo, ki ga kot znano vodi njegov someščan Boban Popović, bo Marko (184 cm) dopolnil in okreplil branilski sestav moštva, ki je bil v primerjavi s prejšnjim prvenstvom skoraj v celoti potrenjen. Z obžalovanjem je sprejel sklep, da se njegovo matično društvo odpove igranju v drugi najvišji košarkarski ligi (naposlед bi moralno nastopiti v najnižjem tekmovanju). K Boru bi bil v vsakem primeru prišel trenirat najmlajše, ko

bi Kraški Zidar še naprej igral v 1.B SKL, pa bi še naprej nosil tudi njegov dres, s katerim je v lanskem prvenstvu med drugim dosegel ugledno tretje mesto.

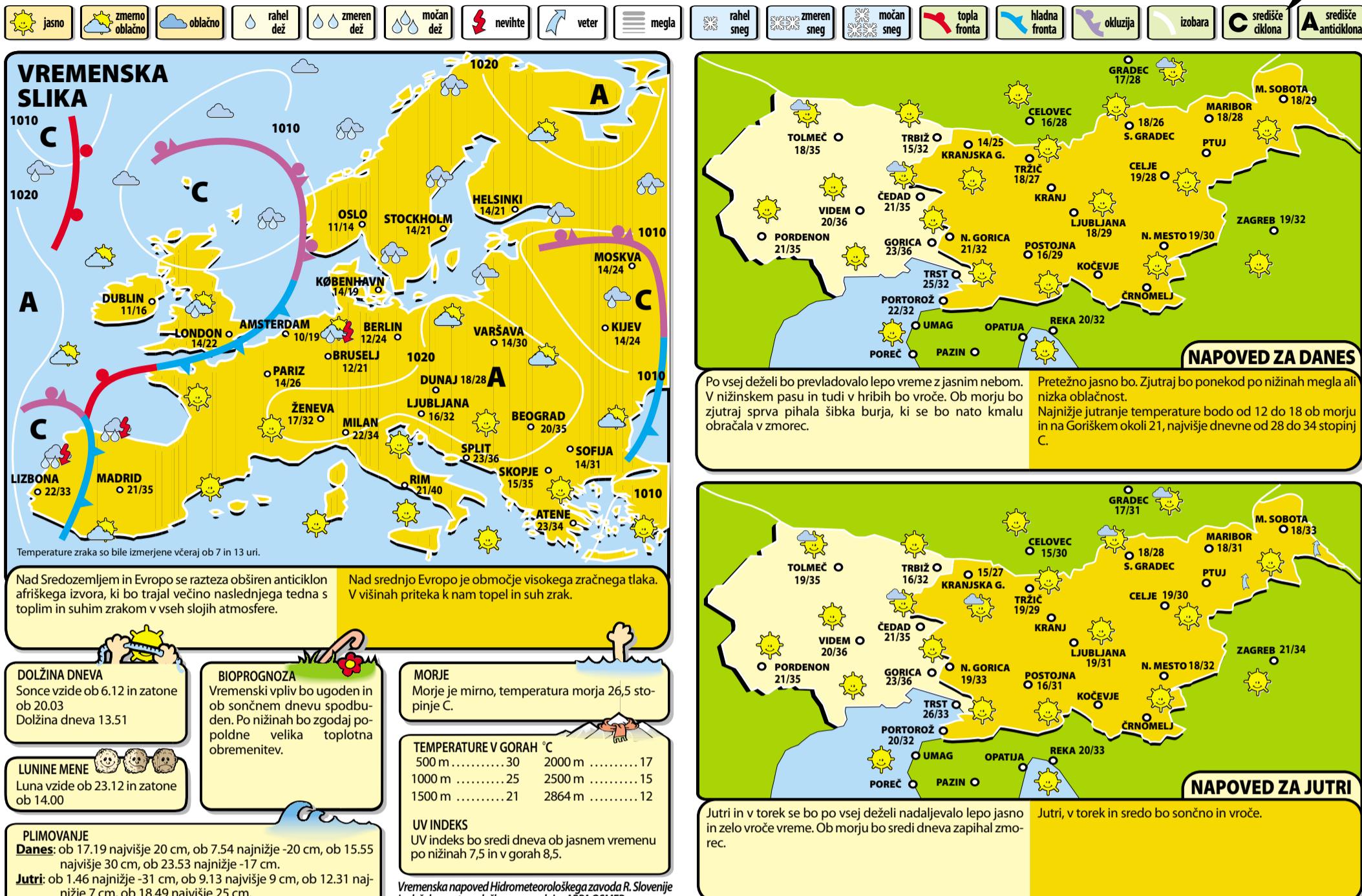
V 1.A slovenski ligi je Meden za sežansko moštvo odigral skupno 101 tekmo. Za nov klub bo predvidoma registriran do prvega kroga prvenstva 2. oktobra.

Večjezična dežela

Vidna slovenščina, dvojezičnost ali večjezičnost si pri nas v javnosti še vedno s težavo utira pot, ni res pa, da jih ni. Pomagaj nam jih odkriti! Javne in zasebne napise v slovenščini, predvsem take, ki niso na očeh vseh, fotografiraj in jih pošlji naši spletni strani: skupaj bomo sestavili večjezični album naše dežele.

Svoje posnetke nam pošljite preko spletnne strani www.primorski.eu, ali na elektronski naslov tskarna@primorski.eu. Najlepše bomo objavili v Primorskem dnevniku!

OTTICA INN...affari

očala za vid sončna očala vse po 25,00 €

TRST - DREVORED XX. SEPTEMBRA 2 - TEL. 040 371096
TRST - ULICA CONTI 11/1 - TEL. 040 363604

OTTICA INN

očala za vid NAJBOLJŠIH ZNAMK ZNIŽANE ZA 50%

TRST - ULICA CONTI 36 - TEL. 040 363601

grafica vipagency